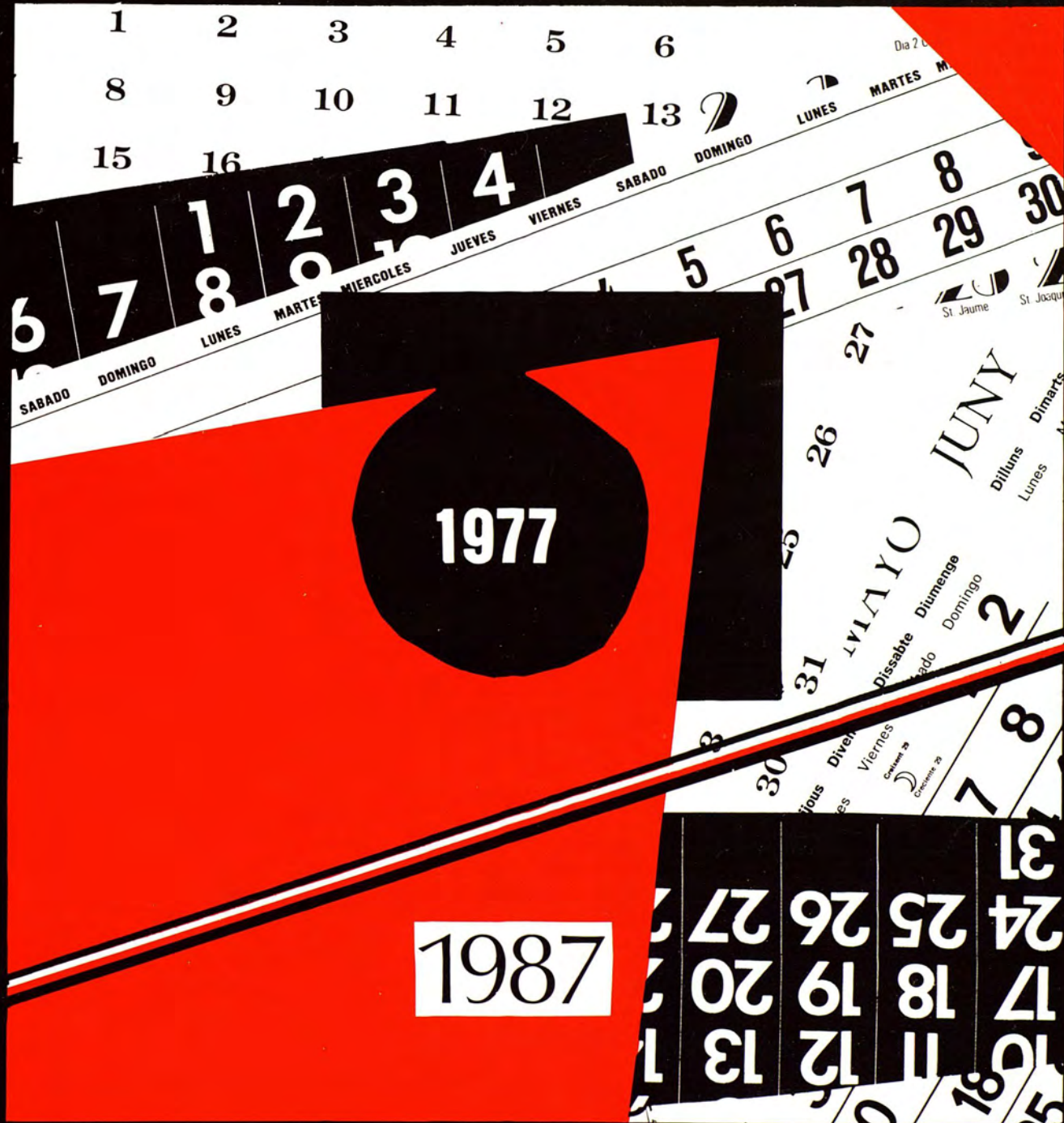

PISSARRA

Revista d'ensenyança de les Illes

Nº 43 AGOST 1987

DEU ANYS AMB ELS TREBALLADORS DE L'ENSENYANÇA

Sindicat Treballadors de l'ensenyança de les Illes (STEI)

C./ Vinyassa, nº 14. Ciutat de Mallorca. Teif. 46 08 88

DIRECCIÓ I CONSELL DE REDACCIÓ

Pedro Polo Fernández
Bartomeu Cantarellas Camps
Gabriel Caldentey Ramos
Neus Santaner Pons
Mercè Romagosa Ferrer
Tomàs Martínez Miró

PISSARRA

Revista periòdica d'informació de
l'ensenyança de les Illes Balears

EDITA

Sindicat de Treballadors de l'ensenyança
de les Illes (STEI)

Produït

Obrador del llibre

La revista no s'identifica necessàriament
amb els articles que van signats pels seus autors

Portada: A. Bernabé

dep. legal: PM 533-1979

llibres
en català

CARRER RUBÍ, 5
TEL. 21 38 21
PALMA

SUMARI

EDITORIAL

3

14 PISSARRS AL TEMPS DE LA UCD

3

PISSARRA, 10 ANYS 10 PENSAMENTS

4

LA DIFICIL I MERESCUDA UNITAT

5

EL PAPER DE L'ESCOLA EN LA NORMALITZACIO LINGUISTICA

7

Ja som legals! (11). Erase una vez... (11). Escola en català (12). Editorial (13). Amb el degut respecte als nins i a les llengües (14). Cap a una pedagogia del medi (15). Eleccions Sindicals (15). Editorial (16). Sobre la reestructuració de la EGB (17). Recull d'alternatives (18). La vaga d'EGB estatal, un èxit (18). Hacia los treinta por clase!! (19). Proposta per a la implantació de l'ensenyament de la llengua catalana i la cultura balear a les escoles privades (20). Els mestres es queden a les illes (21). A la fi se sindiquen els d'Instituts (22). Salvem Sa Dragonera (23). L'escola davant els ajuntaments democràtics (24). Català a l'escola (24). Interessantes declaraciones del Obispo de Mallorca (26). Pissarra i l'Escola d'Estiu (27). Cartes a Pissarra (27). Per què les Escoles d'Estiu? (28). Declaració de l'Escola d'Estiu de Mallorca 1980 sobre la nostra llengua (29). Enquesta sobre s'incorporació de sa llengua catalana a s'ensenyament de Mallorca (30). Les III Jornades de formació professional (33). Llengua materna o llengua territorial (34). Resum de l'entrevista amb el Director Provincial del MEC (39). El STEI al MEC (39). L'Educació com a tasca col·lectiva (40). Presentació (42). Rèquiem per una llengua (43). Editorial (45). La inspección de educación al servicio de la administración y de la sociedad (46). Editorial (48). Jornada seguida o partida (49). Normalització lingüística a debat. Presentació (51). Editorial (52). Conclusiones de la primera jornada sobre ensenyament en llengua catalana a BUP, FP i COU (53). La menyspreada FP (56). L'Educació als nostres paratges, els darrers 4 anys (58). Presentació. Els partits polítics i l'educació davant les properes eleccions (59).

10 anys d'una Revista són molts d'anys, malgrat que els dies, les hores i els minuts siguin els mateixos que qualsevol altres 10 anys.

I aquesta dècada —setembre de 1977 a 1987— és més densa, més complexa i més difícil, però també més interessant i estimulante; i això és així, no perquè ho diguem noltros, sino perquè pocs períodes de la nostra vida ens han fet viure amb tanta força aires de canvis polítics, socials, ideològics i, per extensió, educatius.

El valor relatiu del temps, en funció de les circumstàncies, se manifesta en aquest número que ara encetam i que a la vegada conclou una trajectòria, un periple, una tasca: la d'uns homes i dones, professionals i/o relacionats amb l'ensenyament, que al llarg d'aquests anys han fet possible que ara tinguem l'ocasió de celebrar els deu anys d'una Revista, que també ho són d'un Sindicat.

El primer número de PISSARRA (1 al 15 IX 77) s'obria amb un títol tan significatiu com *Ja som legals!*, que avui ens pot sonar a prehistòric

i no ho és. A l'editorial d'aquell número, *Nuestro Sindicato*, es parlava d'unificació del que avui anomenam sectors d'ensenyança, i, sobretot, d'unitat d'acció. Era tota una definició i un anunci del que se volia fer, una declaració pragmàtica defensant principis de Sindicat *unitari, democràtic, independent, autònom...* Des d'aleshores diferents raons, pretextos, subterfugis han fet canviar moltes idees a molts dels que durant deu anys han lluitat per aquest projecte òptic? Dins el calaix de l'oblit i de la renúncia, de l'egoisme i dels interessos inconfessats han quedat arxivats per a sentència del temps i de la memòria col·lectiva tot el que s'ha fet i el que queda pendent.

Es, per tant, el d'avui, un exercici ben profitós per recuperar el temps i el record de milers d'anècdotes que ens obligaran a enfrontar-nos amb noltros mateixos, i ens exigiran una anàlisi seriosa del que hem deixat de fer per aconseguir tot allò que es posava al primer número.

Rellegir avui els 42 números és, a més de repassar la història, un deure ètic i professional —sortats els que tinguin la col·lecció completa— amb noltros mateixos, i la nostra realitat. Potser d'aquí a deu anys més ja no en tinguem l'ocasió; o pitjor encara, el rovell de les neurones ens hagi esclerotitzat a tots definitivament, i no ens permeti arribar més enllà de les nostres febleses personals i promocions professionals: petites debilitats de renúncia quotidiana i malifetes de la nostra mala consciència "petit-burguesa".

D'aquell Butlletí quinzenal a l'actual Revista més o manco trimestral —amb silencis i buits temporals— han passat deu anys que són història d'un temps viscut amb goig i ràbia, d'unes persones enfilades al carro de la lluita per la reivindicació i pel progrés, i d'altres que no han aguantat els sotrats del camí.

En definitiva, aquests deu anys no tornaran, maldament els dies, les hores i els minuts siguin els mateixos.

14 PISSARRS AL TEMPS DE LA UCD

El període de la meua vinculació més directa amb la revista PISSARRA començà en el seu número 12 corresponent al mes d'Abril de 1978, i acabà el 25, el mes de Març de 1980. Tot això coincidí, bàsicament, amb la meua feina al Sindicat com a Delegat del Sector d'ensenyança Privada i, posteriorment, com a membre electe de la Comissió Executiva.

La revista PISSARRA ja s'editava des de Setembre de 1977. Era un Butlletí amb flaire de "vietnamita",

amb aquell caire comú a les publicacions no-oficials dels anys 60-70, fetes amb més voluntat que medis, amb més desitjos que experiència.

Naturalment, aquell primer 'meu' PISSARRA no va representar res de nou. Als exemplars de museu que es conserven pot comprovar-se que la seva portada mostrava una reglera d'al.lots amb el cap obert, dins el qual una mà anònima hi anava ficant llibres, des de dalt. Davall, d'acord amb els gustos del disseny a la post-dicta-

dura, podia veure's una massa de gent —ensenyants sense dubte— que mostraven unes pancartes on es llegia "Más aulas, menos jaulas" i una altra, a joc, que proclamava: "cap a la qualitat de l'ensenyament, mestres en lluita" (sic).

Era llavors que acabava una llarga vaga de mestres estatals recolzada —encara bufaven vents d'unitat— per un ampli ventall de sindicats, alguns ja desapareguts com el SU o la CSUT. En les pàgines d'aquell PISSARRA

es valorava com un èxit aquesta vaga i es parlava també del Primer de Maig, del procés de negociació del Conveni de Privada, de les paradoxes del Magisteri...

Responent a una comprensible vocació didàctica, se'ns explicava també "què és un Sindicat", tot defensant el model d'un sindicalisme de participació en front d'un altre purament gestionari, invocant la consciència de classe dels treballadors per espantar el fantasma del "groguisme" sindical.

Fou també llavors que aparegueren algunes firmes que arribarien a ser habituals, com Genoides o Joanot Colom, completades posteriorment amb les d'Es Corcó, Diògenes, Uno-Cinco, Jerjes, El Sen Boira... Fins i tot un "Yellow Submarine" que mai no va sortir a la superfície. Aquests noms, que responien a inspiracions humorístiques, èpiques-obreristes o folklòriques, segons els casos, amagaven potser una por justificada als "acomiadaments ideològics" d'algunes escoles privades o, tal vegada, un cert regust per la clandestinitat recentment viscuda.

Clar que també hi havia noms i llinatges —a voltes només un dels dos—: Pere Rios, Paco Amaya, Chon, Palmer,...

Els 15 números que marquen el meu pas per PISSARRA coincideixen amb esdeveniments polítics tan importants com els Pactes de la Moncloa, la discussió i aprovació de la Constitució, l'Estatut de Centres, etc. Fou l'època de les esperances del post-franquisme i també del "desencanto", de la lluita per un sindicalisme unitari entre els sindicats de classe, de la reivindicació —i encara hi som— d'eleccions sindicals a l'ensenyament estatal i d'una altra —avui mig arreconada— sobre el Cos Únic d'Ensenyants, de la formulació d'un concepte progressista de llibertat d'ensenyança lligat a la llibertat de les parts implicades en l'edu-

cació en front de la formulació mercantilista i reaccionària de la dreta...

El no. 14 de PISSARRA va representar una fita important, en començar a ser imprès. La penúria de col·laboradors —que no la de llur qualitat, consti— va continuar essent la tònica.

Els Butlletins de Novembre i Desembre del 78 recolliren amb detall la celebració del Primer —i únic fins ara— Congrés del STEI, tot publicant a més a més, les alternatives Sindical i Educativa resultants d'aquest. Entre les nombroses adhesions a aquell Congrés figuraren les de CCOO i FETE-UGT, aquest darrer manifestant la seva decisió —fins ara no materialitzada— d'entrar a treballar al STEI.

Aquests 14 PISSARRA que vaig seguir de prop són, en definitiva, els de l'època de la UCD, dels inefables ministres Cavero i Otero i dels delegats Puerto i Villalba; de l'organització de l'Escola d'Estiu per l' STEI, l'any 79; de les vagues contra l'Estatut de Centres de la UCD...

Repasar les pàgines d'aquells PISSARRA és un exercici que aconsell i que és útil per veure'ns tots plegats amb una certa distància irònica. Però també per repensar el que som i el que volem, i el que és possible no segons el pragmatisme de moda, sinó a partir de la nostra capacitat de posar-nos d'acord i actuar. Pot ajudar, potser, a recuperar els nostres vells motius: l'escola en català i arrelada al medi, el cos únic d'ensenyants, la unitat sindical; a tenir "sempre al cor la idea d'Itaca" i recordar, amb Kavafis, que l'objectiu és important, però ho és sobretot pel viatge que ens imposa.

Albert Catalán

PISSARRA, 10 ANYS 10 PENSAMENTS

1. Pensament introductor. Això permetrà una repetició de coses que sempre dic o sent dir. No seran 9 pensaments de gran envergadura sinó cosetes sencilles que voldrien refrescar i commoure una mica les nostres consciències (professionals) i anar eixerint el camí cap a una educació de qualitat que darrerament té moltes tanyades ensopegadores.

2. Les transferències educatives. Són una exigència democràtica. La gestió uniformitzadora des d'un eix central és contradictori amb una educació basada en la realitat (sempre diferenciadora, variada i desigual). Manca molta feina d'anàlisi i de mesures encoratjadores per respondre a les necessitats d'unes illes amb diferències notables entre i a dins elles (de cultura, d'origen, de classe social).

3. Un estudi de l'educació a Balears. Això va emparentat amb el pensament anterior. El coneixement d'una cosa encara no està passat de moda. Els estudis existents són insuficients. Hi ha massa informació "morta" (dins calaixos i computadores) i cal tractar-la i afegir-ne (endemés d'interpretar-la) per ser una guia per a l'acció.

4. No renunciar a l'utopia. Mare Meva! Què queda de molt encara per poder descansar tranquils! On és l'escola laica? Com funciona la democràcia a l'escola? On és l'escola igualadora i no reforçadora dels mecanismes socials de selecció (opressió)? On és la formació permanent del professorat basada en la feina i en la responsabilitat social i en l'escalisme? Qui i com educa per a la pau i una ciència humanes? No queden massa coses de l'escola-caserna (Freinet)?

5. La reforma de la reforma. Me pareix que aquesta parauleta: la reforma s'ha convertit amb consol i vareta màgica que ens transporta a un hipotètic temps futur on els problemes (que cada dia trobam) de l'educació quedaran resolts. No seré jo qui li negui tots els aspectes positius que hi vegi. Però els ministres seran els mateixos, el professorat serem els mateixos, les escoles seran les mateixes, els inspectors, els directors provincials, funcionaris seran els/les mateixos/es. Qui i com es reformen?

6. Aprendre amb i dels/les qui aprenen Es l'actitud del/la qui està devora i no per damunt. Es reconèixer que s'ensenya a aprendre (a investigar, recer-car, descobrir) essent un/a mateix/a una persona que aprèn, que s'interro-ga sobre noves coses, que fa noves preguntes i cerca respondre-les. Es l'actitud mútua d'estar pendents del nostre alumnat i aquest de nosaltres.

7. Del desengany a un nou repte. 10 anys són molts d'anys per restar immòbils i indiferents davant tantes coses que han passat (i moltes que no han passat).

Hí ha il·lusions esmorteïdes, més d'una animeta nafrada i records nostàlgics.

Jo encara voldria (molts, moltes encara voldríem) ser una veu que convida una vegada més a transformar-nos i a transformar l'escola no en un reduc-te o finca nostre sinò en un mirall on la societat hi descobresqui allò que ha de canviar. Pensar que l'escola pot canviar la societat és fals, però no

ho és lliutar per fer-ne un espai de re-flexió, respecte i coneixement crític per a totes les joves generacions.

Mantenir-nos fidels a això i treballar-hi és encara un repte guapo.

8. "Vas Homine unius libri" Això em deien de petit, que llegint un sol llibre faria furor per la convicció que demostraria. Jo crec tot lo contrari, que només pot fer una persona capar-ruda, dogmàtica i no pensadora (no són això els catecismes?). Lli-bres i revistes variades han de ser companys i companyes inseparables amb qui contrastar les nostres tasques, recollint la seva llum quan ho trobem convenient i allunyant el seu fum quan ens enterboli la vista.

9. L'aula. "Tot/a mestre/a experimen-tat/da sap ben bé que ensenyar és molt més que programar la transmissió de coneixements. Es sobretot comuni-cació amb l'alumnat. El professorat actua de moltes maneres, una gran part d'allò que fa consisteix en un pensa-ment i acció abans i davant l'alumnat conduent a crear les condicions propi-cis a l'assumpció de coneixements". Per donar exemple del pensament 8 vos he traduït (el subretxat és meu) unes línies de dos mestres escocesos. Ara que la carrera indocent amenaça greument la feina dins l'aula, voldria demanar a PISSARRA i a l'STEI una acció a favor seu i a una assenyada coordinació i suport entre els de de-dins i els de defora. Ambdues accions són necessàries.

10. No hi ha pensament final. Una felicitació i abraçada a totes les per-sones que han fet possible 10 anys de PISSARRA i a tants de lectors i lectores que fan realitat aquesta comunicació més enllà de la distàn-cia i del temps.

Guïem Daviu Vich

LA DIFÍCIL I MERESCUDA UNITAT

Quatre anys enrera, aproximada-ment, la Revista PISSARRA sorprenia als seus habituals lectors amb un número, el 35 bis (desembre 1983), i un tema monogràfic: la L.O.D.E. Però, potser sorprenia més el que aquell número l'elaborassin S.T.E.I. i Col·legi de Llicenciats conjuntament.

Els orígens d'aquesta col·laboració venien de més enrera —un any i mig— quan el Col·legi de Llicenciats havia convidat a altres forces de l'ensenyança a integrar-se en una acció conjunta per canviar la realitat d'un Complexe Escolar Militar que ens havien instal·lat a la nostra ciutat. La convocatòria que des del Col·legi es va fer només obtingué resposta per part de l'S.T.E.I. A partir d'aquí, els encontres entre ambdues entitats sovintejaren i es concretà un pacte —inicialment sols pel número monogràfic de la L.O.D.E.— de col·laboració i coedició de la Revista PISSARRA.

Des de l'editorial del número 35 bis, *L'Educació com a tasca col·lec-tiva*, ferem una nova crida a totes les entitats i persones que volguessin col·laborar en un projecte que conside-ràvem únic en el seu cas, i que es proposava "juntar i no dispersar", "unir forces i esforços en aquesta tasca comú". Per aconseguir tot això i amb acord de les parts adreçarem un escrit a la F.E. de C.C.O.O. i a la F.E.T.E. d'U.G.T. De Comissions ens respon-gueren que no els interessava i que ja tenien una Revista que editaven a Madrid. De Fete-UGT mai no en sa-piguérem res.

Així les coses, la col.laboració inicial no s'amplià i seguiren la tasca, les dues entitats, de mica en mica i amb un Sindicat era una cosa contra natura; sindicalistes que desaprovaven l'acord per raons d'interessos diferents; i més coses...

L'evidència de que des del primer número en col.laboració fins que sortí el segon número passassin dos anys permet explicar algunes de les dificultats que trobarem. El següent número havia d'estar dedicat fonamentalment a la Inspecció. El material hi era: De la Inspecció del canvi al canvi d'Inspecció; però el número mai arribà a la Imprempta. Les raons fóren moltes i complexes com per enumerar-les ara. A més a més semblava que totes les circumstàncies s'havien confabulat contra el nostre projecte.

Des del número 36 (desembre del 85) fins el número 41 (març del 87) PISSARRA sortí amb certa regularitat.

Ens proposàrem fer de PISSARRA una Revista d'ensenyança, que estigués oberta a tothom i que fos un òrgan d'anàlisi i de crítica, de debat i de reflexió; plantejaments que s'acompliren.

També volíem que PISSARRA fos un vehicle d'intercanvi d'experiències didàctiques, de renovació pedagògica, a més a més d'una plataforma informativa i divulgativa quant més ampla millor. I això no ho vàrem aconseguir. Probablement els nostres propòsits eren massa ambiciosos pel medís amb que contàvem.

Així i tot no se pot negar que el primer objectiu s'aconseguí. Basta revisar, maldament sigui per damunt, els números publicats i es veurà que s'encetaren temes tan vius com el de la Llei de Normalització lingüística i el seu desenvolupament reglamentari; els Concerts i els Consells Escolars que eren els primers R. Decrets de la LODE; el C.E.P. i les primeres eleccions als seus Consells. Temes, convertits en eixos de la política i la problemàtica educativa, que han servit per donar als ensenyants uns elements de reflexió i crítica, de manifestació i de postura.

També és cert que PISSARRA no ha donat el seu suport, prèviament, a cap Institució; és a dir, no s'ha casat amb ningú mai, ans al contrari s'ha congratulat d'aquelles iniciatives legislatives que eren progressistes i ha denunciat, a més de rebutjar, qualsevol intent de contemporització o retrocés en la tasca educativa.

Així arribam al número 41 que, tractant de la "menyspreada" F.P.,

significà el final de la coedició Col.legi de Llicenciats - S.T.E.I.

La raó d'aquest trencament és una i molt simple. La F.E. de C.C.O.O. sollicità al Col.legi la integració del seu Sindicat en el sí de PISSARRA i de la seva redacció, o, en el seu cas, que el Col.legi editàs una Revista semblant amb C.C.O.O. La Junta de Govern del Col.legi de Llicenciats, per coherència amb ella mateixa i amb els seus plantejaments, hi estigué d'acord malgrat que el to i la forma de petició fossin inadequats, i el moment oportunista. I així ho manifestà al S.T.E.I., tot respectant la darrera paraula d'aquest Sindicat com entitat propietària de la capçalera PISSARRA. El STEI, per la seva banda, considerà que no era procedent la petició de C.C.O.O., per la qual cosa el Col.legi de Llicenciats es va veure obligat a trencar la col.laboració.

El resultat ja el coneix tothom. El S.T.E.I. torna a editar en solitari la Revista i el projecte de plataforma unitària ha deixat d'existir. El fet és lamentable, però les coses són com són i no com nosaltres desitjaríem.

Per acabar no puc més que demanar que PISSARRA segueixi existint, i oferir la meua col.laboració personal, sense representació de res i de ningú, perquè no ens quedem orfes de l'única criatura que ens queda —lliure, oberta i crítica— als ensenyants.

GAT 725 C/31 DICIEMBRE.12 Tels 20 46 00-20 45 02-03 PALMA DE MALLORCA

L'AGENCIA AL SERVICI DEL POBLE MALLORQUI

P.S.: No és, ni prop fer-hi, la meua intenció carregar el mort del trencament abans assenyalat a C.C.O.O. Crec, com he dit, que no sapigueren aprofitar l'ocasió de participar, oferida en el seu moment, en una tasca que el temps i les persones la feren prou atractiva.

Molt més greu me sembla, i no vull entrar en desqualificació ni polèmiques, l'actitud de F.E.T.E.- U.G.T. la qual fou també convidada a integrar-se al manco en tres propostes unitàries del Col.legi de Llicenciats i només en va contestar a una que,

**DEU ANYS AMB ELS TREBALLADORS
DE L'ENSENYANÇA**

dissortadament, no fruità. Les altres dues —plataforma front al Complexe Escolar de Son Rullan (Centres quasi militars), i PISSARRA— no foren mai respostes. I mentrestant, FETE-UGT vetà la presència del Col·legi de Llicenciats en el Consell Assessor (provisional) del C.E.P. (veure PISSARRA, no. 37, planes 14-16).

Els pretextes sempre fóren de "corporativisme", adreçats a una entitat que feia propostes —bé o malament— d'acció conjuntes i unitàries, i que volia servir de lloc d'encontre per aconseguir resultats positius dins el complicat món de l'educació i la docència.

Darrerament, tot acabant aquest curs escolar, la FETE-UGT ha vetat la presència del Col·legi de Llicenciats dins el Grup de Treball de la Direcció Provincial, i s'ha servit d'un xantatge planer i primari: ha sotmès al Director Provincial la decisió d'excloure al Col·legi o s'excluia la pròpia UGT. I don Andreu Crespí sembla esser que no ha dubtat gaire a l'hora de decidir i ha descavalcat al Col·legi de Llicenciats, perquè sabia a qui no havia de triar. I és que Madrid és petita, però pesa!

Tomeu CANTARELLAS

El paper de l'escola en la normalització lingüística

Normalització lingüística, a Mallorca i a la resta dels Països Catalans, vol dir "fer normal" la situació sociolingüística de la nostra societat, d'acord amb el marc legal vigent. I si en una societat lingüísticament normal l'escola té un paper primordial en la formació lingüística dels ciutadans i en la transmissió dels models de llengua, en el nostre procés de normalització la seva importància resulta multiplicada, perquè ha de formar els ciutadans anul·lant una deformació secular, i els models que ha de difondre entre la població escolar són desconeguts o mal assimilats per la major part de la població adulta. Més que la "normalització de la llengua", és la "normalització de la societat" el que hem de dur a terme entre tots, i molt especialment dins el món de l'escola.

El marc constitucional i estatutari vigent i els programes obligatoris d'EGB confereixen a l'escola de les Comunitats Autònomes no castellanes d'Espanya la responsabilitat de la formació lingüística dels ciutadans aportant als infants, en grau suficient, el coneixement de tres llengües:

—el de la llengua pròpia, i com a tal oficial, del territori—en el nostre cas el català;

—el de la llengua oficial de l'estat—és a dir, el castellà;

—el d'una llengua estrangera de gran difusió internacional—anglès o francès, sobretot.

En una situació normal dins aquest marc, cadascuna de les tres llengües té un paper diferent dins la comunitat, i per tant ha de tenir un paper correlatiu en la formació dels individus i ha de rebre el tractament adequat dins el món escolar:

— La llengua pròpia del territori és l'instrument normal de comunicació entre els membres de la col·lectivitat, en totes les circumstàncies de la relació social, des de les més familiars a les més formals. L'ensenyament que se'n doni als infants els ha de capacitar per tenir-la com a instrument normal d'expressió i de relació amb el seu entorn; han de ser capaços d'emprar-la de paraula i per escrit, en la relació familiar i en la formal, i han de poder canviar el registre sense esforç, segons la situació; han d'emprar els registres col·loquials de la varietat dialectal local i han de reco-

nèixer els registres informals d'altres modalitats, sense confondre'ls amb la modalitat estàndard comuna. En una paraula, els nostres infants han de rebre del català, llengua pròpia de la C.A., la mateixa amplitud de coneixements que els ciutadans de territoris oficialment monolingües reben de la llengua del país. I aquest paper de "llengua primera" ha de ser respectat dins l'escola: des del nom mateix del col·legi fins a les activitats extraescolars, passant per la retolació interna, la relació amb els pares, les actuacions administratives i les docents, s'han de fer en aquesta llengua. Així l'infant s'hi va identificant, de manera que per ell "donar una informació per escrit" o "traduir" un text d'una llengua estrangera equival a escriure i traduir en aquesta llengua bàsica o "llengua primera".

La llengua oficial de l'Estat és la llengua de relació amb els individus i institucions de l'Estat de llengua diferent de la del territori—en el nostre cas, el castellà—, i com a tal és la "llengua segona" dels ciutadans. Una llengua segona amb la qual estaran en contacte molt freqüent, i de la qual l'escola els ha de donar el coneixe-

ment suficient perquè puguin expressar-s'hi sense esforç de paraula i per escrit i emprar-la normalment, sempre que convengui, tant en la relació informal amb conciutadans que la tenen com a pròpia, com en l'actuació acadèmica o professional. Això suposa el ple domini de la modalitat estàndard de la llengua i la seva gamma de registres segons el grau de formalitat, però no el coneixement de les característiques de cap modalitat dialectal concreta, ja que no n'hi ha cap que sigui pròpia del territori.

La llengua estrangera té dins aquest marc el mateix caràcter que la "llengua segona" de qualsevol territori monolingüe; però el domini de dos sistemes lingüístics per part dels alumnes, i l'entrenament en el pas d'un sistema a l'altre, els posa en magnífiques condicions per aprendre una tercera llengua, de manera que amb un ensenyament ben fet se'n poden obtenir resultats molt superiors als que s'obtenen en zones monolingües (Això és vàlid també per als ensenyaments teòrics de lingüística i gramàtica, que s'assimilen millor i més fàcilment si es planifiquen en funció dels coneixements que en cada nivell tenen de les tres llengües els alumnes: un seminari de llengües ben coordinat pot fer grans coses en una escola).

L'ordre de prelación de les tres llengües és el mateix per a tots els individus de la comunitat, independentment de la llengua materna de cadascun. No és la situació personal, sinó la col·lectiva, la que fa necessari el coneixement de la varietat dialectal i els registres col·loquials de la llengua primera de la comunitat i innecessaris els de la llengua segona: un infant que viu a Mallorca ha de poder parlar el català tal com el parlen els seus conciutadans, és a dir, en la varietat mallorquina, tant si és mallorquí com vingut de fora, mentre que per al castellà qualsevol modalitat és vàlida per als registres col·loquials

—ja que no n'hi ha cap que sigui general a Mallorca—, i el que es necessita és un bon coneixement i maneig de la modalitat estàndard.

Naturalment, la normalització lingüística no depèn únicament de l'escola. Hi ha molts altres sectors socials que hi tenen un gran paper, especialment els mitjans de comunicació, l'Administració i el món del comerç; però és evident que quan tenguem una població adulta formada en un sistema educatiu —des de l'escola a la Universitat— en què cada llengua hagi tengut efectivament el paper que el marc legal vigent li assigna, tendrem una societat normal. Un adult format dins aquest sistema no es dirigirà en castellà a un desconegut o a l'Administració, ni escriurà una carta en castellà al seu fill, o a un client amb qui parla en mallorquí; no hi haurà cap

**normalització
lingüística
a debat**

**normalització
lingüística
a debat**

advocat que sigui incapaç de defensar un plet en català, ni cap jutge que no pugui fer un judici, ni cap enginyer que no hi sàpiga redactar un informe tècnic. Però mentre hi quedin adults analfabets en la llengua pròpia i alfabetitzats en castellà (que per això és per ells la "primera llengua") no hi ha normalització possible.

La feina és llarga i difícil, i exigeix la participació activa de mestres i alumnes, i també de les famílies i de l'Administració: sense consens, és impossible dur-la a bon port. Però si es pren amb il·lusió, impulsa un moviment important de renovació pedagògica que millora considerablement el rendiment escolar general (al menys, això ha passat a Catalunya, on les escoles que duen endavant

un projecte de catalanització total, amb programes d'immersió des dels quatre anys per als infants castellanoparlants, tenen excés de demanda, mentre a les altres els sobren places). Ara que comença una nova etapa de les institucions d'autogovern de les Illes, és un bon moment perquè cada centre escolar faci el seu projecte de normalització i que les administracions autonòmica i estatal posin a la seva disposició els mitjans necessaris per dur-lo a terme.

El col·lectiu d'ensenyants que forma l'STEI està en posició immillorable per donar l'impuls inicial, des de la base, a aquesta empresa.

I "PISARRA" és una bona tribuna per fer-ne el seguiment, i la coordinació de les accions populars.

Seria una magnífica culminació dels seus deu primers anys de servei a l'escola de les Illes, i la millor manera de contribuir a preparar des d'ara la societat de demà, amb la seva personalitat definitivament recobrada.

Aina Moll

MINISTERIO DE EDUCACION Y CIENCIA

Amb aquest número es celebra els 10 anys de Pissarra. Es difícil arribar a això i Pissarra ho ha conseguit. Enhorabona!

Per aquells que ens ha tocat portar a terme la gestió educativa és útil comptar amb l'acció crítica d'un element obert als ensenyants com Pissarra.

Jo, des d'aquí, en un moment on s'ha obert un ampli debat per aconseguir un bon consens entorn de la reforma del sistema educatiu, vull demanar a tot el sector docent una reflexió profunda sobre les perspectives que aquesta reforma suposa i que Pissarra pugui ésser un vehicle idoni perquè l'opinió de tots surti a la llum.

Palma de Mallorca, 1 de juliol de 1987.

Andreu Crespí Plaza
Director Provincial del M.E.C.

**una veu forta,
una veu nostra**

**DEU ANYS AMB ELS TREBALLADORS
DE L'ENSENYANÇA**

JA SOM LEGALS!

Sí, ja som legals; El 18 d'agost, els mestres estatals presentàrem els papers a la nostra "finestrella". Ja tenim el nostre Sindicat legalitzat; tal com acordà l'Assemblea Constituent del 17 de juny, la Comissió gestora provisional ha realitzat les oportunes gestions per tal de ser legalitzats abans del començament de curs. En canvi els de Privada estan encara pendents de la màquina burocràtica i fins el dia 5 no poden entregar els "paperots". De fet, ja tenim personalitat jurídica i reconeixement legal tant els Estatals, estrenada la nostra llibertat d'Associació Sindical segons Real Decret 1523 /77 de 17 de juny (BOE de de juliol) com els de Privada al menys quan llegiu aquesta informació. Ara sols falta que ens posem a treballar tots i així avançar en les nostres reivindicacions.

De moment, funcionam en base a tres Comissions mixtes, de Mestres Estatals i de Privada. Una d'informació i propaganda (de la qual aviat en sortirà una altra de pedagogia), altra d'administració i economia i la darrera de Reivindicacions i pràctica sindical. Treballam ja als nostres locals del c/ Vinyassa, 14 (tel. 46 08 88) on sereu benvinguts tant per ajudar com per demanar ajuda. Feina n'hi ha molta i braços no en sobren... (Fixau-vos que en aquest número no hi han dibuixos i està mal presentat, això és perquè no hem tengut a cap dibuixant. Aviam si ens animam i entre tots ho feim millor.

Per altra banda cal que el número de quotes bancàries i ordres de pagament vagi augmentant car per tenir força com a Sindicat és necessari disposar de recursos i de número fort de

afiliats i seguidors. La nostra capacitat de persuació als nostres empresaris i a l'administració depèn de la nostra força...

Els Estatals tenim ja més de Tres-centes ordres bancàries i els de Privada ens engalsen. Enviau les vostres ordres bancàries al nostre local o bé a l'apartat de Correus 1317 (trobareu un imprès dintre aquest butlletí) o també passau qualsevol dia pel local i així ho coneixereu.

Aviat aviadet posarem en marxa la Consulta laboral, a càrrec d'un misser, i una consulta legislativa per aclarir el cada vegada més "llosos" papers de l'administració, (això va pels Estatals que tenim cada "paperum" que enreda massa). Aviam si veniu per ajudar que feina n'hi en falta i coses sempre en podem fer cada vegada més.

"Erase una vez un lobito bueno al que maltrataban todos los corderos. . .(Goytisolo)

Los diarios de estas fechas han reproducido varios comunicados de las Centrales Sindicales CNT, CSYT y FETE-UGT en los que, de una manera u otra, atacaban tendenciosa y coléricamente al "Sindicat de Mestres Estatals" Aunque en un principio habiamos decidido hacer caso omiso de tales perogrulladas, creemos conveniente aclarar posibles confusiones para evitar el "quién calla, otorga":

Ni somos totalizadores (Nuestros Estatutos lo indican claramente y no han sido denunciados por el Ministerio Fiscal como hubiera sucedido si lo fuéramos) ni coartamos la libertad sindical, tal como hacen algunos partidos políticos que obligan a sus afilia-

dos a pertenecer únicamente a sus centrales sindicales. . .

No entendemos el sindicalismo como opción ideológica y nuestra estrategia y práctica sindical está en función de los intereses reales de los trabajadores de la enseñanza y de la sociedad, tal como se ve en nuestra iucha diaria.

Nuestro Sindicato está abierto a todos los trabajadores de la enseñanza sea cual sea su ideología sin que pretendamos convertir al Sindicato en correa de transmisión. . . "política-partidista-ideológica" ni en ningún ente apolítico.

El peligro de amarillismo es una constante en cualquier opción sindical y es la lucha y la práctica sindical quién en todo caso la evita, y NO los Estatutos ni la teoría.

No somos ni podemos ser corporativistas puesto que trabajamos con-

juntamente con el resto de sectores de la enseñanza (Preescolar, Privada, Personal No Docente, . . .) y no nos despreocupamos de la problemática educativa a todos los niveles la cual afecta a todas las clases trabajadoras.

Y finalmente, estos comunicados son indicativos del "miedo-respeto" a nuestra opción buscando enfrentamientos en el seno del sector de la enseñanza al tiempo que pretenden llevarse a su parcela afiliados a costa de la unidad de los trabajadores. Por todo ello, no caeremos en las guerras de comunicados. No polemizaremos ni sojuzgaremos con los propios compañeros de trabajo. Nuestra lucha será siempre en bien y defensa de los trabajadores de la enseñanza y de la sociedad en general, sin enfrentarnos con los demás compañeros sea cual fuera su ideología y práctica sindical.

ESCOLÀ EN CATALÀ..?

PER MATA DE JONC

El problema de l'autonomia va íntimament lligat amb l'ensenyança: de fet es lluita no tan sols per a una escola allà on es parli en català, sinó també per la descentralització, programació, material a utilitzar i, en definitiva, per a construir un altre tipus d'escola, per un poble determinat i amb una qualitat concreta.

Perquè ens plantejarem la lluita de una escola en català? Perquè un poble amb uns costums, folklore, llengua, cultura, economia concrets té dret a una ensenyança a partir de la seva realitat; a l'estudi i investigació de la seva pròpia història, geografia, fet social. . .

Ara per ara, una escola amb aquestes característiques, sols pot ésser assumida per un grup molt determinat de la societat, degut al desavantatge en que es troba el català, i a que les dificultats econòmiques que es presenten encareixen exageradament l'educació: Sense subvencions ni ajudes municipals s'obliga a que l'escola hagi de ser privada.

Paral.lela idò a la lluita per una escola en català entenem que és necessari dur-hi la de una escola pública i gratuïta.

Lluitar per una escola en català no tan sols té una explicació reivindicativa per l'existència real d'un poble, sino que també té una explicació pedagògica i psicològica de cara al nin, a la vegada que és un plantejament nou del tipus d'ensenyança a fer.

No podem parlar de l'aprenentatge de la llengua, comunicació, socialització, escriptura i lectura, desenvolupament i evolució del pensament del nin, deslligat de la llengua materna. L'integració a l'escola, i que aquesta no sigui un medi deslligat de la vida quotidiana del nin, depen fonamentalment de la parla de la llengua materna i de la situació d'un medi no diferent per ell viscut; això afavoreix l'actitud de l'al.lot, la comunicació, l'esponaneïtat, la disponibilitat favorable a l'aprenentatge de l'escriptura i la lectura, i en definitiva a la utilització i normalització de la nostra llengua.

"POBLE QUE SA LLENGUA RECOBRA
ES RECOBRA A SI MATEIX..."

N° 3. 1-15 d'Octubre 1977

PAPERS PINTATS I PINTURES
MARCS I MOTLLURES

Casa
Pomar
Flores

ARTICLES PER A ARTISTES

Sant Miquel, 77 - Tel. 72 14 83
07002 PALMA DE MALLORCA

DIA 29 D'OCTUBRE

MARXA

per

L'AUTONOMIA

1111

18'30 Començara a
la PLÇA ESPANYA.
Carrer OMS -
RAMBLES i a
les 19'30 a la PLÇA MAJOR..

SI VOUS AUSENTEU PER
LES MOTIVS LLIBRES
ASISTEU A LA DIAGA
D'INDEPENDÈNCIA I SARRJEL
ALGORA.

Parlaments,
Cançó Popular

N° 3, 1-15 d'Octubre 1977

DEU ANYS AMB ELS TREBALLADORS
DE L'ENSENYANÇA

Panorama desolador el que ofrece el sector de la enseñanza hoy por hoy. Además de la crisis abierta del sistema educativo, crisis estructural (fracaso e invalidez de la Ley G. de Ed.) y coyuntural (falta de recursos económicos para su financiamiento) persiste todavía la división de los trabajadores que configuran este importante sector. División hecha por el propio sistema educativo y que únicamente favorece a los que dirigen la política educativa y se dicen nuestros "administradores".

Ni trataremos de la crisis del sistema educativo ni de la existencia de tantos estamentos en nuestro sector (Estatual-Privada, Numerarios-No numerarios-No docentes, Guarderías, Preescolar—EGB-BUP-FP-Universidad, Adjuntos—Agregados-Catedráticos,...), puesto que resulta claro que todo ello perjudica nuestros intereses como trabajadores, y si nos referiremos a la necesidad urgente de constituir ya el Sindicato de Trabajadores de la Enseñanza, configurado con tantos sectores como sean necesarios (autónomos todos ellos) ya que cada vez más se manifiesta la voluntad unitaria sindical de todo el sector de avanzar hacia la consecución del "cuerpo único de enseñantes".

Sindicato unitario naturalmente, e independiente de todas las centrales sindicales actuales, del que puedan formar parte todos los trabajadores del sector —inclusive los parados y jubilados— por su mera condición de trabajadores de la enseñanza y al margen y en el profundo respeto de sus ideologías y creencias individuales.

Sindicato que hemos de constituir entre todos los sectores, sin preponderancia de unos sobre otros, y a través de la coordinación de los grupos pre-sindicales existentes tales como "Coor-

dinadora de guarderías", movimiento de PNN, etc., etc. de ahí el que nosotros, "Sindicat de Mestres Estatals i Sindicat d'Ensenyança Privada", con la manifiesta voluntad de ser este SINDICAT DE TREBALLADORS DE L'ENSENYANCA hayamos esperado al resto de sectores para su definitiva formación. De otra forma, hubiera parecido que pretendíamos una hegemonía que ni queremos ni un excesivo protagonismo y una hegemonía que hubiera perjudicado el proceso que ha de ser a todas luces unitario.

"A las 12,30 de un día cualquiera: La Comisión de parados (licenciados) se entrevista con la Delegada de Ed. recibiendo un jarrón de fría agua, mientras la Comisión de PNN (de BUP), acabada de salir del mismo despacho, se entrevista con el Inspector de turno, mientras la comisión de Maestros Interinos hace antesala al despacho de Solange y en el bar de abajo la prensa entrevista al Sindicat (de Privada i d'Estatals). . .

. . . Ah, las Guarderías interin en el Ayuntamiento mientras los demás sectores descansan ese día..." "Idem de Idem en Madrid, calle Alcalá, sede del MEC..."

No! El homo no está para estos bollos! la división actual en todos los planteamientos reivindicativos no hace sino diluir nuestra capacidad de presión frente a una administración que respira tranquila con el respaldo político del llamado "Pacto de la Moncloa" y frente a un empresariado temeroso de la unidad de los trabajadores de la enseñanza y de las alternativas que a la actual situación educativa podamos presentar y que supondrían la pérdida de sus actuales privilegios.

¿Qué significa la unidad del sector en un gran "Sindicato de Trabajadores de la Enseñanza"? Pues que

todos los sectores que lo configuramos somos el mismísimo Sindicato por el que todos asumimos las reivindicaciones de cada sector y las planteamos unitariamente con lo que ganamos fuerza y capacidad de presión. Claro exponente de ello sería, según el supuesto anterior:

"Una comisión integrada por representantes de todos los sectores plantea a la administración todos los problemas que en cada momento les afectan. No representan cada uno a su sector, sino todos a todos los sectores, con lo que la representatividad aumenta a niveles realmente preocupantes para la administración".

Ello supone que ningún sector pierda su total autonomía frente a los demás. Tampoco que pueda obligar a los demás sectores a actuar según sus propias pautas. Sólo la solidaridad y la acción-presión unitaria y común nos da la fuerza necesaria para la defensa de todas y cada una de nuestras reivindicaciones.

Que la problemática de cada sector es distinta, sí; pero los objetivos son comunes perseguimos todos unas mejores condiciones de trabajo (seguridad, estabilidad y adecuadas retribuciones...) y una enseñanza cada vez mejor, al servicio de toda la sociedad y en función de las necesidades reales de nuestro pueblo. Desde esta perspectiva resulta claro que a la hora de "negociar-presionar" para alcanzar nuestras peticiones cuantos más seamos, y más unidos, más fuerza tendremos.

Quede claro que nadie nos regalará nada, la democracia hoy alcanzada no significa el fin al que aspiramos, sino el medio en el que a partir de ahora nos desenvolveremos para alcanzar nuestros objetivos como trabajadores de la enseñanza, la unión y la fuerza que con ella tendremos sera nuestra mejor garantía de éxito.

Amb el degut respecte als nins i a les llengües

Amb aquestes paraules finalitzava Marta Mata una carta que dirigia al Ministre d'Educació Cruz Martínez Estreuelas, el mes de març de 1975. A aquella carta, la directora de Rosa Sensat recordava a don Cruz que un 35o/o dels escolars de l'Estat espanyol assisteixen a unes escoles en què la llengua que s'hi parla no és la seva pròpia i feia referència clara al divorci que existeix entre la llengua que es parla i la llengua que des de l'escola pretén transmetre una cultura.

Els fets són prou clars. Que una llengua i una cultura siguin subjugades sota el pes d'una altra llengua i d'una altra cultura no és un problema pedagògic sino polític. La situació disglòssica (el manteniment d'una llengua poderosa sobre una altra esclafada) mai no es dona inconscientment. Si la nostra cultura i la nostra llengua han estat mantingudes en inferioritat de condicions, si el grau d'analfabetisme i que consti que mai no he utilitzat aquesta paraula com si fos un insult, ans tot el contrari, he cregut sempre que l'analfabet és una víctima i les

víctimes m'han produït sempre un respecte profund-, si el grau d'analfabetisme, deia, en la llengua d'aquesta terra arriba a uns tants per cents estrepitosos això no s'ha fet sense voler.

La idea d'unitat i la voluntat d'imperi han condicionat aquest trauma. La fantasma del separatisme sorgia esgrimit cada dos per tres. Els separadors estaven tan convinçuts del poder d'aquest poble que no quedava més remei que subjugar-lo, obligar-lo a renunciar a la seva llengua, a la seva cultura i a la seva vida, sota els imperatius d'una uniformitat imposada. La guerra no ha durat quaranta anys. La guerra freda contra la genuïna expressió d'aquestes cultures ja feia temps que havia començat, el 1936, si bé és a partir d'aquesta data quan la lluita adquireix una virulència extrema. Des de tots els mitjans de comunicació social, des de tots els discursos, s'han pronunciat les mateixes paraules, i el poble era maliciosament desamparat en una mediocritat espantosa i raquíca. D'aquesta escola absoluta-

ment desvinculada de la realitat social que li era pròpia, per a servir a una altra realitat que s'intentava crear a força de l'autoritarisme més escandalós m'han sorgit els homes que han urbanitzat indecorosament les nostres terres i han omplert de caps de ciment les nostres costes, m'han sorgit aquells que ni respectaven els monuments i quadriculaven salobraris i albuferes. D'aquesta escola, vull dir, m'ha sorgit l'egoisme i la mediocritat. Ens havien ensenyat a estimar l'aqüeducte de Segòvia i el monestir de San Lorenzo de El Escorial. Sabíem que l'Alhambra de Granada és una meravella i que la catedral de Burgos és una joia de l'art gòtic. Però mentretant, ignoràvem la història de l'Almudaina i capolàvem els talaiots. Mentrestant, destruïem el paisatge i feiem de l'illa un lloc inhabitable. (Algú m'explica que la força destructora no s'acabarà per ara i Mallorca esdevindrà a la llarga un camp immens tot ple de ruïnes, de columnes de ciment abandonades en una terra inhòspita, ran d'una mar contaminada).

La Carta de Marta Mata reclamava els drets de la llengua a la normalitat, convinguda de que la normalització dels drets del poble a que la seva cultura entri plenament a l'escola. I hi entri en projecció de futur, no en el sentit que ens imposarien els que voldrien fer-ne del passat una relíquia. Si reclamam una escola al servei d'aquest poble no és per a contemplar-nos la panxa satisfets. Volem una escola que, arrelada en profunditat en la cultura i la història del poble esdevingui un projecte de vida i un acte de fe en les potencialitats creatives d'aquest poble.

Per Gabriel Janer Manila

LA PALMESANA

PEDRO AMENGUAL VICH
PAPELERIA RECLAMOS

OBJETOS DE ESCRITORIO y
ARTICULOS PARA REGALO

Avda. Alejandro Rosselló, 36

Teléf. 46 06 39 - PALMA

DEU ANYS AMB ELS TREBALLADORS
DE L'ENSENYANÇA

CAP A UNA PEDAGOGIA DEL MEDI

PRESENTACIÓ

Alguns ensenyants pensen encara que no és possible la formació i educació dels alumnes a partir del medi ambient que ens envolta; pensen que la matèria d'estudi (el malèit programa!) s'ha de çubrir forçosament amb l'ajuda dels llibres de text i material teòric, car si no els al.lots no arribarien a aprendre el que feren els grecs, romans,... el que significa l'anomenada reconquesta, conquesta d'Amèrica... (en definitiva, la història) o bé les diverses modalitats geomorfològiques, climàtiques, vegetals,... i els tipus d'activitats econòmiques, rurals, urbanes, ... (La geografia).

El curiós és que tots aquests coneixements s'intenten inculcar a partir de models teòrics i abstractes poques vegades concretats a la vida quotidiana dels escolars, sense adonar-se de les moltes possibilitats que ens ofereix el medi ambient que ens envolta per ensenyar, de

peus en terra, els coneixements, actituds y hàbits generals, però a partir del particular, del concret, de les coses que tenim a mà.

Per altra banda, aquests darrers anys d'haver sofert més aviat una deformació professional en l'àmbit didactic-pedagògic enlloc d'una autèntica formació —segons els cànons de la "nova pedagogia", nova, encara que ja és més antiga que tots nosaltres— i un adequat reciclatge que impossibilita el quedar estancats a les velles formes i tècniques, ens obliga com a professionals de l'ensenyament a posar-nos al dia en tot el que suposi una millora pedagògica.

Afortunadament, cada vegada són menys els mestres i ensenyants que no entenen la necessitat d'adequar l'ensenyança al medi ambient de l'escola i que no creuen en la necessitat del reciclatge per a una renovació pedagògica.

Avui, PISSARRA, es congratula de presentar aquest treball, fruit d'una setmana de Renovació Pedagògica organitzada per la Delegació de l'I.C.E. a Ciutat de Mallorca, fet a la Colònia de Sant Pere (Artà) per un grup d'ensenyants que hi assistiren i que descobriren unes tècniques d'investigació per aplicar a l'estudi del medi ambient que ens envolta. Sense gairebé cap llibre de text, estudiaren i analitzaren el paisatge, el medi i ho interpretaren en base als coneixements tècnics-intelectuals de què disposam.

L'experiència, primera i esperam que no darrera, fou molt enriquidora per tothom i els resultats pràctics es voran a les respectives escoles o centres d'ensenyament on hi treballa la gent que hi va assistir.

Nº 7, 1-15 de Desembre 1977

ELECCIONES SINDICALES

Numerosos trabajadores de Enseñanza, docentes y no docentes, se preguntarán cual es la importancia de que en cada centro de Enseñanza se voten a una serie de compañeros como representantes nuestros.

Lograr que el gobierno al fin aceptara dar una normativa provisional fue una gran batalla de mayoría de las fuerzas sindicales democráticas, y representa un avance en el tránsito a la democracia que estamos desarrollando.

Para el Sindicato d'Ensenyança Privada (Sindicat de Treballadors de l'Ensenyament de les Illes), representa un momento básico para reafirmar nuestra representatividad en la mayo-

ría de los centros de enseñanza y un impulso importante cara a una posible unidad con todos los sindicatos democráticos que operen en nuestro sector.

A todos los que trabajamos en la enseñanza nos representa la posibilidad de elegir libremente, tras un proceso electoral en el que deseamos una participación masiva, a los compañeros que creamos más capacitados para representarnos en negociaciones que están a la vuelta de la esquina.

La negociación para el cumplimiento de lo acordado en el actual convenio de enseñanza, la realizarán una vez concluidas las elecciones los representantes elegidos en los centros de enseñanza.

La garantía fundamental de que estas negociaciones se llevan a cabo unitariamente y defendiendo globalmente los intereses de todos los

trabajadores de la Enseñanza, es el apoyo a las candidaturas presentadas por el Sindicato d'Ensenyança Privada que intentaremos por todos los medios a nuestro alcance sean apoyadas por todas las centrales sindicales democráticas que actúan en nuestro ámbito territorial, para evitar cualquier enfrentamiento entre los que luchamos por un mismo objetivo, que no es otro que la defensa de los intereses de los trabajadores de la enseñanza.

Entre todos tenemos que controlar que estas elecciones sean totalmente limpias y ante cualquier duda surgida durante el proceso estamos dispuestos a resolverla, nuestra capacidad de movilización en este proceso electoral medirá también la capacidad que tendremos en próximas negociaciones para obtener unas mejores condiciones económicas, laborales y profesionales.

DEU ANYS AMB ELS TREBALLADORS DE L'ENSENYANÇA

Nº 8, Desembre 1977

EDITORIAL

Los sindicatos nacieron de la necesidad de organización de los trabajadores para la defensa de sus intereses frente al poder de los empresarios y la mejora de sus condiciones de trabajo. Mediante su acción reivindicativa consigue para sus afiliados mejoras en sus salarios, condiciones laborales, y formas de vida. La acción reivindicativa se desarrolla básicamente mediante el proceso de negociación con la parte empresarial, pero la negociación como tal exige un apoyo por parte de todos los elementos implicados en el proceso. Así, para que los Sindicatos tengan verdadera fuerza de presión para alcanzar sus puntos reivindicativos frente al empresariado, es necesaria la realización de acciones, por parte de los trabajadores, y que pueden ser directa como huelgas, totales, parciales manifestaciones, encierros, presión pública, etc. o indirectas como asambleas masivas, reuniones, trabajo lento, cartas, firmas, etc.

Cuando dos sectores de intereses contrapuestos como son trabajadores y empresarios, se sientan en una mesa de negociación ambos ofrecen una serie de propuestas al otro sector intentando que sean aceptadas. Normalmente todos estamos enterados por radio, prensa, o porque directamente nos ha afectado ya en algún caso, un proceso negociador de este tipo; de los tiras y aflojas constantes que se desarrollan durante todo el tiempo que dura la negociación y hemos visto como la parte trabajadora presenta a la parte empresarial una serie de propuestas que abarcan todo el abanico de posibles mejoras que puede alcanzar el trabajador: mejoras que pueden incidir sobre sus condiciones de trabajo, sobre su situación salarial y sobre sus

formas de vida más indirectamente.

Así hemos presenciado como los sindicatos a la hora de la negociación no se limitan a pedir unos simples aumentos de tipo económico sino que exigen también una serie de condiciones en la realización de su trabajo como son la seguridad, la estabilidad en el empleo, la planificación adecuada de las relaciones laborales dentro de la empresa el derecho a reunión en horas de trabajo o la atención por parte empresarial hacia el estudio de los hijos de los trabajadores con lo cual tendríamos un ejemplo de tercer tipo de tablas negociadoras del que hablábamos antes como ventajas de un tipo que incide directamente en las condiciones de vida del trabajador.

No hay que decir que nuestro caso concreto de enseñantes hay una serie de mejoras de tipo condiciones de trabajo que tanto en el sector privado como el estatal, han sido continuamente desoidas por las patronales respectivas (Un empresario en privada, el Estado en el caso de los estatales). Pueden servir como ejemplos las tan cacareadas reivindicaciones del sector estatal sobre el número de alumnos por aula o los igualmente extendidos dentro del sector privado sobre democracia y participación de los trabajadores dentro de sus centros de trabajo.

Hay que decir también que el tipo de mejoras en las condiciones de trabajo nuestras (véase el número de alumnos por clase, por ejemplo), tienen tal importancia social que son bandera de otros sectores tan implicados como nosotros en la problemática educativa general (Léase Asociaciones de padres o sociedad en General).

Volviendo ahora al momento en el que se desarrolla el proceso negociador, hemos de tener en cuenta que repitiendo cosas anteriormente dichas, la negociación es básicamente el proceso que usamos para conseguir nuestras reivindicaciones y en consecuencia hay una serie de factores fundamentales a la hora de sentarse a una mesa de negociación.

Uno de ellos, el fundamental, es

la fuerza que las posibles entes negociadoras puedan tener a la hora de plantear sus peticiones; ya que es evidente que no es igual para un empresario una petición realizada por un grupo pequeño de trabajadores, que una petición basada en el respaldo masivo de un número considerable de afiliados.

De aquí la necesidad de afiliación, cuanto antes mejor.

Otro factor que incide muy directamente en el proceso negociador es la forma en que se lleven a cabo las tablas reivindicativas.

Todos sabemos que por regla general las peticiones que los trabajadores realizan no son solamente justísimas, sino que además son realizables, pero a la hora de entablar discusión, hay que tener mucho cuidado con la tabla que se presenta porque si no es lo suficientemente ágil para poder rebajar unas peticiones a cambio de otras (un aumento salarial en base a unas mejoras de las condiciones de trabajo por ejemplo), se corre el riesgo de no poder llevar a cabo con éxito las peticiones acordadas.

Tampoco puede empezarse una negociación con una tabla cercana a los que los empresarios están ya en principio dispuesto a dar, porque en ese caso el proceso negociador sobra y se terminan las posibles mejoras obtenibles en alguna de las otras facetas que se sometan a negociación (rebajando unas para aumentar otras).

Finalmente hay que tener en cuenta que para que un Sindicato como el nuestro de carácter mayoritario, necesariamente, las negociaciones y acciones que se puedan emprender tienen que ser responsables, efectivas y exitosas porque los fracasos que como ejemplo podríamos tener en una acción minoritariamente reanudada, podrían tirar por tierra toda la labor que anteriormente se ha venido desarrollando.

Un sindicato mayoritario tiene como deber de una cara a sus afiliados no solamente la buena voluntad de sus acciones, sino la efectividad y logro de todos sus planteamientos.

SOBRE LA REESTRUCTURACION DE LA EGB

Ya en Navidad se hablaba de una reestructuración de la EGB aunque fue desmentida rápidamente por el Ministerio. Sin embargo, a principios de febrero se volvía a hablar de tal reestructuración conociéndose incluso filtraciones directas del MEC que permiten saber la magnitud e importancia de la misma.

Tal proyecto consistiría en iniciar los estudios de EGB a los cinco años y finalizarlos a los 12 años, es decir, se elimina el 7º y 8º de EGB y se introduce un nuevo nivel (5 años) que se llamaría de cualquier manera.

No está nada claro que si persiste tal proyecto o si el MEC lo ha descartado ya antes los primeros síntomas de malestar entre el magisterio. El Sr. Cavero, Ministro de UCD que ocupa la cartera de Educación, en su reciente intervención en el Senado, señaló las líneas generales de la reforma educativa que piensa abordar el gobierno en los próximos meses. En su explicación, habló de reformar la Preescolar, el BUP y la FP y nada dijo que sepamos de reestructurar la EGB. Es

más, en unas declaraciones a TVE afirmó que no se reformaría la EGB. Pero la prensa incluso el telediario en otra edición, señalaba que se reformaría la Preescolar, EGB, BUP y FP. En definitiva, cabe esperar cualquier cosa por lo que hay que estar preparados.

Aparte de la primaria reacción contraria a toda modificación de la EGB por parte de todo el profesorado del Sector y por privarnos de dos cursos de Segunda Etapa concienzudamente ganados por la L.G.E., conviene analizar el significado de tal pretendida reforma y los fines que con ella se persiguen:

En primer lugar, es cierto que el nivel educativo y formativo de los escolares al finalizar la EGB es todavía bajo. Pero que nadie pretenda inculparnos a los maestros de ello ya que las causas son muchas y variadas tales como: Falta de recursos apropiados para tales enseñanzas, falta de coordinación entre los diferentes niveles de EGB, BUP y FP, falta de cursillos de reciclaje, etc.

Pero nos interesa más analizar el fin que el gobierno persigue con esta reforma. Algunos, muchos tal vez, creerán que con el cambio salen beneficiados los Institutos y los licenciados. Esta visión además de falsa es peligrosa pues puede provocar un enfrentamiento innecesario entre dos estamentos cuyos fines y objetivos son comunes.

Lo cierto es que no hay suficientes Institutos para atender las diversas promociones de alumnos de EGB que irían saliendo de los centros estatales para seguir estudiando hasta los 14-16 años a que la Ley obliga (un retraso en este punto es impensable) por lo que deberían ingresar en los centros de enseñanza privada, únicos que pueden adaptar su estructura con rapidez (basta un cambio de rótulo en una clase que para la falta de Institutos, los alumnos acudirían rápidamente a los centros privados. Incluso las monjas, hoy dedicadas a la Preescolar, adaptarían sus aulas para el nuevo bachillerato.

Estamos asistiendo a una progresiva privatización de la enseñanza... El gobierno tiene la palabra, y como UCD gana todas las votaciones en las Cortes, puede aventurarse que si saca el proyecto lo transforma en victoria rápidamente. Pero las "irras" de todo un sector (la EGB Estatal), si se lo propone, harán mella en las filas del grupo político en el poder, puesto que son "votos" a contabilizar en las próximas elecciones ya municipales ya legislativas.

En definitiva, nosotros tenemos la palabra y la fuerza para evitar cualquier proyecto del gobierno que perjudique al sistema educativo y a nuestros legítimos derechos. De nosotros dependerá, en su momento, si se saca adelante esta reestructuración.

Secretaria General.

Nº 10, Març 1978

CAP NIN SENSE ESCOLA!

CAP ENSENYANT SENSE FEINA!

DEU ANYS AMB ELS TREBALLADORS DE L'ENSENYANÇA

RECU LL D'ALTERNATIVES

L'única alternativa seriosa possible és una modificació de la societat i del seu modus de producció, l'existència d'una escola pública i una medicina socialitzada.

Com a pas de transició i recollint l'esperit de la majoria d'alternatives democràtiques en aquest problema, proposaríem d'immediat:

—Integració plena dels nins "retardats, disminuïts, i marginats", capaços de fer-ho en jardins d'infància i centres preescolars i escolars per a "normals".

—Creació dins el sistema escolar ordinari de les unitats psicopatològiques que facin feina per atendre els escolars amb diferents problemes: retard, trastorns afectius i/o conductuals, dèficits sensorials o motrius.

—El millorament dels centres d'educació especial actuals que no tinguin per finalitat la segregació dels

infants a partir de dos punts: l'Estat i els mestres. L'Estat assumirà la tasca de la gratuïtat de l'ensenyament i els mestres s'han de plantejar l'educació dels subjectes amb trastorns físics o psíquics i dels anomenats marginats en base a la seva plena integració a la comunitat social, superant el servei únicament assistencial, i això comportarà en darrer terme la supressió d'alguns centres d'educació especial.

—Rebuig de macrocentres i de l'allunyament de deficients i marginats del seu habitat.

—Subvencions dignes, així com la regulació del treball dels minusvàlids i deficients capaços de fer-ho. Assegurança d'atur i pensions dignes per als que no troben feina.

—L'existència d'una Seguretat Social per a tots, que inclogui: dret assistencial, rehabilitació i tractament del tipus que sigui.

LA VAGA D'EGB ESTATAL. UN EXIT

La vaga dels mestres estatals ha durat 18 dies. A les Illes hem mantingut dia a dia la vaga, que de forma unitària es feia a tot l'Estat Espanyol, convocada a partir de l'acord entre la Unió Confederal de Sindicats de Treballadors de l'Ensenyança (U.C.S.T.E.) i les Centrals Sindicals CCOO, CSUT, FEIE-UGT, SPE, SU i USO, acord que incloïa una taula reivindicativa aprovada per unanimitat, una convocatòria de vaga a partir del 18 d'abril i la condició imposada per l'UCSTE que el protagonisme de la vaga i de la conseqüent negociació amb el Ministeri no fos únicament dels Sindicats i Centrals sinó també dels Delegats-Representants de les Assemblees Provincials.

La vaga ha acabat amb un èxit rotund tant des del punt de vista organitzatiu i sindical (ha augmentat el grau de conscienciació de classe del professorat i del col·lectiu, la vinculació tant a nivell de centre com de província i d'Estat...) com des del punt de vista reivindicatiu (s'han aconseguit pràcticament tots els punts demanats, excepte l'augment de cinc mil pessetes, i un calendari concret de negociació amb l'Administració).

Sí: A pesar que no tothom ha participat en el conflicte, a pesar de la no-vinculació d'alguns centres i d'alguns companys a l'acord majoritari de continuar unitàriament la vaga (recordem com alguns centres feien vaga un dia i l'altra no; i com alguns companys que s'havien vinculat el primer dia es tornaven enrera i es passaven a treballar sense considerar l'estorç dels altres que havent votat que no a la continuació, es vinculaven a la majoria i continuaven fent vaga) a pesar de la pressió d'alguns sectors de pares -sobretot als pobles- perquè els mestres deixassin de fer vaga, molt a pesar seu, la vaga ha estat un èxit total i absolut.

Embat

llibres

ESPECIALITZADA AMB PEDAGOGIA I PSICOLOGIA.
ELS DIVENDRES NO TANCAM AL MIGDIA.

Pge. Part. Papa Joan XXIII, n.º 5-E
Centre Comercial «Los Geranios»
07002 Palma de Mallorca Tel. 71 33 50

Nº 12. Abril 1978

DEU ANYS AMB ELS TREBALLADORS
DE L'ENSENYANÇA

Però, atenció! Els que no han fet vaga, potser pensin encara que hem obtingut poca cosa, que no valia la pena, o -pitjor encara- que ells n'han sortit beneficiats de la lluita i de la vaga que els altres hem fet. Per a ells, la següent reflexió: De 130.000 mestres a tot l'Estat, 90.000 han fet vaga; De mil cent i pico a Mallorca, noucents i pico han fet vaga; I hem aconseguit bastant! Però, si tothom nagués aturat; si cap mestre hagués fet feina, els resultats hagueren estat millors. . . Car hem lluitat i negociat amb una força de 90.000 mestres (900 i pico a Mallorca) però més força haguerem tengut 130.000 mestres en vaga, es a dir, tothom en vaga.

Per altra banda, els companys que no han fet vaga ens han perjudicat. Als pobles, la gent criticava als que feien vaga, quan tocava ser al contrari: Els que no feien vaga eren minoria i han mostrat el seu poc esperit de lluita, de solidaritat i de consciència de treballadors.

També hi ha un factor important a tenir en compte en el futur: Als pobles, ha estat prou difícil mantenir la vaga dia a dia a causa de les crítiques i postures d'alguns pares. Això mostra el grau de conservadurisme que impera als pobles de Mallorca. La gent no accepta la vaga com a eina de lluita dels treballadors, pensant que l'obligació dels mestres és fer feina i esperar resignats a que els altres arreglin les coses o que s'arreglin soles.

Els mestres ja sabem que això no és així. Ha fet falta una vaga de 18 dies perquè el Ministeri i el govern accedís a negociar. Ha fet falta fer la vaga per guanyar les nostres reivindicacions. I és així des de sempre; la Història ho mostra clarament: Les conquestes de millors condicions de treball i de vida han arribat gràcies a les lluites constants de les classes treballadores mai gràcies al "immobilisme", "conservadurisme" o "conformisme" de la gent. És obligació nostra, com a professionals de l'ensenyament, que tant els nostres alumnes com els seus pares, se'n donin compte d'això. Així ajudam a que la gent desperti del

somni de la ignorància i rompi el seu conformisme.

Per acabar, els resultats de les negociacions amb l'Administració obren un camí: un calendari concret durant els propers mesos per continuar la negociació. Hem d'estar alertes a tot el que puguí passar; La vaga ha acabat, però la lluita continua. De la nostra participació, la de tothom depèn que guanyem cada dia més. . .

**OBRIU SES ESCOLES
PÚBLIQUES PETITES**

no en tanqueu més!

N° 13, Maig 1978

HACIA LOS TREINTA POR CLASE!!

Tal como se acordó en la Asamblea del pasado 26 de mayo, la mayor parte de los centros estatales de Preescolar y de EGB están tomando el acuerdo, en claustro, de limitar el número de alumnos por clase a treinta en Preescolar y a treinta en EGB (algunos centros, a 35 en EGB). Con ello se pretende librar la gran batalla de reducir el número de alumnos por clase a cantidades pedagógicamente aceptables y sin que ello suponga echar alumnos fuera; al contrario, se pretende abrir más unidades para así dar más puestos de trabajo y mejorar la calidad de la enseñanza.

Esta medida debe ser lo suficientemente enérgica, para obtener resultados positivos (es decir, reducir el número de alumnos por lo menos a partir de Preescolar y lo de EGB, con lo que en un plazo de varios años se iría reduciendo paulatinamente toda la EGB) pero aplicada en la práctica con la necesaria flexibilidad que impondrán las condiciones demográficas del entorno escolar, la presión de los padres y la existencia o no de otros centros cercanos.

Si bien tanto la Delegación como la Inspección consideran este objetivo

de 30 alumnos por clase pedagógicamente necesario, opinan que en Preescolar es posible realizarlo y sin problemas pero en EGB será de difícil aplicación puesto que hay cada vez más demanda de plazas escolares estatales y existen instrucciones del Ministerio de alcanzar el número de 40 por unidad.

Por nuestra parte, como STEI, hemos solicitado a la Delegación que se arbitre un mecanismo técnico para atender los problemas de matrícula en la zona de Palma, ya que creemos -es más, estamos convencidos- que una información eficaz, una coordinación de todos los centros estatales y una distribución de los puestos escolares racional ayudaría a rebajar el número de alumnos por unidad.

Parece que la Delegación tiene escasez de personal para atender este servicio, pero estamos convencidos de su necesidad y urgencia por lo que no dudamos que nuestro paisano, Guillem, arbitraré los medios necesarios para tan importante fin.

Finalmente el STEI trabajará con todos sus medios para alcanzar una verdadera reducción de alumnos tanto en Preescolar como en EGB.

Proposta per a l'implantació de l'ensenyament de la llengua catalana i la cultura balear a les escoles privades

A l'apartat 5 dels acords firmats dia 5 de març del 1978 per la comissió paritària s'indica que:

"D'acord amb l'apartat referent a política educativa, del pacte de la Moncloa els punts que hi figuren s'han d'anar aplicant progressivament. Amb aquest objectiu, la comissió paritària s'haurà de reunir abans de dia 15 de maig del 1978".

En compliment d'això, el STEI ha elaborat una proposta concreta,

relativa a la implantació de la llengua catalana i la cultura balear a les escoles, considerant que altres apartats no poden contemplar-se de moment, a causa del buit legislatiu que hi ha en el en el període constituent actual.

En el capítol de política educativa, dels Pactes de la Moncloa, paràgraf, tercer, apartat A, s'especifica que:

"S'incorporaran les diverses llengües i continguts culturals als àmbits territorials respectius, a tots els nivells educatius obligatoris. Coherentment amb aquestes mesures, es facilitarà al professorat el reciclatge adequat".

Considerant la manca d'aplicació real d'aquestes mesures, malgrat el temps transcorregut d'ençà de la firma dels Pactes, i la necessitat peremptòria de dur-les a la pràctica en coherència amb la democratització del país i la tendència autonomista, majoritària a les nostres illes, proposam les següents mesures concretes d'aplicació.

1—Implantació a partir del curs pròxim, de l'ensenyament del català a tots els cursos d'EGB, dins l'horari escolar, durant un mínim de dues hores setmanals.

2—Als parvularis i centres de pre-escolar s'adaptaran els sistemes i mètodes a l'ensenyament del català, començant i completant aquesta adaptació durant el curs pròxim.

3—En el primer cicle d'EGB l'àrea d'experiències se centrarà en la vida, costums, històries i cultura del poble balear, també es dedicarà atenció preferent a la flora, fauna, geologia i geografia de la nostra terra.

4—En el segon cicle d'EGB l'àrea de ciències socials, seran prioritàries la geografia, història, art i literatura del nostre poble, dedicant-li un mínim d'una hora lectiva setmanal.

5—En el segon cicle d'EGB, àrea de Ciències s'estudiarà en profunditat la flora, fauna i geologia locals, així com les instal·lacions científiques i industrials i l'agricultura i la ramaderia de les Illes.

6—La incorporació de llengua catalana, l'ensenyament als centres privats i la conversió de les àrees de ciències socials i naturals cap a una integració plena de la tasca educativa en el cos social i en la nostra unitat geogràfica, es realitzarà en coordinació amb els organismes i entitats dedicades a activitats d'aquest àmbit.

7—El centre aportarà els mitjans necessaris per aconseguir aquests objectius. En concret proposam la realització de cursos de perfeccionament de l'idioma català durant el mes de juliol de 1978, a càrrec de l'empresa

8—les mesures que s'indiquen són considerades per l'STEI únicament

com una passa prèvia a l'ensenyament integral de i en català, a la total penetració de la comunitat educativa amb la cultura de les nostres Illes.

D'acord amb un dels nostres principals objectius sindicals, el d'aconseguir unes condicions dins l'ensenyament que li permetin arrelar-se profundament al país, i considerant que el desenvolupament a l'escola la nostra llengua és tasca fonamental en aquest sentit, vos transmetem amb molt de gust dues iniciatives procedents de l'Institut Joan Alcover i de la càtedra Ramon Llull de l'Universitat de Barcelona, dirigides respectivament a alumnes de 8è d'EGB i professors en general.

1—L'Institut Joan Alcover vol fer un grau experimental d'ensenyament de primer de BUP en català, el curs que vé. Demana que en siguin informats els alumnes de 8è d'EGB, especialment aquells que han seguit cursos de català.

2—Els cursos d'estiu de Català de la Càtedra Ramon Llull, que es faran a la Porciúncula del 26 de juny al 15 de juliol, poder donar un certificat de suficiència a la gent que, posseint ja coneixements de la nostra llengua i cultura, els vulguin completar, revalidar amb unes proves de nivell suficient per aspirar al reconeixement del títol, que doni dret a ensenyar català a l'EGB (hi ha molt bones perspectives d'Homologació). Si hi ha gent interessada, que s'inscriuï als cursos fent constar el seu desig de passar la prova. Es farà una reunió prèvia dels interessats del curs.

3—Aquest mes es convocarà per O.M. (en el BOE) un curs de pedagogia terapèutica per professors d'EGB la duració serà de 400 hores i es farà al 1er trimestre del proper curs a Ciutat.

Darem més informació quan surti la convocatòria encara que podem adelantar que serà gratuït i que els cursistes tindran un substitut a la seva escola.

4—Al setembre, es farà també un curs d'Educació física i esports de 15 dies de duració, organitzat per la delegació d'esports de les Illes. Està subvencionat per la Caixa.

Els mestres es queden a les Illes

Després d'un mes de lluita, pressió i feina, s'ha aconseguit que els mestres opositors del torn lliure en expectativa de plaça i els interins es quedin a les Illes. Quasi un mes de pressió i feina ha obtingut un resultat acceptable: Els mestres de les Illes es queden aquí, per ara; l'augment de cupo de professorat assignat a Balears i el que es considerassin com a vacants tant les jubilacions que es produiran d'aquí a Nadal com les excedències i les possibles jubilacions del cursetistes del 36, ha permès que tothom pugui quedar-se a les Illes.

Els endolls i complicacions, cosa massa freqüent al nostre cos d'EGB, sorgiren quan els resultats del Concurs General de Traslats es conegueren i quan foren col·locats els mestres provisionals, desplaçats i reingressats, cursetistes del 36 i ingressats d'accés directe, deixant entreveure que no hi havia plaça per a tothom a les Illes.

Els mestres que havien tret les oposicions volien fer feina aquí. Els interins d'estabilitat de treball de l'any passat també volien feina per les Illes. A un primer recompte de places i seguint les directrius que donava Madrid, els mestres Interins haurien de partir cap a Barcelona i els 18 opositors del torn lliure en expectativa de destí, havien de quedar a disposició de Madrid per enviar-los allà on volgués.

Tothom ja sap com funciona la forma d'accés a una plaça en propietat. El sistema que avui s'empra ha obligat a venir de la península a més de 60 mestresses. A partir d'aquest fet, s'ha intentat que tothom pogués estar fent feina al seu lloc habitual de residència. Es a dir, que els mestres de fora poguessin tornar, si ho desitjaven, al seu lloc de procedència. Així començaren els fets que ara resenyam.

La primera reunió dels mestres afectats per aquests desplaçaments (els 51 interins i els 18 opositors de torn lliure) es va fer a l'Institut Lluïll el mateix dia que els mestres provisionals elegien plaça. Allà s'acordà remoure

l'opinió pública a través de la premsa i ràdio i televisió i cercar el recolzament de totes aquelles entitats, partits polítics, moviments sindicals per tal d'evitar aquests trasllats. Aquí hem de puntualitzar una cosa molt important: N'erem conscients que si a les Balears no hi havia plaça per fer feina tots els mestres i en mancaven a altra província hauríem d'anar a aquestes províncies.

Però sabíem que aquí en mancaven, de mestres, que hi podia haver feina per tothom, si ho feiem així com toca. El que era imprescindible era augmentar la part de mestres assignat a les Illes des de Madrid (cosa que depèn del MEC) i que es tenguessin en compte les vacants que hi havia i que no s'havien contabilitzat.

El dilluns dia 18 es féu una Assemblea bastant nombrosa i es decidí la tancada a la Delegació del MEC com a mesura de pressió i a més, promoure una campanya per treure el problema del trasllat de mestres mallorquins a fora, al carrer, per tal d'aconseguir el recolzament de l'opinió pública.

Per part de la Delegació, hi hagué una comprensió molt positiva del problema i bona voluntat per aconseguir solucionar el problema, i així ens tancàrem aquest mateix matí als locals de la Delegació, concretament al saló d'Actes del pis de la Inspecció.

Si a l'Assemblea del matí assistírem unes cent i més persones, les que arribàrem a la tancada érem una cinquantena. Així i tot, la tancada que era flexible, ja que la gent entrava i sortia per tal d'arribar a la gent del carrer i a l'opinió pública, fórem uns 13 els que quedàrem a passar la nit a la Delegació.

A migdia i a l'horabaixa, sortírem al carrer a aferrar cartells i a repartir fullets per exposar el problema a l'opinió pública.

L'endemà vàrem fer gestions amb en Raimundo Clar, Conseller d'Educació i Cultura, i amb el Governador Civil. El Governador ens comunicà que havia rebut ordres de Madrid per desallotjar-nos de la Delegació i ens donà un termini de temps, fins a les tres de l'horabaixa, per sortir i deixar la tancada.

Davant això, valoràrem la conveniència d'abandonar la tancada per seguir fent feina de cara a l'opinió pública. A les sis de la tarda, arribà el cap superior de Policia i abandonàrem la tancada.

En Raimon Clar ens havia promès fer tota una sèrie de gestions a Madrid per tal de resoldre el problema. Però, segons publicà la premsa diària, el Ministre Cervero no el va voler rebre. A pesar dels seus esforços per ajudar a resoldre el tema sols aconseguí ser rebut pel Director General de Personal del MEC.

Al llarg de la setmana anàrem rebent comunicats de diferents entitats i partits recolzant la nostra lluita, tals com Obra Cultural Balear, Cercle de Belles Arts, Col·legi Oficial d'ATS, Estudi General Lluïll, Col·legi Oficial d'Enginyers Industrials, Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats, Comissió Gestora de la Federació de Pares d'alumnes de centres estatals, Mata de Jonc, El Bisbe, i els partits polítics: P.S.O.E., U.C.D., P.C.I.B., P.S.M.-P.S.I., P.T.I., O.R.T., i les centrals sindicals C.C.O.O., U.G.T., U.S.O., C.S.U.T., i S.U.

Els dies següents es dedicaren a fer una llista de totes les places que hi havia vacants a les escoles i que s'havia de produir aquesta vacant en poc temps. Tramitàrem amb els mestres peninsulars que se'n volien tornar cap a casa i amb les Associacions de Pares les mesures a prendre: Produir un rebutjament dels mestres destinats amb caràcter forçós per mor de la incompatibilitat per raons lingüístiques, socials i culturals, amb el veïnatge.

El dilluns dia 25 arribà la bona nova de l'ampliació de "cupo" del professorat de les Illes (vint places més) així com l'autorització de Madrid per considerar ja com a vacants reals les places ocupades pels mestres que demanassin la jubilació abans de Nadal i les places dels cursetistes del 36 que tenguessin més de 65 anys. Això permetia cobrir la majoria dels possibles trasllats a Barcelona. Tal següeretat, però, ens arribaria el dimarts al matí.

A darreres hores del dimarts, el Delegat comunicà al Secretari General del STEI, sector Estatal, que també els 18 opositors del torn lliure en expectativa de plaça es podrien quedar a les illes. Victòria com-

pleta, en aquest punt, del STEI i èxit rotund dels mestres afectats.

La feina d'aquestes setmanes ha tengut un bon resultat: S'ha aconseguit que tothom es pugui quedar a fer feina a les Illes. La importància d'aquest fet es veu pensant que a Girona, per exemple, una vegada col·locats els interins seus a Barcelona, ja que no aconseguiren quedar-se a la seva província, per falta de mestres han hagut de fer contractes nous sense poder reclamar als que ja se n'havien anat a Barcelona.

La valoració sindical, no obstant, no pot ser mai considerada tan positiva, ja que han estat molts pocs mestres els que hem participat en el moviment, si tenim en compte a més la quantitat de mestres afectats. Això és senyal que funcionam encara a nivell fortament individualista. Si avui hem aconseguit alguna cosa és per una banda pel moviment de mestres però per altra, i això és important, per una bona disposició per part del Delegat i gent de la Delegació. Aquesta bona voluntat avui existeix, però no sabem fins quan durarà, ja que som una de les poques províncies que mantenim un diàleg positiu amb la Delegació. En aquest sentit, cal una major conscienciació de tots els ensenyants per tal de poder defensar els nostres interessos de forma solidària.

De totes formes la solució d'enquany és un adob mal garbat. Es ur-

gent que es donin solucions globals. Avui per avui es parla ja que el proper Concurs General serà de caire regional pel mes de desembre. Esperem que no sigui com sempre, que es faci d'esquena als mestres afectats.

Els ex-tancats.

A LA FI, SE SINDIQUEN ELS D'INSTITUTS

El passat dia 20 de setembre es realitzà la primera reunió de contacte amb un grup de llicenciats que treballen a Instituts de per Mallorca. Es va tractar del tema de la sindicació dels treballadors dels Instituts, i es va quedar que es feren unes reunions de treball entre els mateixos professors de BUP per tractar d'aquest tema.

Evidentment, la sindicació del personal d'Instituts al STEI és un avanç gros per l'acció sindical a les Illes. En aquests moments sols resten per entrar al STEI els treballadors del sector de Guarderies, car ja hi ha Universitat i Formació Professional.

Nº 14, Setembre 1978

**DEU ANYS AMB ELS TREBALLADORS
DE L'ENSENYANÇA**

**Viajes
Monserrat, S.A.**

GRUPO A TIPOLOGIA 985 - BOLETIN OFICIAL 19-8-1978 - ORDEN MINISTERIAL 3-7-1978

**que ha conseguido dar las prestaciones y servicios
de los adultos a los grupos de estudiantes.**

Avda. Antonio Maura, 111
Tels. 71 62 61 y 71 62 63
Telex 68744
Palma de Mallorca

SALVEM SA DRAGONERA!

Creo necesario manifestar nuestra postura en relación con el tema de la posible urbanización de Sa Dragonera, por cuanto nos afecta como mallorquines, como trabajadores y como enseñantes.

Ha llegado el momento de que, en el marco democrático recién inaugurado, las instituciones de gobierno, y especialmente las autonómicas, tomen una postura inequívoca ante temas sobre los que la mayoría de la población posee una opinión claramente definida.

No basta con demostrar que el proyecto de urbanización cumple los requisitos que marca la ley, pues si ésta permite la privatización de algo tan inalienable como un ecosistema, como un paisaje, entonces esa ley es injusta y debe cambiarse. El actual período de reordenación jurídica, auspiciada por la Constitución, lo permite.

Podrá argüirse que el Consell no ha asumido todavía las competencias necesarias para poder decidir en materia de ordenación del territorio, para autorizar o prohibir tal o cual obra. Pero no es menos cierto que sí posee toda la responsabilidad de un órgano de gobierno de extracción democrática, de ser la materialización de nuestras aspiraciones de una administración descentralizada, como para poder definirse con claridad en defensa de nuestro patrimonio y el de nuestros descendientes.

Como trabajadores, rechazamos la enajenación de nuestro suelo, que no es sino el aspecto más escandaloso de la apropiación capitalista de los recursos naturales, los medios de producción y los servicios. Convertir Sa Dragonera en paraíso de élites no sólo representa la usurpación de un bien comunitario, legitimada por una ley burguesa, sino que lo consideramos un insulto a la clase trabajadora, que ni va a ser beneficiaria ni usuaría del privilegiado reducto. En una época en que la crisis económica disminuye drásticamente el poder adquisitivo de los asalariados y arroja al paro a miles de trabajadores, es inadmisibles que los recursos económicos, sean públicos o privados, se canalicen hacia obras destructivas, socialmente innecesarias y de escasa o nula rentabilidad para la colectividad.

A estas alturas, en una Mallorca destrozada, una Mallorca que ha perdido, en beneficio de una salvaje acumulación capitalista, aquello que la hacía más atractiva para el turismo: la belleza de su paisaje. Parece increíble que todavía quieran hacernos creer que obras como ésta "crean puestos de trabajo" "Permiten que el hombre viva en pleno contacto con la naturaleza", "Contribuyen a activar la economía balear".

También como enseñantes nos oponemos y exigimos definiciones claras al Consell. Por qué áreas como Sa Dragonera, s'Albufera d'Alcúdia, s'Albufereta de Pollença, es Salobrar de Campos, etc. forman parte del patrimonio educativo de los jóvenes generaciones actuales y venideras. Contar

con áreas del valor ecológico de las mencionadas es una necesidad básica en nuestra tarea educativa.

Cuando de atentados ecológicos se trata, suelen aducirse normalmente razones de tipo biológico (conservación de tal o cual ecosistema, de esta o esta otra especie), o económicos (irrentabilidad, destrucción de recursos no renovables, etc.), y se olvidan sin embargo con frecuencia razones que, para una comunidad civilizada debieran ser, si no tan objetivas, sí tan válidas, razones éticas, estéticas y educativas.

Estéticas y éticas, en efecto, porque la belleza del paisaje, de los cada vez más escasos rincones vírgenes, es también un recurso natural no renovable. Como educadores no sabríamos construir el universo lógico, artístico y moral del niño sin una referencia última a la naturaleza que no sea ni distante en lo geográfico, ni anacrónica. Hay razones para la conservación que aún cuando no se pueden objetivar mediante gráficos, cualquier persona puede sentir como igualmente importantes. Hagan la prueba con este pensamiento de Stuart Mill:

"Sería un ideal muy pobre un mundo del cual se extirpase la soledad. La soledad, en el sentido de estar solo con frecuencia, es esencial para cualquier nivel de meditación o de carácter y la soledad en presencia de la belleza y grandiosidad de la naturaleza es la cuna de los pensamientos y de las aspiraciones que son buenos para el individuo, y sin los cuales no podría pasarse la sociedad".

Así pues, unimos nuestra voz a la de cuantos sindicatos, partidos y entidades se han manifestado en pro de la conservación de nuestras últimas áreas no urbanizadas, y exigimos al Consell Interinsular la necesaria definición sobre el tema, en base a las necesidades objetivas y a las aspiraciones mayoritarias en nuestro pueblo.

Joanot Colom

L'escola davant els ajuntaments democràtics

Els ajuntaments cobreixen actualment una sèrie de funcions en els centres escolars estatals, que podem classificar en

1-Adquisició dels terrenys i participació en la construcció d'alguns edificis.

2-Manteniment i conservació dels mateixos.

3-Neteja.

4-Vigilància.

Malgrat tot, aquestes funcions han estat realitzades sense un mínim de serietat i capacitat per l'actual consistori de Ciutat.

Aquest, lluny de realitzar una labor mínimament satisfactòria en aquest aspecte ha provocat, amb la seva manca de responsabilitat en el compliment d'aquestes tasques, veritables problemes als centres, que han repercutit de forma important en la qualitat de l'ensenyament que es fa en ells.

Com un exemple de la situació actual podem dir:

a)La impossibilitat de construcció de centres a l'interior de Ciutat, a pesar d'esser adjudicats, per manca de terrenys.

b)La manca de qualitat en les construccions escolars.

c)La contractació d'un personal de vigilància i neteja pagat amb sous de misèria sense seguretat social i realitzant un treball pel qual caldria, en els millors dels casos, el doble de personal.

d)L'absoluta manca de compliment de la seva funció de manteniment i conservació creant en els centres greus problemes inclús de seguretat de l'alumnat. Cal demanar-se quan es fa una relació exhaustiva que aquí és impossible dur-ho a terme, de totes les deficiències no pel que es va fer, sinó "si realment es va fer qualche cosa".

Cal prevenir també al pròxim consistori lliurement elegit si la situació produïda per la malhaurada herència que rebran dels seus designats predecessors no els ocasionarà a ells mateixos un problema molt greu de conseqüències imprevisibles.

Hem de recordar també aquells homes i dones sortits de les urnes no sols que el compliment del treball en aquest aspecte és necessari, sinó que han d'esser subsanades les deficiències del període anterior.

El STEI, basat en les seves finalitats de defensa de la qualitat de l'ensenyament, així com en la seva concepció d'aquest com a servei pú-

blic, considera que els educadors tenim obligació d'exigir del dit consistori, a més del compliment de l'anterior.

Sobre la construcció de centres, que la ubicació dels terrenys es verifiqui tenint en compte:

1.- El principi de cada barri ha de tenir la seva escola pròpia.

2.- L'eliminació dels macrocentres i llur substitució per centres escolars construïts de manera raonada.

3.- La ubicació dels mateixos ha d'esser en solars apropiats, dins de la població, però comptant amb el suficient espai verd per a jardí, espai de l'alumnat.

4.- La no supressió de les escoles unitàries.

Per acabar esperam que els ajuntaments sortits de les urnes estiguin formats per persones capaces i responsables que tinguin en compte els interessos educatius de les escoles estatals lluny de qualsevol vinculació, amb els responsables actuals de tan malhaurada actuació.

Ferran Zolle

Català a l'escola

Gràcies a la col·laboració de PISSARRA, comptarem a partir d'aquest moment amb unes pàgines informatives. La CENC i la Coordinadora d'Ensenyants podran, d'aquesta manera, mantenir el contacte amb els educadors d'aquestes illes.

I bé, ja que la missió d'aquestes columnes és informar, podríem començar per explicar què són la CENC i la Coordinadora d'Ensenyants de i en català.

Molts de vosaltres ja en devíeu tenir notícia de la gestió d'aqueixes organitzacions, que no són noves -van començar a funcionar l'estiu

passat-, però que encara no han arribat al grau d'eficiència que tots voldríem.

Com podreu deduir de l'explicació adjunta sobre la composició i el funcionament d'aqueixes dues entitats, la seva missió és bàsicament coordinar el màxim d'entitats o persones que s'interessen per la normalització de la llengua catalana a les nostres illes, i en especial els ensenyants compromesos en aquesta normalització.

Hem cregut que la millor fórmula organitzativa era la combinació per una banda d'una agrupació d'ensenyants (la Coordinadora d'Ensenyants

de i en català) centrada en els problemes específics de la docència, i per altra banda un grup de caràcter més tècnic, que enfoqui la normalització des d'una perspectiva global, considerant tots els àmbits en què l'ús del català ha d'esser regularitzat (la CENC Comissió per a l'Ensenyament i Normalització del Català).

Les feines iniciades ja formen una bona llista, i més si pensam en les activitats de cada una de les persones i entitats que la CENC i la Coordinadora agrupen:

—Cursos de l'Obra Cultural Balear a la ciutat (Estudi General) i als pobles.

—Cursos i activitats de l'Escola de Mallorca de Manacor i la de Lluçmajor.

—Cursos de Llengua i Cultura Catalanes de l'ICE.

—Cursos d'Estiu de Català de l'Estudi General.

—Activitats dels Departaments de Llengua i Literatura Catalanes de l'Escola de Magisteri i la Facultat de Filosofia i Lletres.

—Coordinació d'un centenar llarg d'ensenyants d'una vintena de localitats de Mallorca, amb la confecció paral·lela d'un fitxer de centres i professors.

—Reunions didàctiques periòdiques a diferents punts amb ensenyants de tots els nivells, als quals s'ha distribuït llistes de material didàctic disponible, orientacions per a la programació de llengua catalana a EGB, etc. amb intercanvis d'experiències educatives i altres qüestions.

—Formació d'una biblioteca didàctica -exposició permanent de material- a l'Obra Cultural.

—Entrevistes amb l'administració, comunicats a l'opinió pública, etc.

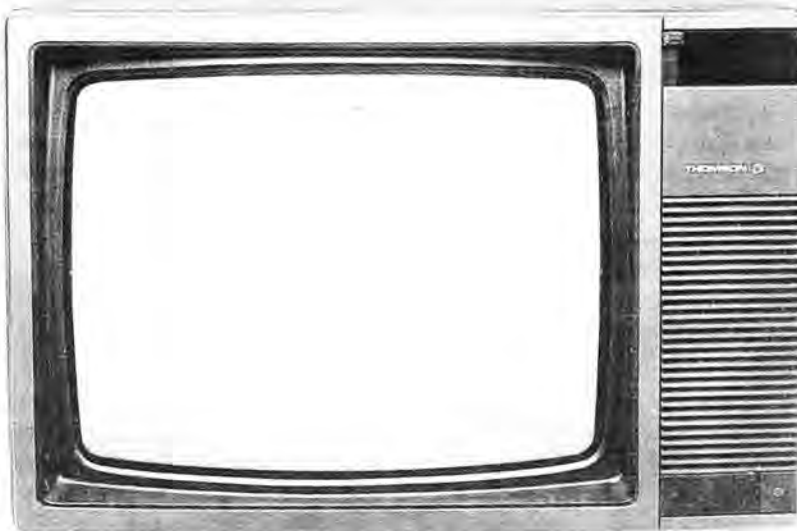
I això encara és poc; és una petita passa només, si tenim en compte les nostres possibilitats. No creim que sigui necessari insistir en la importància de reunir totes les nostres forces "normalitzadores" de cara al pròxim curs en què (ja seria hora!) potser comtarem amb un decret que reguli l'ensenyament de i en català a les nostres illes. Tots plegats podrem resoldre

pràcticament tots els problemes que es presentin. Per separat -ho sabeu tots per experiència- poca cosa podríem fer.

Volem precisar que aquesta iniciativa ha sorgit a Mallorca, però oberta a la coordinació amb tasques iguals a les altres illes, amb alguns sectors de les quals ja hem establert contactes. La nostra aspiració és que els ensenyants de cada illa, organitzats de la manera que trobin més convenient, mantinguin un màxim de cooperació. No volem que, per evitar susceptibilitats, resultàs que cadascú anava pel seu vent. Per tant, esperam que els ensenyants de Formentera, d'Eivissa i de Menorca us organitzeu, i que compteu amb nosaltres sempre.

Amb aqueixa finalitat -aplegar el màxim d'esforços-, la Coordinadora i la CENC col·laboren amb altres entitats similars de la nostra àrea

THOMSON

T.V. COLOR
Equipos
musicales: HI.FI
Videos

idiomática: la Coordinadora d'Ensenyament i Llengua dels Països Catalans i el Grup Català de Sociolingüística.

En fi, amics, esperam la vostra cooperació. Enviau tota mena de suggeriments, notícies, aportacions de material, articles, cartes, etc. Tot serà ben rebut.

La nostra oficina oberta cada disabte de 10 a 12- és als locals de l'Obra Cultural Balear, al carrer Impremta d'en Gelabert, núm 1, principal 2a, de Palma. El nostre telèfon: 223299.

Sobre la polémica de la enseñanza

Interesantes declaraciones del Obispo de Mallorca

Por su especial interés, reproducimos el siguiente artículo publicado en la revista "VIDA NUEVA" (No. 1183 de 9 de junio) firmado por Joan Darder, sobre unas declaraciones del Obispo de Mallorca en relación al conflicto "huelga-lock-out" de la enseñanza Privada, realizadas durante la V Asamblea de religiosas. No nos cabe la menor duda de que D. Teodoro Ubeda podría estar afiliado al STEI,

por cuanto sus opiniones no son en absoluto contradictorias con nuestros planteamientos. Es más, sí lo están en contradicción con los presupuestos de algunas patronales. Un día de estos, le mandaremos una hoja de afiliación!

Unas 600 religiosas (en Mallorca hay 1.900) se reunieron unas en Palma y otras en Lluc, en dos domingos de mayo, en la V Asamblea Diocesana de religiosas. Por la mañana se expuso la ponencia de Josefina Escartín, R.S.C., "el momento actual de la enseñanza Privada y qué tipo de presencia han de tener las religiosas en la misma enseñanza". Siguió la reunión por grupos y puesta en común en la que participó activamente el Obispo de la Diócesis, quien celebró después de la Eucaristía. Por la tarde, D. Joan Bestard, desarrolló la ponencia "Criterios de presencia y de actuación de las religiosas en el campo asistencial", seguida también por una discusión en grupos y puesta en común.

• *Podría estar afiliado al STEI*

En el tema de la enseñanza, existía cierta tensión y curiosidad por conocer la postura del Obispo. La ponencia de Josefina Escartín tuvo el acierto de animar a las educadoras, ofreciéndoles un desafío y una opción que llene de sentido su misión en el campo educativo.

El Obispo, D. Teodoro Ubeda, fue muy claro en su intervención tanto en Palma como en Lluc, con una actitud realista ("Hay que contar no con lo que teóricamente queremos que sean nuestros colegios sino con lo que realmente son", "Muchos padres afirman los idearios para conseguir una plaza, no por convicciones religiosas") y evangélica ("no desde una perspectiva empresarial"). He aquí algunas ideas desarrolladas por el Obispo en sus dos largas intervenciones:

—En nuestras instituciones educativas y de enseñanza se encuentran contradicciones y ambigüedades: Tenemos que aceptar las críticas y revisar nuestras actitudes y planteamientos.

—El Obispo no se ha pronunciado antes porque es difícil defender indiscriminada y globalmente toda la enseñanza privada o toda la enseñanza de la Iglesia.

—No levantar "dogmáticamente" este principio: "No pluralismo en los centros estatales". En la práctica es irrealizable que cada uno lleve su hijo al Colegio que prefiere. En nuestros centros se formará desde los principios cristianos, pero con un gran respeto a las diversas posturas ante la fe y la práctica religiosa.

—El colegio no puede ser una fuente de financiación, un negocio. No puede estar orientado a una clase social determinada, aunque ésta quiera pagar todos los costes, porque la dependencia económica implicará la dependencia ideológica.

—Tratar de llegar a la financiación completa por el Estado, en condiciones equiparables a la pobreza de nuestro país. Igualdad de sueldos con los profesores estatales e igualdad de ayudas económicas a los centros.

—Ninguna alianza con ningún partido político. No hay ningún partido político que sea el partido de la Iglesia.

—Tengamos unos planteamientos tan limpios, sin ambigüedades, que merezcan la confianza de la sociedad y de la gente más humilde.

Para el próximo curso manifestó su propósito de establecer un foro, un ámbito de reflexión y discusión donde puedan encontrarse todos los interesados (religiosos/as, profesores seculares, padres de familia, universitarios, estudiantes mayores, etc) para ir aclarando nuestra postura en el campo interesante, complejo y conflictivo de la enseñanza.

Pues nada, D. Teodoro, avísenos para este foro de reflexión y discusión. Nos gustaría participar como estamento afectado e implicado y de seguro que el debate sería enriquecedor para muchos, en especial para aquellos que se encierran a capa y espada en el foso de la defensa a ultranza de ciertos privilegios que poco tienen que ver con el cristianismo.

Pissarra i

L'Escola d'Estiu

Quan aquest nombre monogràfic de Pissarra surti de la impremta, l'Escola d'Estiu 1979 estarà en plena activitat, quasi acabant ja. Hi participen, enguany, més de 700 ensenyants i es farà a l'Institut Antoni Maura de Ciutat de Mallorca, i a un Col·legi Nacional de Maó, la de Menorca.

Es, sense cap dubte, l'Escola d'Estiu més important de les que fins ara s'han realitzat a la nostra terra, la segona de Menorca i l'octava de Mallorca, tant en participació de gent com en cursos i activitats.

Des de 1966, data en que es realitzà la primera, a Barcelona, les Escoles d'Estiu han esdevingut una veritable institució pública al servei de l'ensenyament per la renovació pedagògica, constant, dels que treballam dintre el camp educatiu.

Les Escoles d'Estiu signifiquen avui ja un patrimoni de tots els treballadors de l'ensenyança, al servei de la renovació i reciclatge pedagògics dels seus educadors i amb un clar compromís d'arrelament de l'ensenyança al país. A tot arreu de l'Estat Espanyol es fan, any darrera any, Escoles d'estiu, trobades pedagògiques dels ensenyants que, durant uns quants dies de l'estiu, cerquen millorar els seus coneixements i recursos metodològics i didàctics intercanviar experiències personals o col·lectives en el camp

escolar i pedagògic, i sobretot un canvi en profunditat de l'ensenyança, per tal de resoldre els greus problemes que pateix recercant una major qualitat educativa, aprofundint en els camins cap a una Nova Escola Mallorquina Menorquina, Eivissenca al servei de la nostra comunitat.

Per recobrar la nostra personalitat com a poble és necessari que l'ensenyança s'acosti a la realitat illenca en tota la seva profunditat, des de la llengua, la història, la geografia, la geomorfologia, l'economia, o no serà

possible la consolidació. Per això, cal canviar i renovar tant el contingut com la manera de fer i de ser de l'escola.

Pissarra, que treu avui un monogràfic dedicat als problemes de l'ensenyança a les Illes, dedica aquest número a l'Escola d'Estiu, als ensenyants que hi prenen part, a tots els que estan preocupats pel futur de l'ensenyament a la nostra terra i per la seva renovació pedagògica. Salutacions a tots i bona tasca, companys.

CARTES A PISSARRA

"Els mestres de les Illes Balears volen autonomia en el camp de l'ensenyança"

Dins un qüestionari d'actituds i hàbits d'ús de la llengua catalana respost durant el darrer trimestre del curs 1978-79 —enviat als 3.259 professors d'EGB de les Illes Balears i contestat per 465, un 14'3 per cent— hi figura una pregunta de l'opinió sobre el trasllat obligatori.

Els resultats són els següents:

Un 38'5 per cent considera que cada mestre ha de poder estar a la seva comarca, un 43'9 per cent a la seva illa, un 0'4 per cent a la seva nació (per exemple galegos a Galícia), un 0'2 per cent a la seva província, un 0'4 per cent on hagin fet oposicions; un 5'6 per cent no contesta, a un 3 per cent li és igual i un 8 per cent troba que està bé com està.

Això vol dir que un 82'4 per cent dels mestres consideren que hom ha d'exercir a la seva pròpia illa...

Referent a la competència de l'ensenyança, un 59'8 per cent l'atribueixen als òrgans autonòmics, un 10'3 per cent als ajuntaments, un 0'6 per cent al govern de cada nació-estat, un 1'3 per cent als pares, mestres i nins, un 1'3 per cent als ajuntaments amb el govern central, un 2'8 per cent als òrgans autonòmics amb el govern central, un 0'4 per cent a tots; un 7'9 per cent no contesta, un 0'4 diu que li és igual i un 15'2 troben que tal com està l'ensenyança, en mans del govern central, ja va bé.

Toni Artigues

SALOM

VIDEO INDUSTRIAL

SALOM RADIO Plaza Sta. Payesa 2 - 07003 Palma de Mallorca

PER QUÈ LES ESCOLES D'ESTIU?

Crec que tots o al menys la majoria dels que ens trobam aquí tenim prou clar que la posició de l'escola no es pot esperar en la tan usada dicotomia: SENSE CANVI SOCIAL NO HI HAURA CANVI PEDAGOGIC O ANEM INTRODUIINT PETITES VARIACIONS A DINS L'ESCOLA I A POC A POC ANIREM CANVIANT LA SOCIETAT.

Avui no podem estar dividits recolzant aquestes postures, sinó que és clar que hem de cercar una alternativa global a l'escola agreujada de problemes principalment deguts a la massificació d'al.lots i a la manca d'uns programes que no estan arrelats en el medi.

Per tant l'Escola d'Estiu no és ni pot esser l'assistència ben aprofitada a quatre cursets (i si se n'imparteixen cent, en 25 anys tots "calvos") sinó que l'Escola d'Estiu consisteix molt més en banyar-se de l'esperit que emana d'ella, dels seus orígens, de la seva història, de la seva lluita per a modificar una escola tradicional que perpetuava un ordre social determinat.

I aquesta dutxa pels quatre costats l'obtindrem assistints als actes comunitaris, als actes del migdia o del capvespre on podrem escoltar, aprendre o intervenir. I serà d'aquí d'on sortirà la nostra alternativa, la conjunció de les nostres eines, el coratge per posar en pràctica tot el que haguem après. El dia que sols es vagi a realitzar una sèrie de cursets, aquest dia haurà mort l'Escola d'Estiu.

Pens que el que interessa és que els mètodes, les tècniques, la nostra feina tota sigui encaminada a donar a conèixer als nins el món que els envolta a fi que puguin desplegar un esperit crític per poder interpretar i

transformar el seu medi, cosa que no podran fer si no el coneixen i restaran per a sempre alienats.

Rebutjam una escola autoritària, dogmàtica i tradicional i desitjam una escola racional, científica i pública i que no manipuli el cervell dels alumnes donant-los una visió deformada de la realitat.

Per a dur endavant aquesta tasca i altra de millor fa molts anys que un grup més o menys nombrós de mestres, llicenciats i estudiants intercanvien experiències i es reuneixen durant el període de vacances per renovar-se i aprendre tècniques noves d'una professió que des de fa molt de temps ha estat considerada rutinària degut a l'aïllament. Aquestes reunions periòdiques que nasqueren a la clandestinitat s'han vist cada any més recolzades pels mestres que ho han demostrat amb la seva assistència massiva. Estiguem alerta que la quantitat no baixi la qualitat. Pensem que l'èxit ha d'ajudar i ens ha d'estimular perquè a més de les Escoles d'Estiu es vagin consolidant com a feina continuada les Escoles d'Hivern.

TENDENCIES DE LES ESCOLES D'ESTIU

Quaderns de Pedagogia núm. 59 veim que les característiques de les entitats organitzadores de les 27 Escoles d'Estiu de l'any passat són parecudes: Col.legis de Llicenciats, Associacions de caire cultural, Associacions pedagògiques, Moviment Cooperatiu d'Escola Popular, Sindicats de Treballadors de l'Ensenyança i d'altres.

També les Escoles d'Estiu varen esser recolzades per alguns Ajuntaments democràtics, i pels Instituts de Ciències de l'Educació.

Fins i tot els orgues autonòmics, millor dit, preautonòmics donaren qualche ajuda (recordem les cent mil pessetes del Consell).

Aquí com ja sabeu el STEI va organitzar o va donar una mena de suport a l'escola passada escandalitzant bastants sectors institucionals o institucionalitzats que pensaren que es feia prosselitisme. Els STES

varen donar suport a quatre Escoles més dins l'Estat Espanyol i creim que un Sindicat de Mestres o tots els Sindicats de mestres plegats tenen obligació de recolzar i mantenir ben vives les Escoles d'Estiu, que no escapen gens ni mica de les seves competències, que són o han de ser les del mestres.

Els temes més debatuts l'any passat varen esser l'Estatut de Centres (recentment endossat), la situació laboral dels ensenyants i les formes d'assegurar la continuïtat de les escoles. A Mallorca es va aconseguir creant un Secretariat Pedagògic que mantindria activitats durant l'Hivern (així ho va fer) i duria endavant la tasca organitzadora de l'escola d'enguany (així ho ha fet).

Així mateix es discutí a unes quantes parts de l'Estat espanyol la conveniència d'obtenir més suport per part dels Ajuntaments democràtics i dels ents preautonòmics per a properes escoles. Aquí encara s'estava demanant el suport per a l'escola que no havia acabada.

ON VA LA NOSTRA ESCOLA

Durant aquest hivern o per afinar més durant la primavera, el Consell ha creat un Patronat que s'encarregués de l'Escola d'Estiu en el que ha donat entrada al Secretariat Pedagògic, hi ha agafat en les seves mans l'Escola a canvi de donar-li suport econòmic. Aquest suport ha estat a canvi de tenir tot el protagonisme. Els mestres han desfilat pel Consell com si de la Delegació es tractàs, i s'han matriculat a l'Escola d'Estiu en tots els aires d'un curset d'especialització en una àrea determinada.

Sabem i agraïm que aquest any el Consell no s'ha immiscuit amb els Cursets, i ha deixat treballar el Secretariat Pedagògic i endemés suposam que les seves intencions seran continuar amb la mateixa línia, com ha manifestat el President del Patronat als mitjans de comunicació, així assegurarem l'intercanvi d'experiències fetes dins i fora de la nostra nacionalitat, ajudarem a la normalització

de la llengua catalana i podrem oferir als nins una ensenyança del seu entorn.

Suposam que un dels temes a debatre serà com han de continuar aquí les Escoles d'Estiu que són dels mestres i els mestres són els que han de decidir com les volen.

LES ESCOLES D'ESTIU ENQUANY

Els temes principals de les Escoles d'Estiu d'aquest any, a més de la renovació pedagògica que s'han discutit en debats i taules rodones han tocat de ple els problemes d'una regressió deguda a la legislació desenvolupada de l'article 27 de la Constitució: Estatut de Centres Escolars, Llei de Financiació i projectes de Formació del Professorat. Pensem que moltes de millores que podrem introduir dins les escoles dependran d'aquestes lleis. Aquest any ja hem fet una vaga i el Ministeri ens ha reprimit descomtant-nos unes necessàries pessetes del ja minvant sou i segurament ha despenjat molta gent de futures vagues. Amb la llei de financiació pareix que s'afavorirà l'ensenyança que no més existeix per a certs sectors privilegiats de la societat.

Finalment dir que és l'Escola d'Estiu el lloc on els treballadors de l'ensenyança han d'opinar, han d'intentar donar pautes a seguir, han d'explicar el que és l'escola als legisladors; amb una paraula, per això i per molt més estan les Escoles d'Estiu. No ho podem oblidar.

JOAN LLADONET

DECLARACIÓ DE L'ESCOLA D'ESTIU DE MALLORCA 1980 SOBRE LA NOSTRA LLENGUA

Els participants a l'Escola d'Estiu de Mallorca 1980 reunits en Assemblea expressam la nostra preocupació per la política educativa del Consell i l'Administració Central que de cap manera va adreçada a una normalització lingüística i cultural del nostre poble, i denunciám l'actual mal anomenat "Decret de Bilingüisme" perquè:

1er Redueix l'ensenyament del Català a unes poques hores setmanals, com si fos una llengua estrangera.

2on Posa multitud de traves perquè es faci l'ensenyament en català, deixant de banda la recomanació de la UNESCO que aconsella l'ensenyament en els primers nivells amb la llengua materna.

3er Pren partit i s'apunta amb els qui volen la fragmentació lingüística de la llengua catalana, imposant el nom de "llengua de las Balears" i parlant de "modalidades insulares" contribuint així a la pèrdua de la consciència d'unitat lingüística i a augmentar la confusió existent en aquesta qüestió en lloc d'aclarir i anomenar les coses pel seu nom.

4rt No preveu l'ensenyament del

Català a COU, a BUP nocturn ni a 2on grau de F.P.

També denunciám, en quant a l'aplicació del Decret, que, malgrat esser tan poques les possibilitats que ofereix per a aconseguir una escola Mallorquina de llengua i continguts, la Inspecció estreny encara més el dogal, posant entrebancs als mestres que s'esforcen per fer possible la dita normalització.

També denunciám l'actual distribució del professorat i el fet que el Consell i l'Administració Central no facin res per canviar l'actual sistema de concursos de trasllats entre mestres d'EGB, inspectors, professors de BUP i FP, sistema que deixa bona part de l'ensenyança a les Illes amb mans de gent desconexedora de la nostra llengua i cultura.

Per tot això exigim l'abolició de l'actual Decret de bilingüisme "i la promulgació urgent d'un altre que vertaderament resolgui els esmentats problemes que dissortadament patim a les nostres Illes".

L'Obra Cultural Balear s'ha adherit també a aquesta declaració.

Ciutat de Mallorca a 29 d'agost, 1980

SALOM

SISTEMAS DE INTERCOMUNICACION

SALOM RADIO Plaza Sta. Payesa 2 - 07003 Palma de Mallorca

ENQUESTA SOBRE S'INCORPORACIÓ DE SA LLENGUA CATALANA A S'ENSENYAMENT DE MALLORCA

Cins una política de normalització lingüística podem distingir 4 grans nuclis o nivells, on s'ha d'influir particularment per dur a terme sa normalització pretesa. Aquests quatre nivells serien:

- 1) Nivell institucional
- 2) Nivell de mitjans de comunicació.
- 3) Nivell educatiu.
- 4) Nivell de població adulta.

Es clar que hi ha una interrelació mútua entre tots ells.

OBJECTIUS DE S'ENQUESTA

Conèixer es grau de compliment de s'incorporació de sa llengua catalana segons es decret 2193/79 de setembre de 1979 (BOE de 19-9-79) i s'ordre ministerial 26652 de 25 d'octubre de 1979 (BOE de 8-11-79). (3). Es decret i ordre manen tres hores setmanals de llengua catalana i cultura i literatura de ses illes Balears a Preescolar, EGB o BUP i dues hores a Formació Professional.

- Obtenir dades sobres alumnes i professors castellanoparlants.
- Mitjançant aquestes dades, veure dificultats i problemes de s'ensenyament de i en català a Mallorca.

País	Població total		Mostra		Percentatge de la mostra respecte a població total	
	estat	insular	Centres alumnes	Centres alumnes		
Països	estat	80	15307	16	3571	16
	insular	74	26990	6	2025	7 (mostra insul)

Quadre 3

País	3 hores tal com mana es decret		2 hores manco que lo legi		1 hora		0 hores		
	nº	%	nº	%	nº	%	nº	%	
Països	estat	1781	27	1159	27	659	12	1973	38
	insular	109	47	338	51	193	7	68	2

Quadre 4

	Palma		Països	
	estat	insular	estat	insular
3 hores	100%	83	100%	100%
1 hora				
0 hores	0%		0%	0%

Quadre 5

Professors amb	EGB estat		FP estat	
	Palma	Països	Palma	Països
A. Cap titulació	40	39	39	30
B. En procés de titulació	32	38		
C. Titulació	27	22	50	69

(Veure apèndix a una relació de ses titulacions)

Quadre 6

País	Catalanoparlants		Castellanoparlants	
	A	P	A	P
Palma estat	174	32	76	58
			367	67

A Alumnes
P Professors

Quadre 7

País	3 hores tal com mana es decret		2 hores manco que lo legi		1 hora		0 hores	
	nº	%	nº	%	nº	%	nº	%
Països	estat	80	15				461	84
	insular	74	7972	6	772			

Quadre 2

País	3 hores tal com mana es decret		2 hores manco que lo legi		1 hora		0 hores	
	nº	%	nº	%	nº	%	nº	%
Palma	estat	80	15				461	84
	insular	74	7972	6	772			

Quadre 2

PREESCOLAR I EGB

Preescolar té es greu entrebanc que es centres denominats guarderies, on es troben nins i nines fins que entren a primer curs d'EGB, no cauen sota s'administració des Ministeri

d'Educació i per aquesta raó molts de nins i nines en edat preescolar estan "eximits" de tenir català, per raó de categoria des centre. Això és molt greu si consideram que aquests anys son fonamentals per a s'aprenentatge i poden esser positivament crucials per a nins catalanoparlants que ja entrarien a sa bàsica havent tengut contacte previ, de caràcter de joc i descobriment com són ses activitats de preescolar, amb sa llengua de sa comunitat on viuen. Per ses dades que hi ha an es quadre número 2 es grau de compliment és molt baix i és fàcil deduir que aquest nivell d'ensenyament és encara poc considerat pes M.E.

A EGB, quadres 3 i 4 no hem trobat cap centre on fessin català tots es cursos ses tres hores setmanals. Un alt percentatge de respostes provenen de barris de Palma. Ses dades de s'enquesta de sa Comissió Mixta (Diario de Mallorca 1605-80) donen un 48 per cent a Palma i un 76 per cent a pobles que fan català sense especificar es nombre d'hores. Es nostres percentatges van per aquest ordre: a Palma un 38 per cent no té classes de català un 34 per cent fa català sense arribar a ses tres hores setmanals i un 27 per cent en fa tres hores setmanals. A pobles es compliment és més elevat.

S'afirmació feta a sa premsa (Diari Balears 16-5-80) per membres de sa Comissió Mixta dient que ses Illes anaven per davant Barcelona quant a implantació de català a s'ensenyament, no sembla gaire afortunada tenint en compte s'enquesta de s'Escola Universitària de Formació de Mestres de Sant Cugat dirigida per Gentil Puig on a segona etapa d'EGB es 54 per cent de centres fan tres hores setmanals i comptant es centres que en fan dues hores es percentatge arriba a 72 per cent. (4).

FORMACIÓ PROFESSIONAL

Hem pogut tenir dades més completes a causa des coneixement personal de sa F.P. a Mallorca (5).

Formació Professional té un alt percentatge de compliment, encara que no s'ha fet català a segon grau. Es

nombre d'alumnat de F.P. representa un 5 ó 6 per cent respecte a tot es sector de s'ensenyament. Es decret i ordre han afegit català a un pla d'estudis poc ordenat i equilibrat. Caldria reformar-lo a partir d'un plantejament que consideràs es primer grau com una prolongació de s'escolarització obligatòria o dur a terme s'anomenat tronc comú que implantaria escolarització única fins as setze anys. (6)

TITULACIONES

A s'apèndix 2 explicam com hem fet sa divisió des quadre número 6.

A EGB, amb certes reserves, considerarem positiu es fet que molts de mestres des mateix centre facin classes de català sense titulació. En part creim que es fa així perquè no hi ha professors titulats. S'ordre ministerial no augmenta es nombre de classes setmanals, sinó que ses classes de català s'integren dins es total de 25 hores setmanals. Això fa que no s'entengui gaire es poc compliment a privada, no indicat que es quadre 6 però reconegut per sa mateixa enquesta de sa Comissió Mixta, ja que no han d'augmentar ses despeses per sous de professors. Si durant es propers cursos se manté es mateix nombre de mestres sense titulació ja no es podria considerar positiu.

A Fpmació Professional i a BUP creim que es professorat ha d'esser titulat.

Creim, però, que es tracta d'un tema molt important per a sa continuació progressiva i progressista de s'ensenyament de i en català de ca-

ra a alumnes i a sa societat. No és igual si a una escola es professor més tradicional (o més autoritari o més avorrit..) és es de català o un altre. Podem dir que tots es moviments a BUP i a FP per professors no titulats: primer, sa poca consideració que això mereix as ME que planifica i i col.loca hores i professors oblidant, com en es cas des català, sa necessitat pedagògica de donar ses classes a personal especialment preparat. Segon, s'ordre és incomplet quan parla de titulacions, ha mancat una menció a llicenciats en Filosofia i Lletres que tenen un títol d'EGB de s'Universitat com a professors de català i que farien català a manca de Llicenciats en Filologia Catalana.

Aquesta enquesta no pretenia de cap manera investigar es grau de preparació pedagògica de mestres i professors de català o si utilitzen una pedagogia tradicional o una pedagogia arrelada a Mallorca (escola d'estiu, setmanes de renovació educativa, moviment cooperatiu d'educació, etc.) prenent com a premissa fonamental sa realitat lingüística de Mallorca: es català i es castellanoparlants que precisen una dedicació i política educativa que els integri lingüísticament. En canvi, no podem dir que tots es mestres de català practiquin aquella pedagogia renovadora i aquest fet és prou important per dedicar-li atenció.

ALUMNES I PROFESSORS CASTELLANOPARLANTS I CASTELLANO-PARLANTS.

S'enquesta no demanava si alumnes i professors castellanoparlants en-

tenien o xerraven català. Es mateix concepte de castellanoparlants se presta a matisacions. Es percentatge de castellanoparlants ha estat elevat ja que tenim majoria de respostes d'escoles de barris de Palma on s'immigració és majoritària s'enquesta de s'equip d'orientació del ME (6), per es curs 1978-1979 dona un 53 per cent d'alumnes nascuts a Mallorca i que parlen castellà amb pares, d'allà hem tret es coeficient 9 (veure apèndix 3) indicatiu que només un 9 per cent d'alumnes castellanoparlants no entenen català, aquest percentatge podria quedar reduït a zero després des primers anys d'escolarització.

Quant as professorat, sa proporció des quadre 8 se mantén.

CONCLUSIONES PRACTIQUES

Aquestes conclusions no són cap definició de sa política lingüística propugnada per OCB i STEI es quals s'han manifestat prou vegades per una normalització lingüística que faci des català es mitjà de comunicació normal a Mallorca. Sa modèstia d'aquesta enquesta tampoc permet altra cosa que no sigui una reiteració de necessitats moltes vegades expressades.

—Es absolutament necessari que s'administració educativa (s'única que pot fer-ho) dugui fins as fons s'incorporació des català a s'ensenyament, segons es decret i ordre, i ho estengui a:

SALOM

AUDIO PROFESIONAL

SALOM RADIO Plaza Sta. Payesa 2 - 07003 Palma de Mallorca

- Preescolar de tot tipus (Preescolar, guarderies, etc)
- Segon grau de Formació Professional
- BUP nocturn
- COU
- Educació especial
- Adults catalanoparlants (cursets)
- Adults castellanoparlants (cursets)
- Educació bàsica per a adults (graduats escolars).

Tots es titulats de s'escola de formació des Professorat d'EGB i de s'universitat han de sortir des d'ara preparats per ensenyar en català. Igualment per a sa provisió de places de professorats ha d'esser un requisit bàsic es coneixement des català.

Sa proporció d'alumnes castellanoparlants no és en cap cas excessiva i es pot comptar amb mitjans humans i tècnics per ajudar-los a sa seva integració lingüística.

Cal una actitud crítica, basada en dades sociolingüístiques de s'alumnat de Mallorca i de sa quantitat i qualitat de s'ensenyament de i en català a ses nostres escoles, que fugi de triunfalismes i mesuri allò que encara està per fer, considerant es decret i ordre d'incorporació des català a s'ensenyament un punt de partida al qual encara no hem arribat. Aquesta tasca només pot ser duita a terme per s'administració educativa i ses dades ofertes fins ara, tot i essent vàlides, són insuficients (enquesta de sa Comissió Mixta). Per què es formularis de matrícula són idèntics as de tot s'estat espanyol i no demanen també dades com origen des pares, comprensió des català?, etc.

Suposam que una administració aducativa autònoma ho farà possible en sa mesura que s'identifiqui amb un concepte de s'educació progressista, científica, arrelada en es medi i reparadora de ses indústries històriques comeses contra es nostre poble.

APENDIX 1 (MODEL D'ENQUESTA)

ENQUESTA SOBRE EL CATALÀ A L'ENSENYAMENT A MALLORCA, O.C.B. STEI (Col·laboració especial)

GENÈRE	CURS	GRUP	NOMBRE d'alumnes	ALUMNES castellanoparlants	HORES setmanals	TÍTOL profes-sor
DE PROFESSORS CASTELLANOPARLANTS DE PROFESSORS CATALANOPARLANTS						

APENDIX 2
TITULACIONS

Per a E.G.B. hem considerat com a mestres en procés de titulació es qui tenien un des certificats o diplomes sigüents: Estudi General Lul·lià títol de professorat grau elemental i mitjà. ICE reciclatge nivell 1.

Hem considerat titulats es qui tenien sa Llicenciatura en Filologia Catalana o en Filologia Romànica o títol de professorat nivell superior de s'Estudi General Lul·lià o es nivell 2 des reciclatge de s'ICE o professorat de Català a EGB de s'Universitat de Barcelona.

Per a F.P. hem considerat titulats es Llicenciats en Filologia Catalana o en Hispàniques (Subsecció de Català) o es Llicenciats en Filosofia i Lletres que tenguessin títol de Professorat per a EGB.

APENDIX 3
COEFICIENT DE CASTELLANOPARLANT (A EGB) QUE NO ENTENEN ES CATALÀ.

A s'enquesta de s'equip d'orientació des MEC publicada a Pissarra, no. 22 setembre 1979, pàgines 16-20, hem mirat es fills de pares no mallorquins hem considerat que entenen català es qui declaren entren'l bé i regular. Es resultat és que entenen català un 94 per cent des nascuts a Mallorca, un 88 des qui fa més de cinc anys que són a Mallorca i un 67 per

cent des que fa manco de cinc anys que són a Mallorca. Com que es primer grup és majoritari entre s'alumnat castellanoparlant, l'hem rebaixat en 9 per cent es percentatge de nins de família castellanoparlant que no entenen es català.

NOTES

1) S'enquesta s'ha duit a terme amb una ajuda econòmica de s'Obra Cultural Balear i s'ha utilitzat s'estructura organitzativa de STEI. S'han encarregat de extrapolar ses dades en Joan Miquel Pintado, na Maria Antònia Rosselló Costa i na Maria José Marcos.

Ha fet de coordinador en Guiem Daviu Vich membre de sa junta directiva d'OCB i des Consell Plenari de STEI i autor d'aquestes retxes.

2) Segons VALVERDU, Francesc. "Normalització lingüística i immigració" a Immigració i reconstrucció nacional a Catalunya. Ed. Blume, Barcelona 1980. Pàgs. 74-79.

3) Veure es Decret i Ordre a Pissarra no. 24 de Gener de 1980) i sa publicació de s'ordre que el despegava i el feia posar en pràctica transcorregueren dos mesos.

4) Puig Gentil (1980), pàg. 115.

5) Es coordinador de s'enquesta és professor a Formació Professional.

6) Veure Bibliografia.

BIBLIOGRAFIA

Ferrer i Mallol, Helena. Situació de l'ensenyament de la llengua i la literatura catalana als centres Homologats de BUP de Catalunya a Butlletí del Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats del DU de Catalunya. Juliol-Octubre de 1979. Barcelona. pàgs. 11-12.

Masjuan, Ma. Josep, Pinilla de las Heras Esteban, Vives Jordi. La Llengua a l'escola capítol XII pàgs. 199-216 dins: l'educació general bàsica a Catalunya. Publicacions de la Fundació Jaume Bofill, Ed. blume. Barcelona 1979.

Puig Gentil. Enquesta de seguiment i control del Decret d'incorporació del català al sistema educatiu de Catalunya: dins treballs de sociolingüística catalana 3. E. Eliseu Climent, València 1980.

Equip d'orientació del ME. Martorell Trobat Joan, Janer Manila Gabriel, Nocilau Crepi Gaspar. Enquesta sobre el català, a Pissarra, no 22, setembre 1979, pàg. 18-20.

Comissió Mixta ME-CGI de les Illes Balears. Enquesta sobre s'incorporació de la llengua catalana a l'ensenyament. Premsa de Palma 16-5-80.

Colom Cañellas, Antoni J. Educación y lengua catalana en las Baleares a Cuadernos de Pedagogia, no 70, octubre de 1980. pàgs. 58-61.

Artigues Antoni. Escola Normal i fet lingüístic a Maina Escola Universitària de Professorat d'Ensenyança General Bàsica. Palma 1979, pàgs. 25-27.

Lluc. Revista Bimensual. Català a l'Escola, no 686 Juliol-Agost 1979.

LES III JORNADES DE FORMACIÓ PROFESSIONAL

Per tercer any consecutiu, durant la primera quinzena de setembre s'han celebrat a les aules de l'Institut de Formació Professional de Ciutat, les Jornades de Formació Professional. A les dites jornades hi participaren més d'una cinquantena de Professors i Mestres de Taller de les escoles estatals de Mallorca. Els objectius principals d'aquestes Jornades de treball eren:

- Intercanviar opinions en matèria educativa.
- Obrir noves perspectives dins el nostre treball pedagògic.

El tema central de les Jornades es pot dir que enguany fou el més que anomenat problema del "fracàs escolar". Per debatre aquest tema contàrem amb la col.laboració del Psicòleg Armando Estévez que treballa al gabinet psicopedagògic de l'Institut de F.P. de Cornellà. (A una altra part podeu llegir les conclusions que el darrer dia es redactaren sobre el "fracàs escolar").

D'entre les sessions fetes és necessari destacar la Taula Redona que amb l'assistència de Jaume Solivelles -inspector de treball- de l'advocat Ferran Gomila, i de Felarmino Vígara de l'INEM, tractà el tema de la recent creació del "contracte en pràctiques" i les relacions escola-empresa. Igualment amb la participació de mestres d'EGB es feu un debat sobre les relacions EGB-FP. També es comptà amb alumnes de Lluçmajor, Inca i dels dos Instituts de FP de Ciutat per discutir i analitzar la participació i integració de l'alumnat a les escoles.

En Baltasar Darder s'encarregà de parlar sobre els audiovisuals i els mitjans de comunicació i la seva utilització a l'escola. Durant les Jornades es realitzarà una petita mostra de llibres de text i d'altres relacionats amb temes de Mallorca.

Al final de les Jornades s'escollí una comissió de professors represen-

tants dels distints centres per treballar per la preparació i organització de les IV JORNADES l'any vinent. Així'sigui...

CONCLUSIONS DE LES JORNADES

EL FRACAS ESCOLAR

El terme fracàs escolar, encara que no tenguí única definició serveix per a referir-se a tots els casos en que l'escola com a institució no ha servit.

Una part de l'alumnat en surt amb mancances greus dins la seva formació integral que en el nivell que ens ocupa (FP) entenem com a formació científica, humanística, ciutadana i professional.

El fet que un percentatge molt elevat d'alumnes de 1er grau de FP no pugui obtenir el títol és un reflex d'aquesta situació.

CAUSES DEL FRACAS ESCOLAR

Durant les jornades no hem pogut fer una anàlisi profunda i exhaustiva però sí voldrem enumerar algunes de les causes més sentides del professorat (sense ordre de prioritats).

-Falta d'exigència de la Titulació de Graduat Escolar per a l'accés als estudis de FP, ja que això suposa:

*Deficient base de coneixements.

*Existència d'alumnat amb greus dificultats d'aprenentatge, sigui per causes psicològiques o ambientals (família, situació social, etc...)

*Heterogeneïtat dels nivells de coneixements dels alumnes.

-Excessiu nombre d'alumnes per aula.

-Inadequació dels programes oficials a les necessitats reals, tant quant a continguts com quant a nombre d'assignatures.

-Manca de mitjans materials didàctics, espai, etc.

-Manca de col.laboració de les famílies amb l'escola.

MESURES PER A REMEDIAR EL FRACAS ESCOLAR

Tampoc aquí disposarem de temps i dedicació suficients per a plantejar una reforma total per a FP; així i tot volem esmentar unes mesures que, fruit de la nostra trobada, del nostre intercanvi d'experiències entre diferents centres i de la nostra discussió, entenem com a mínimes, necessàries i urgents.

-Exigència del títol de Graduat Escolar per accedir a FP, tenint en compte que el M.E.C. ha de posar tots els mitjans al seu abast per a que els alumnes que superin el Graduat Escolar siguin el major nombre possible.

-Dotació als centres de les suficients places de psicòlegs.

-Programació dels cursos d'acord amb les necessitats pedagògiques.

Algunes mesures haurien d'ésser: reducció del nombre d'assignatures i adaptació dels programes al medi on es desenvolupa la vida de l'alumne, reconsideració del temps de durada de les classes.

-Existència amb dotacions i reduccions horàries de departament a tots els centres de FP.

-Determinació d'una jornada laboral que consideri la necessitat d'hores destinades a preparació i coordinació entre el professorat. (L'actual assignació d'horaris encara que concedeix aquestes hores no fomenta la col.laboració entre el professorat i la interdisciplinarietat).

-Autonomia dels centres per organitzar activitats culturals o esportives.

-Màxim de 20 alumnes per taller a totes les branques de FP sense excepció.

-Màxim de 28 alumnes per assignatures teòriques (com recomana la UNESCO).

Col·lectiu d'Escola d'Estiu de F.P.

LLENGUA MATERNA O LLENGUA TERRITORIAL

Aquesta és una polèmica que dura fa uns quatre anys a Catalunya. Malauradament aquí encara no ha estat encetada. Aquí, a Mallorca, dissortadament encara seguim els plantejaments d'una "Real Cédula" de 1890 que deia que l'ensenyament s'havia de fer: "En todas las escuelas del Reyno se enseñe a los niños su lengua nativa. Entendamos bien: nativa del Reyno" (1). Com explicava abans, aquí encara estam ensenyant en la llengua oficial de l'Estat i es van dedicant unes horettes a la llengua del país. A bastantes escoles encara no s'està complint ni tan sols les mínimes tres hores setmanals del Decret, dit de Bilinguisme. Es per això que aquí aquesta polèmica encara no ha tengut lloc, ni tan sols a la trobada anual més progressista dels ensenyants que suposa l'Escola d'Estiu. En aquestes trobades anuals la normalització del català és absoluta i s'imparteixen uns continguts, unes tècniques i una metodologia del nostre entorn, en català, com si aquest estàs normalitzat a l'escola. Continguts, tècniques i metodologia que després el mestre en general utilitza per a l'ensenyament en castellà. Aquesta polèmica no sorgeix torn a dir, perquè ni tan sols

un 1 o/o de les escoles mallorquines fan tot l'aprenentatge en català.

Si conservam encara la nostra llengua a Mallorca, es deu en gran part al conservadurisme dels nostres pagesos de la part forana, pagesos que en canvi, avui, volen per els seus fills un aprenentatge en llengües que els puguin allunyar del terrossos del polsim, i que segons ells són: el castellà, l'anglès, etc.

De totes formes el procés que ens durà a la normalització, és un procés irreversible com ho és el mateix procés democràtic. Es hora ja de que els mestres ens adonem que ens ha tocat viure un període històric en el que el nostre protagonisme serà palès, i que a nosaltres, els ensenyants, amb el suport de les Institucions, ens toca l'estimada tasca de recobrar per tot un poble una llengua que molts de governs anteriors havien posat en un greu perill d'extinció. Perill d'extinció no superat i del que nosaltres també, en part, en seríem bastant responsables.

En aquests moments i a part de l'escola pionera Mata de Jonc van sorgint noves experiències aquí i allà: Campos, Rafal Vell, Gabriel Alzamora, potser Montuïri, Pòrtol, i altres pro-

jectes que seguiran a aquests que ja han començat a tirar endavant a fer escola mallorquina, a fer país, a recolzar la identitat perduda de tot un poble.

Aleshores, quan les escoles veritablement mallorquines que s'estan incubant sorgeixin com esclata-sangs en un any plover, serà quan possiblement apareixin els dubtes referents a si llengua materna o si llengua territorial, dubtes que segurament ja estan a l'ordre del dia a les escoles pioneres, al menys a algunes.

Per tant, com a pedagog i com a mestre estudiós de tot el que fa referència a la normalització del català a Mallorca, voldria intentar aclarir un poc aquests termes que responen a unes filosofies distintes d'entendre aquesta problemàtica dins l'ensenyament.

PRINCIPI DE LA PERSONALITAT

Ensenyament en llengua materna és el dret que tenen totes les persones a rebre una ensenyança en la llengua que parlen a casa seva, la llengua que els ensenyà el seu pare i la seva mare. Aquest dret és el que s'ha trepitjat durant segles a Mallorca. Aquest dret és el que també ha defensat la UNESCO, però ho hem d'entendre bé, la UNESCO ha defensat aquest dret a protegir llengües minoritàries i perseguïdes com el català i no per protegir llengües multimillonàries excel·lentment protegides pels seus propis Estats com l'anglès, el castellà, etc.

A més, aquest dret personal només és satisfactòria a uns determinats territoris, "això significaria que el

N° 33, Decembre 1982

Tots els interessats, tant Centres Docents, Institucions i particulars, en rebre PISSARRA, podeu omplir la butlleta de subscripció.

NOM

DIRECCIO

POBLACIO

es fa subscriptor de la revista PISSARRA. Pagarà l'import (1200 ptes.) (4 números)

.....enviant gir postal o taló bancari barrat

.....per un rebut domiciliat a Banc o Caixa.....

Marcau amb una X la forma de pagament que us interessi.

Retallau i enviau aquest bolletí de subscripció a PISSARRA, c/ Vinyassa, no 14. 46080 Palma, i rebreu puntualment al vostre domicili la nostra publicació

dret personal a l'ús de la llengua a l'ensenyança solament seria exigible a l'àmbit d'un territori determinat, el que habiti la minoria lingüística en qüestió, i això per raons purament d'ordre pràctic". (2).

No crec que sigui gaire difícil demostrar que a qualsevol estat, aplicar el principi de la personalitat que ens duria a l'ensenyament en llengua materna, és una gran injustícia si només es posa en pràctica en els territoris de la llengua oprimida. Amb això vull dir que els que avui es pensen protegir als nins castellanoparlants, dient que se'ls ha d'ensenyar en la seva llengua, jo els dic que si no volen pecar d'injusts, també han de preveure l'ensenyament en català per qualsevol nin mallorquí que vagi a viure a qualsevol altre indret de l'Estat espanyol. Si això es fes realment, seria que l'Estat ha optat per adoptar el principi de la personalitat i s'ha convertit en un Estat bilingüe, i aquest Estat quedaria legítimat moralment per publicar vertaders decrets de bilingüisme per tot arreu, però avui em pens que això més que utòpic, és impossible. "L'esforç de "bilingüitzar" tot el territori de punta a punta comptaria amb extremades resistències (sospito que l'Espanya central és un dels països més monolingües del món). Hi ha poques probabilitats, dic, perquè arribi a plantejar-se un programa pluralista d'aquest tipus transformant tota la població espanyola en bilingüe (menys encara multilingüe)" (3).

PRINCIPI DE LA TERRITORIALITAT

Una vegada explicades les probabilitats i principis en què es basa l'ensenyament en llengua materna, anem a intentar explicar el mateix de la llengua territorial o del país.

Ensenyament en llengua territorial és aquell que s'imparteix a tots els nins i nines en la llengua del país; en el nostre cas, l'ensenyament en llengua territorial suposaria, ensenyament en català. Aquest tipus d'ensenyament es basa en l'aplicació del principi de terri-

torialitat. Principi que no exclouria l'ensenyament de la llengua castellana, ja que l'ensenyança es donaria en la llengua pròpia del país i a més s'ensenyaria la llengua de l'Estat.

"El castellà, dins l'Estat Espanyol, tindria un caràcter similar al del rus a la Unió Soviètica, l'anglès o l'indi a l'Índia, etc. (no cal oblidar que la Unió Soviètica manté 70 llengües oficials o l'Índia 14), mantenint el seu aprenentatge com a "segona llengua" en les escoles d'àrees lingüístiques no castellanes" (4).

Qualcú en aquests moments podria començar a demanar a veure quines experiències hi ha en el món en aquest sentit, és a dir, el respecte al principi de la personalitat que suposa que qualsevol persona dins un Estat tindrà garantit els seus drets lingüístics; o el principi de territorialitat que suposa que dins unes àrees determinades la llengua territorial tindrà alta prioritat. Doncs bé, el respecte al primer principi es dona al Canadà i el respecte al segon es dona a Bèlgica i a Suïssa, i si bé als darrers Estats no tenen gaire problemes, els canadencs francòfons desitgen passar al principi de territorialitat.

PROBLEMES DE L'ESCOLA

Ara, ja crec que estam en condicions de tocar amb els peus en terra i de començar a parlar de la problemàtica que sorgeix a les escoles quan hi ha ganes i bona voluntat per a dur una tasca normalitzadora de la nostra llengua.

Ah, i les escoles que es troben en les condicions anteriors són molt poques, ja que el principal problema moltes vegades es troba en primer lloc als mestres i en segon lloc als pares, i d'aquest problema no en parlaré perquè és insoluble de resoldre per si mateix.

Jo m'estic adreçant a les escoles que han resolt problemes de voluntat normalitzadora i es troben amb traves d'ordre didàctic, pedagògic, sociològic o psicològic. En principi les escoles més problemàtiques són les de Palma i crec que suposen més d'un 50 % de

l'escolaritat total de l'illa. Aquesta problemàtica és produïda per trobar-se dins les classes escolars alts percentatges de població castellanoparlant, ja que malauradament molts fills de mallorquins arriben a l'escola parlant una llengua híbrida, el castellarquí, és a dir bromes a part, que encara hi ha molts de mallorquins que ensenyen als seus fills a parlar en castellà, i a més de fer-ho pel prestigi que creuen suposa l'ensenyament amb aquesta llengua, també ho fan perquè intenten eliminar els traumes que ha suposat l'escola castellanitzadora als mallorquins.

Bé, idó, aquestes escoles tenen tota classe de traves per no començar, ja que pensen que si es va causar un gran trastorn als mallorquins durant molts d'anys, ara ells no volen ésser els causants del mateix amb els castellanoparlants.

No pensen que parteixen d'una premissa falsa, ja que els mallorquins que rebem ensenyament total en castellà, els ocorre el mateix que a tots els nins dels pobles colonitzats, i que si a Mallorca els nins castellanoparlants reben ensenyament total en català, vol dir que no se'ls vol arraconar a dins un ghetto i que se'ls vol ajudar a integrar-se en aquest poble que un dia els seus pares varen escollir de bon grat o per força per venir-hi a viure.

Una altra dificultat molt grossa ha estat ocasionada pel decret de bilingüisme que ens ha fet creure que era la panacea normalitzadora, i que a més ens ha fet interpretar erròniament el concepte de bilingüisme, ja que sembla que a una escola hi ha bilingüisme quan s'ensenyava en la llengua de l'Estat i s'imparteix l'ensenyament de la llengua del territori, i això ha estat assumit per moltes persones, pares i mestres, i no crec que hi hagi cap sociòleg, lingüista, psicòleg, pedagog, etc., que estigui disposat a defensar-ho. "D'acord amb la definició

de Cohen de que Educació Bilingüe és l'ús de dues llengües com a mitjà d'instrucció per a un nen o grup de nens en una part del curriculum escolar o en totes, ja podríem descartar aquells problemes que inclouen l'ensenyament d'una llengua només com a matèria o assignatura i no com a mitjà d'instrucció per a altres activitats del curriculum. L'educació bilingüe seria l'ensenyament "en" les dues llengües i no l'ensenyament "de" les dues llengües." (5).

Arribats en aquest punt podria sorgir la pregunta de si és possible convertir una societat en bilingüe. La resposta dels psicòlegs i sociòlegs seria contundent: no existeixen societats bilingües, existeixen individus bilingües. Per tant, no ens enganem, els plantejaments de l'escola no poden esser l'acceptar ni el tractament de la nostra llengua, com si fos una llengua estrangera, ni el tractament de llengua bilingüe, perquè a la llarga l'únic que es favoriria seria el potenciament de la llengua de l'Estat en detriment de la nostra llengua pròpia.

El canvi rotund dels plantejaments anteriors sempre serà positiu, aquesta por que tenen molts mestres a donar una passa que molts creuen que és dins un buit; es pot assegurar que aquesta passa sempre serà positiva.

Mai es podrà fer el mal que hem rebut a la nostra pròpia carn si utilitzam les noves metodologies al nostre abast. Recordem que a nosaltres ens passaven a aprendre una llengua escrita quan teníem una llengua oral diferent, i avui tots sabem que als nostres alumnes castellanoparlants, tan sols els ensenyarem la llengua catalana escrita quan tinguin un bon domini de la llengua oral, i això vos asseguro que no és traumatitzant.

QUE PODEM FER?

Si acabam d'un vegada de deixar-nos dur pel tranquil riu de la rutina, si rompem ja amb els fermalls

de la pedagogia tradicional i obrim els ulls, i sobretot ens posam a reflexionar en la nostra feina de cada dia serà quan quedarem preparats per al canvi.

En primer lloc hem de confessar que ens és molt pràctic l'ús del llibre de text i jo no li vull llevar la seva importància, especialment si no impedeix la nostra renovació pedagògica, renovació que passa per una pedagogia del medi, una pedagogia arrelada a l'entorn, una didàctica que es nutreixi de tècniques i recursos que ens envolten, que vagi dels coneixements pròxims als llunyans, de la concreció a l'abstracció, dels fets particulars als fets generals. Es tracta en definitiva que els alumnes mallorquins comencin per estudiar el seu barri o poble, després passin a estudiar la seva comarca o ciutat, els seus costums, les seves tradicions, la seva història, etc., és a dir la seva cultura que han anat construint els seus avantpassats a cops d'escàrpera i amb tones de suor... cultura pròpia d'uns habitants que tenen una llengua pròpia i que els possibilita el retrobament de la seva realitat utilitzant el llenguatge del seu poble. "D'acostar l'escola a la vida del poble que ha viscut sobre aquell territori i en contacte amb el qual ha anat creant i recreant el seu propi llenguatge. Es tracta de propiciar el coneixement de la realitat pels camins de la llengua, de descobrir l'entorn, de proposar la unitat territorial com a cèl.lula cultural. De defugir la perspectiva assignaturesca de la vida i d'aprendre de llegir amb les paraules pròpies de la realitat- el propi territori." (6)

Crec que aquest aspecte que acab d'analitzar evidencia clarament el que tirem endavant amb l'ensenyament en català.

Per si aquest no fos un argument més que suficient per anar fent feina als nostres pobles, i per si encara hi hagués reticències a la ciutat, per allò de la majoria de castellanoparlants i per allò del respecte al nin i a la llengua que porta quan arriba a l'escola, ens hem de preguntar si veritablement volem una normalització de la nostra

llengua, ja que si això és el que volem, hem de saber que cada dia que passi sense donar ensenyament en català a un castellanoparlant és anar augmentant les possibilitats de que ja mai parli en la llengua del país on vol viure.

Ja he dit abans que amb una bona metodologia i un clima afectiu no causarem cap trauma a aquests infants. "Pot causar això un trauma a un nin castellanoparlant? Crec que no, sempre que entri a l'escola abans de cinc anys, que sigui acceptat com a persona (més que com a persona castellanoparlant) i que hi hagi un ambient feliç i relaxat, un ambient acollidor a l'escola". (7).

Aquest nin o nina si li fos possible entrar a l'escola que encara no hagués après a parlar, per exemple als 2 anys, i d'aquí vegem la importància del que en deim "guarderies", segurament aprendria a parlar simultàniament en les dues llengües i segurament a l'escola parlaria en català. Recordem que a les bressoles de Catalunya Nord acolleixen els nins a l'edat de 2 anys, i en 5 anys d'ensenyament aconseguixen que els nins fills de pares de parla francesa, parlin al pati de l'escola tots en català.

COM HO PODEM FER?

Segons els dubtes dels mestres d'una escola amb voluntat de normalitzar l'ensenyament del català, es poden triar un d'aquests dos camins, encara que el segon sempre és el més efectiu:

- Ensenyament progressiu en català.
- Ensenyament per immersió en català.

El primer camí seria el que aniria començant per impartir unes hores en català i a poc a poc se n'anirien afegint, fins arribar a la escola mallorquina totalment en català, si exceptuam l'ensenyament del castellà. Una bona planificació d'aquest procés podria possibilitar el pas d'una total castellanització de l'escola a una total catalanització de la llengua en tres o quatre anys.

En canvi el programa més efectiu

CAIXA DE PENSIONS

Servint a la cultura,
el servim a vostè.

CAIXA DE PENSIONS

"laCaixa"

el ens ofereix el d'immersió que suposa que a partir d'un determinat moment i per decisió compresa d'un claustre es passa a l'ensenyament total en català, deixant és clar, les corresponents hores d'aprenentatge del castellà.

CONCLUSIO

Crec que ha quedat clar al llarg d'aquesta exposició que l'ensenyament s'ha d'impartir en la llengua territorial. I l'argument més contundent per afirmar aquesta creença, és l'argument que parla d'integració. Si no volem discriminar als nins i nines castellanoparlants, si no volem constituir-nos en classe superior, no hem d'amagar ni la nostra llengua ni la nostra cultura, sinó que l'hem de posar al seu abast, perquè així els farem unes persones mallorquines com les altres i deixaran de ser unes persones "forasteres", distintes. De fet, moltes vegades ens hem trobat que els pares que menys traves posaven a l'ensenyament del català eren els pares castellanoparlants, perquè aquests pares són el que més han sentit damunt la seva carn els efectes de la discriminació.

L'argument pedagògic, psicològic i sociològic que aporta aquesta conclusió és que ensenyant en la llengua territorial estam aplicant el principi de socialització, principi estès a tota la pedagogia que s'aplica arreu del món i que implica un ensenyament que possibilita als nins una adaptació al seu medi ambient i un coneixement per si és necessari poder-lo transformar. Aquest principi de socialització duu implícit la integració lingüística, "coneixement de la llengua catalana per tots els infants que viuen aquí a Catalunya, i vol dir l'ús d'aquesta llengua, no només el coneixement de tres hores a la setmana de la gramàtica, de la llengua, sinó el seu ús. Per tant emprar la llengua catalana com a vehicle de comunicació a nivell oral i escrit, vol dir assimilar el català com

a llengua pròpia del país, que és la llengua de la comunitat on viuen i on es pretenen inserir." (8) Aquest ànim d'integració lingüística envoltat d'un clima afectiu i una metodologia que permeti al nin avançar al seu propi ritme no normalitzarà la nostra llengua però sí en serà un factor molt important i a més justificarà plenament la nostra funció de mestres, educadors i ciutadans de Mallorca.

Joan Lladonet

- (1) Veg. Melià, Josep "Informe sobre la llengua catalana", pàg. 282.
- (2) Veg. Siguán, Miquel "L'educació i plurialitat de llengües" pàg. 51.
- (3) Veg. Ninyoles, Rafael LL. "Bases per a una política democràtica a l'Estat Espanyol" pàg. 48.
- (4) Veg. Ninyoles Rafael LL. Op. cit. pàg. 51 i 52.
- (5) Veg. Arnau Joaquim "Escola i contacte de llengües" pàg. 15.
- (6) Veg. Janer Manila, Gabriel "Cultura popular i ecologia del llenguatge" pàg. 28
- (7) Veg. Strubell i Trueta, Miquel "Llengua i població a Catalunya", pàg. 195.
- (8) Veg. Fortuny, Montserrat "Taula rodona a la que participà el febrer del 82" transcrit a Butlletí interior del Seminari de la DEC núm. 178, pàg. 37.

RESUM DE L'ENTREVISTA AMB EL DIRECTOR PROVINCIAL DEL MEC

A aquesta entrevista hem exposat al nou Director Provincial del MEC la nostra inquietud per fer un seguiment crític del programa educatiu del PSOE, a la vegada que l'hem oferit suport per dur-ho a terme.

Els aspectes tractats i les solucions als problemes que puguin sorgir se canalitzaran per mig dels Grups de Treball. Els punts més importants han estat:

a) Fer un estudi de les necessitats d'escolarització a les Illes. Aquí ell ens ha dit que el tenia previst.

b) Les relacions entre la Delegació del MEC i ents públics milloraran havent un fluxe d'informació.

c) Aplicació del Decret de Bilingüisme: per part del MEC no haurà cap impediment perquè es puguin impartir classes en/de català. Es faran complir les hores previstes a les Ordres Ministerials de 25 d'octubre de 1979 i 11 de febrer de 1982 amb professorat capacitat per a impartir aquesta assignatura.

d) A l'Ensenyança Privada es preveu una acció més directa, i un control més rígid sobre: Subvenció, idearis professorat. Les juntes de subvencions provisionals funcionaran amb més regularitat i més control sobre els centres.

e) Les mesures de política educativa (nomenaments de directors, revisió de concurs de trasllat, oposicions, etc.) depenen de la renovació legislativa del PSOE i encara no sap res. Ens ha dit que s'evitaran els trasllats de mestres d'ensenyances mitjanes cap a la península i dintre de les seves possibilitats.

Pel que fa referència a les oficines d'informació del MEC a Eivissa i Menorca ens ha dit que tenen local a Eivissa, tan sols li fa falta l'administratiu; a Menorca estan cercant local.

f) Educació Especial: s'obrirà el centre des Pla de Na Tesa i hi haurà una intervenció més directa del MEC.

g) A proposta del Director Provincial hem xerrat de l'EPA: aquí, a les illes, és necessari crear cent aules d'educació permanent d'adultes (EPA) el que donaria feina a molts dels professors en atur; ara tan sols hi ha aules aïllades perquè no tenen plantilles. Se crearan centres d'EPA.

Per dur a terme la tasca d'inspecció s'anomenaran inspectors especials (professors amb la titulació adient) per completar la plantilla de deu inspectors que són els que han de menester.

EL STEI AL MEC

Il·lustríssim Sr. Director Provincial del Ministeri d'Educació i Ciència a Balears.

Es nostre sindicat, com a representant de nombrosos ensenyants de tots es nivells de s'educació, el saluda com a representant des nou govern sorgit a ses eleccions des 28 d'octubre de 1982 i específicament com a representant des Ministeri d'Educació i Ciència.

Volem que aquest escrit, basat essencialment en sa conversa mantenguda amb vostè es dia 7 de març d'enguany amb es nostres representants: Pere Polo, Joan Miguel Pintado i Guiem Daviu Vich, sigui un petit instrument de treball i li pregam que el consideri tal com és, o sigui efecte d'un procés de discussió dins es nostre sindicat i com un desig de mantenir-mos com a part interlocutora vàlida i legítima juntament amb altres organitzacions sindicals per a sa consecució d'objectius sindicals i educatius.

Alguns des punts que esmentam en aquest escrit són expressió des nostre punt de vista, però altres són sol·licituds perquè atengui aspectes oblidats i pendants.

Tal com ferem a s'esmentada conversa mantenguda amb vostè dividim es punts a tractar en set blocs o aspectes amples.

1.- Programa educatiu de sa nova administració socialista.

Es nostre sindicat l'ha d'estudiar a consciència i volem fer-ne un seguiment crític. Es millorament i ses reformes proposades són necessàries per avançar cap a una autèntica qualitat de s'educació que formi ciutadans i ciutadanes en esperit crític i lliure i coneixements científics i instrumentals per a conèixer el món.

A hores d'ara trobam a mancar un calendari d'actuació i el sistema que s'emprenà per a consultar a ses organitzacions sindicals en es temes que els afecten.

2.- Estudi de ses necessitats educatives a Balears.

Creim que per a enfortir i augmentar una educació pública cal avaluar s'estat actual de s'educació a Balears i això d'una manera global que abarqui nivells (de preescolar a Cou), instal·lacions, professorat, equipament didàctic, renovació educativa...

3.- Relacions Direcció Provincial del MEC - Sindicat de Treballadors de l'ensenyament - STEI -

Sa manera com s'ha fet fins ara deixa molt que desitjar i més quan es-

tam a s'espera que es MEC o es govern arbitri un sistema de representació a partir d'eleccions a cada centre.

Com a mínim hauria de funcionar amb regularitat:

— Es grup de treball creat per sa subsecretaria des MEC i format per sa resolució de sa Direcció Provincial i ses organitzacions sindicals. Aquest grup de treball ha de funcionar també per nivells educatius. En es moment actual queden pendants assumptes a tractar que nosaltres hem inclòs a sol·licituds de convocatòria com revisió de contractacions fetes des d'octubre i es tema de pagaments pendants com es trienis que semblen aturats només per manca d'agilització burocràtica.

— Tramesa a sa nostra seu d'informació d'interès per a ensenyants.

— Facilitat perquè es nostres representants puguin obtenir informació directa de sa Direcció Provincial.

— Facilitat per a consultes verbals sense haver d'esperar períodes llargs. Creim que s'haurien de poder fer dins un període de dos o tres dies cada vegada que faci falta.

4.- Llengua Catalana i aplicació del Decret i ordre que regula es seu ensenyament.

S'Estatut declara ja oficial sa llen-

DISTRIBUCIONES ALOY

■ LLIBRES - TEXTOS ESCOLARS

C/. Bisbe Cabanelles, 16 - b — Tel. 41 49 28
07005 - PALMA DE MALLORCA

gua catalana i s'escola pot actuar com a impulsora d'aquest dret. Creim necessàries ses següents mesures urgents:

— Arribar as cent per cent de compliment de ses tres hores setmanals de català a tots es nivells (actualment es troba en torn as 50 o/o).

— Afavorir i assessorar totes ses iniciatives per a ensenyar en català. Creim que aquestes iniciatives no han de ser "tolerades" sinó fomentades.

— Tenir en compte es coneixement des català per a trasllats i contractacions de nou professorat.

5.- Ensenyança Privada

Tal com deim a s'editorial de Pissarra que li incloem els ensenyants necessiten un clima per ensenyar on es criteri bàsic ve donat per es respecte a sa consciència des nostres alumnes a sa seva formació com a ciutadans i ciutadanes capaces de decidir per ells i elles mateixos i a sa pròpia llibertat

des professorat com a professionals que segueixen aquells principis esmentats. Deim això perquè es funcionament de molts de centres privats com a empreses i amb ideari de centre posa en perill aquest clima i converteix ets ensenyants en simples executors de s'ideari definit pes titular des centre.

També li volem fer avinent aquests:

— Més atenció a Privada per part de sa inspecció.

— Fer funcionar ses juntes de subvencions.

— Supervisar i tenir a sa Direcció Provincial ses plantilles des centres.

— Suprimir s'intrusisme.

Establir un màxim d'alumnes/aula per rebre subvenció.

6.- Mesures de Política educativa.

Cal modificar el sistema de nomenar directores i considerar s'opinió des claustre abans d'un nou nomenament. Creim que fonamentalment es centres han de ser dirigits per equips, i manquen facilitats perquè aquests equips es puguin consolidar.

Si segueix vigent s'actual sistema de trasllats, intentar minimitzar es seu efecte i fer que es professorat pugui treballar en es seu lloc de residència.

Facilitar as centres es mínim equipament didàctic per departaments i tenir un pressupost suficient que permeti sa renovació i s'adquisició des recursos didàctics necessaris. Alhora que fa falta un servei de recursos per a ús de tots es centres de cada illa (per exemple només hi ha un projector de 16 mm. per totes ses illes).

Fomentar sa innovació i experimentació educativa en es centre a petició de grup de professors que ho sollicitin.

Establir subdelegacions de sa Direcció Provincial a Menorca i Eivissa.

7.- Educació Especial.

A dins es centres cal que s'educació especial faciliti s'integració a dins s'educació normal i que aquest fet sigui assumit per totes claustre.

En segon lloc cal una especial atenció a tots es centres d'educació especial (paràlisis cerebrals, sords, etc.) privats que han sorgit per no haver-n'hi de públics. Si reben subvenció oficial cal que es seu funcionament econòmic i pedagògic es vagi homologant as centres públics.

EDITORIAL

L'Educació com a tasca col·lectiva

Quan aquest butlletí arribi a les vostres mans veureu des de la mateixa portada que alguna cosa ha canviat. I és veritat. Vivim èpoques de canvis, majors o menors segons els desitjos o les esperances.

La realitat se'ns imposa dia a dia i convé espavilar per a no perdre calada.

Vos demanareu, potser, a què respon un número monogràfic patrocinat per dues entitats —S.T.E.I. i Col·legi de Llicenciats— diferents. I la resposta és més bé simple.

L'educació és una empresa prou complexa com per a juntar i no dispersar. Cal unir totes les forces i tots els esforços en aquesta tasca comú que ens afecta a tothom. Si avui són les nostres dues entitats desitjariem que demà foren quatre, vuit..., tots els col·lectius que formam la comunitat escolar.

Cada grup o col·lectiu té les seves coses a dir, però pocs o cap de nosaltres per sí mateixos disposam dels mitjans necessaris per a escriure la història particular. Per això és imprescindible unir els mínims recursos que tenim.

Més important, encara, és arribar a veure que no estam lliurant una guerra particular professors d'una banda, pares de l'altra i alumnes pel seu costat. Tots nosaltres estam sotmesos a un dictat més general que és el que ens marca la societat.

Cal discutir, discrepar, aclarir, per arribar a aconseguir les millores que pregonam tots i que exigeix la nostra societat. Hem de fer de l'escola el lloc d'encontre, de concòrdia, de convivència, de sembra de llavor democràtica.

Ja està bé de dir el que no ha d'esser el centre docent, cal saber què volem que sigui i facem-ho d'una vegada.

JUST AMB UN DIT

COBRAU, INGRESAU, CONEIXEU EL SALDO
I L'EXTRACTE DE COMPTES

*Just amb un dit, utilitzant la Tarjeta «SA NOSTRA»
i els nostres Caixers Automàtics,
disposau dels vostres doblers,
realitzau ingressos, consultau el saldo
i obteniu un extracte del vostre compte,
en un instant i còmodament.*

CAIXA DE BALEARS
"SA NOSTRA"

Vagin aquestes retxes de crida per a tothom que estigui interessat en la tasca, i l'esperança, de que el propòsit pugui fruir, es convertirà en realitat.

Si aquest o un altre fos l'àmbit d'expressió de tots nosaltres molt hauriem guanyat. Si el desig que aquí apuntam té continuïtat o no, això el temps ho dirà.

El desafiament està llançat.

Treballador de l'ensenyança VET AQUÍ el nostre SINDICAT

SINDICAT DE TREBALLADORS DE L'ENSENYANÇA DE LES ILLES

PRESENTACIÓ

En el moment en que decidírem —STEI i Col.legi de Llicenciats— tirar endavant aquest número monogràfic ens plantajàrem qui hi havia de col·laborar. Des d'un primer moment tinguerem clar que calia la participació de tothom: particulars, col·lectius, entitats, institucions. I així ho férem.

A les planes que segueixen trobareu totes aquelles opinions i manifestacions que hem rebut. I no ens queda més remei que deixar constància de les entitats o institucions que no han cregut necessari contestar a la nostra petició.

De les organitzacions sindical només F.E.S.I.T.E.- U.S.O. no ha donat senyals de vida. Potser no és? No deixa de sorprendre que un sindicat, que sembla prendre més partit en favor de l'empresari que no pas del treballador, se vegi obligat a guardar silenci en determinats moments i davant determinades convocatòries, quan en altres ocasions s'ha alineat amb qui mai podia ser el seu amic natural.

Molt menys sorprèn, encara, la ignorància que n'han fet de la nostra crida les organitzacions empresarials. Ni la C.E.C.E., ni la F.E.R.E., sembla ésser que no tenen res a dir, la qual cosa és perfectament explicable si tenim en compte, que, com a vertades i autèntics poders fàctics, troben altres llocs, moments i oportunitats per a manifestar-se sense necessitat de rebaixar la seva alta condició. Encastellada posició. Els és més fàcil organitzar dies de "llibertat d'ensenyança" i assemblees de pares bastant manipulades que no par participar en un debat on hi càpiga tothom.

Dels partits polítics, U.M. i P.S.O.E. no han donat noves. Del primer no sabem si és que el tema educatiu no va amb ells; tal volta com dirien ells "no és lo nostro". Del segon, P.S.O.E., podria explicar-se la seva absència de resposta per la seva actitud de prepotència des de que fou guanyador a les passades eleccions, fa, ara, poc més d'un any. Es veritat que ha donat la seva opinió i ha fet la seva pròpia campanya publicitària en favor de la L.O.D.E., però també és veritat que tenia l'ocasió de contrastar les seves idees a unes planes obertes com aquestes, i no sols l'ocasió, sino l'obligació, per ser el partit que actualment governa tot l'Estat Espanyol, de participar-hi en el debat. Maldament que minúscula, han perdut una oportunitat més. I van...

La Conselleria d'Educació i Cultura del C.G.I. ja ens té acostumats al seu paper de convidat de pedra. Tanmateix si mai fins ara s'ha manifestat entorn a cap qüestió de l'àmbit educatiu, per què ho havia de fer actualment? De vegades els silencis són més eloqüents que les pròpies paraules. El Sr. Gilet i tot el seu equip són gent de pocs mots. Síntoma clar de que sobra o de que manca... Que cadascú jutgi segons trobi, que nosaltres tanmateix ja tenim la idea massa feta.

Voliem que tothom tingués el seu espai, però, malgrat tot, això no ha estat possible. De lo qual n'hem deixat constància.

Redacció

RÈQUIEM PER UNA LLENGUA

Pocs dies després del començament de curs, ens hem pogut assabentar d'un nou greuge envers la llengua catalana, la sortida del decret —durant uns quants mesos sense mostrar-se a la llum— que a pocs havia fet concebre alguna esperança de millora de la situació actual; creim que segueix cavant la fossa a la nostra, minvada, menyspreada i trepitjada llengua.

Després del decret de 1979 i observada la seva inoperància en matèria de normalització lingüística, no calia més que esperar un decret que corregís els múltiples errors de l'anterior, i no, no s'han corregit, possiblement s'han agreujat.

Ja sabem que aquesta opinió no és compartida i que els que l'han fet diran que l'altre decret va complir el seu objectiu i que aquest complirà el que li corresponguí. Ja sabem que sempre hi ha opinions contràries, però les opinions és necessari sustentar-les amb arguments i raonaments, i això serà el que farem. El conseller de Cultura deia als diaris que l'oposició parlava d'una botella mig buida i que ells parlaven d'una botella mig plena. I doncs, nosaltres intentarem demostrar que amb aquest tipus de decret no ompliran cap botella, sinó que l'acabaran de buidar.

Els arguments que s'utilitzen des de dalt pe considerar l'anterior decret com un bon decret són entre d'altres, les estadístiques que parlaran de tants per cent molt elevats de compliment del decret i comparant els tant per cent d'ensenyament de català a les nostres escoles anteriors a 1979, podran parlar d'un gran avanç cap al bilingüisme.

Nosaltres, sense estadístiques —moltes contestacions són de conveniència— intentarem demostrar el fracàs d'un decret que deien havia de servir per normalitzar una llengua. Els fets són els següents:

—Moltes escoles de les Illes Balears només fan dues hores de català setmanals. (Font: Els horaris de les mateixes escoles).

—Moltes escoles de les Illes només fan una hora de català setmanal. (Font: Els mestres dels claustres que han confeccionat els horaris).

—Moltes classes de moltes escoles no tenen cap hora d'ensenyament de català en tot l'any. (Font: Les mateixes que en els apartats anteriors i les converses directes amb molts escolars que no entenen encara el mallorquí i que diuen que no els en fan classe a l'escola).

—En els patis de quasi totes les escoles de Palma i pobles de la costa de Mallorca, la llengua habitual de relació dels alumnes, fins i tot dels catalanoparlants, és el castellà. (Font: Qualsevol pati d'aquestes escoles).

—Després de 6 anys de vigència del passat decret no s'acompleix un dels seus principals objectius: aconseguir que els alumnes d'E.G.B. tenguessin un domini igual d'ambdues llengües —la fal·làcia del bilingüisme—. Els alumnes surten de les nostres escoles, els castellanoparlants sense dominar el llenguatge oral del català i per tant, tampoc l'escrit que de cap manera arriben a dominar tampoc els catalanoparlants. (Font: els alumnes amb graduat escolar o certificat d'E.G.B.).

—Continuen anant alumnes de les nostres escoles a actes públics en mallorquí, on demanen: —iEn castellano, que no le entendemos!—. (Font: Programa: "La Caixa a les Escoles". Lloc: Multicines Chaplin. Moment: presentació d'una pel·lícula).

—Després de 6 anys de decret, molts alumnes continuen sense entendre les explicacions en català. (Font: Qualsevol persona que hagi hagut de donar explicacions sobre una visita-excursió, que fan els alumnes de les escoles, quan demanen si l'ha de fer en castellà o en mallorquí —6 anys d'ensenyament haurien d'esser suficient garantia per no haver-ho de demanar).

Aquests fets podrien allargar-se fins a l'infinit, però tots es resumeixen en una penosa conclusió: **L'ús de la llengua catalana ha disminuït durant el període que va desde 1979 a 1985 de forma alarmant**

Constatar aquest fet no és gaire difícil. En primer lloc haurem de contar el nombre de persones catalanoparlants mortes durant aquest lapse de temps. En segon lloc, comptarem les persones nades també durant el mateix període i que són catalanoparlants, veurem com la primera xifra és superior a la segona, i com en conseqüència es pot afirmar que hem perdut parlants en la llengua d'aquesta terra, la llengua catalana.

Al resultat de restar les dues xifres anteriors, és clar que hi podríem sumar, el nombre de persones que durant aquest temps s'han qualificat per usar potencialment la nostra llengua, però les xifres no serien significatives. És tràgic, però el camí cap a la substitució lingüística continua imparabla i els nostres governants es treuen de la mànega un decret que en lloc de millorar la situació, si la llei de normalització lingüística no ho soluciona, sense cap mena de remei, l'empijorrarà.

I això és el que passarem ara a analitzar. Quines són les grans incongruències —a part d'haver nat abans de la seva mare— d'aquest decret i segur que no les analitzarem totes:

Es continua diferenciant la llengua catalana de les altres romàniques i de totes les llengües del món, i en especial de

les de l'Estat espanyol, quan diu:

"... i de potenciar i respectar l'estudi i la protecció de les modalitats insulars de la llengua sense perjudici de la unitat de l'idioma".

També a una altra part:

"Els programes de l'ensenyament han de contemplar l'estudi, el foment i la protecció de les modalitats fonètiques i del lèxic pròpies de les Illes Balears".

En primer lloc, aquí s'ha de dir que a cap Comunitat Autònoma que tenguim com a llengua pròpia, la castellana i com a parla, qualsevol dels molts dialectes del castellà —murcià, granadí, sevillà, santanderí, burgalès, etc.— no tenen escrit en lloc que s'hagi de protegir i potenciar l'estudi de la modalitat particular del territori de la llengua castellana, i tots sabem que les diferències són clares i evidents, com les nostres.

En segon lloc, tots sabem o hauríem de saber que en qüestions de llenguatge, utilitzam distints nivells i des del nivell més vulgar, passant pel familiar o col·loquial i l'estàndard fins al nivell més culte o científic. L'escola, és clar que respectarà els diversos nivells de llenguatge que calgui. A l'escola hi fan feina unes persones que a més de tenir uns coneixements específics, són tècnics en educació, tècnics en pedagogia, tècnics en didàctica i que saben quin és el lèxic que s'ha d'ensenyar, saben que si una paraula no és del lèxic de la llengua, l'han d'erradicar, saben també que un significat es pot dir a través d'una sèrie de paraules, la primera que potenciaran serà la que tenen viva els alumnes. Això no lleva, emperò, que no puguin donar-ne a conèixer de sinònimes que siguin més usades a altres indrets dels Països Catalans. I pensar i fer això no significa centralisme, separatisme, ni cap mena d'*isme*. Pensar i fer això significa senzillament: ensenyar llenguatge.

Segueix el preàmbul del decret:

"... derogació de la normativa vigent, establerta al seu dia pel Govern de la Nació i que ja ha executat l'important paper per al qual fou creada".

Creim que ja hem demostrat que o no sabem el paper per al qual fou creada, o més val que no el sapiguem, o més val que no hi pensem o no va complir el paper per al qual s'havia d'haver creada la citada normativa.

"La finalitat última de la introducció de l'ensenyament de la llengua és la protecció d'aquesta...".

Més avall i dins el mateix paràgraf diu que s'ha d'asse-

gurar el coneixement de la nostra llengua —eufemisme que tots utilitzam per evitar el seu nom real—. Aquí podem dir que aquesta declaració de principis no significa res si no va acompanyada de mesures eficaces, i no hi va. I no significa res perquè també es protegeix un cadàver quan se l'embalsama i també s'assegurava el coneixement del llatí quan després de més de 1.200 anys d'haver desaparegut com a llengua viva es posava obligatòriament als programes de les ensenyances mitjanes. **No podem desitjar una llengua protegida; necessitam una llengua que no necessiti protecció.** I hi ha mitjans per aconseguir-ho.

El paràgraf següent no pot ser més que el resultat d'una inoperància total, d'un desconeixement de la realitat sociolingüística, d'una nul·la voluntat normalitzadora i d'una política segregacionista a l'hora de tenir en compte els drets lingüístics dels ciutadans:

"...l'ensenyament de la nostra llengua no es pot convertir, sota cap circumstància, en un instrument de divisió del nostre poble ni tampoc no ha de suposar una imposició per als immigrants..."

I encara que més avall digui:

"...i en casos que s'han de considerar sempre com a excepcionals..."

Es inoperant perquè els immigrants sempre i a qualsevol part del món on han anat, s'han integrat sense gaires problemes. El problema més important sempre ha estat la por a no ser admesos per les poblacions que els acollien. Demuestra el desconeixement de la realitat sociolingüística perquè fins avui, la major part de la població immigrada no ha tengut cap necessitat d'integrar-se, al menys a nivell lingüístic. Al contrari, la població autòctona s'ha vist abocada a la creença que ella devia integrar-se lingüísticament a la població immigrant (i "Habla en cristiano!") No xerris en mallorquí que és una falta d'educació).

I el problema de la integració, el pot resoldre en gran part l'escola. Suposa una nul·la voluntat normalitzadora perquè si volem facilitar la integració voluntària dels immigrants en el nostre poble, els hem de proporcionar escoles en català suficients i han de trobar més oportunitats de sentir i practicar la llengua del territori que els acull. Es una política segregacionista dels ciutadans d'aquest dissortat país, respecte dels altres ciutadans de l'Estat espanyol perquè a uns ciutadans se'ls respecten els drets territorials lingüístics quan són a la seva terra i se'ls respecten els drets lingüístics personals quan són a la nostra. En canvi als habitants de les Illes que ho desitgen, no els són respectats els drets territorials aquí ni els drets personals a la resta de l'Estat.

"En el curs d'Orientació Universitària i en el tercer curs del segon grau de Formació Professional, l'ensenyament de la llengua i de la literatura de les Illes Balears ha de ser optatiu per a l'alumne".

Un tractament més tercermundista que aquest de la llengua catalana a la nostra comunitat només es pot esperar

d'esperits purament centralistes. De persones que opten per la anihilació del català.

Si el català és la llengua pròpia d'aquest territori, si el català és la llengua oficial, si el castellà no és la llengua pròpia d'aquest territori encara que també sigui oficial, a què ve el que es declari optativa la llengua catalana a cert curs de F.P. i a C.O.U. i que no es declari també optativa la llengua castellana? Per què un tractament tan desavantatjós fet des d'aquí, per què ens pedregam les teules del nostre terrat? Per què aquest tractament de llengua de divisió inferior? Per què fan aquest tractament persones que sempre han viscut aquí, des de la nostra Autonomia, persones que se suposa han de defensar les seves coses abans que les alienes?

A continuació el decret segueix amb més mesures de caire proteccionista i paternalista. Un article que diu que es podran dur a terme a les escoles programes en llengua catalana, quan es desenvolupa en ordre, segueix posant tota

una sèrie de traves que dificulten que això es pugui convertir en realitat.

REsumint, pensam que aquest decret, Estatut en mà, i Constitució en mà, és un decret que no podria esser fet pitjor avui per un Govern central i que ens pareix mentida que sigui fet des d'aquí. Totes les mesures que es posen en pràctica no suposen més que pegats foradats que no curen i que pareix també que no emmalalteixen, però que deixen que el malalt faci la seva via cap a un destí fatal.

A les persones que de veritat estimam la llengua catalana, el nostre dissortat poble, el nostre petit país, pareix que no ens volen deixar més oportunitat que la d'entonar la vella pregària llatina per una llengua, avui malalta i que demà pot restar difunta.

□ □ □ □ □ □ □ □ □ □ **Editorial** □ □ □ □ □ □ □ □ □ □

Amb la present entrega PISSARRA ha volgut fer una aproximació als C.E.P.s (Centres de Professors). Però amb tota la modèstia i consciència de les nostres possibilitats, una aproximació més que una valoració crítica. Per això darrer encara és una mica prest.

I si el número se titula *Cap al C.E.P.* no és casual. Les intencions del M.E.C. en el Decret de creació dels C.E.P.s són que tots els professors vegin aquests Centres com a cosa seva, pròpia, de tots els docents. Un lloc de reunió i treball, d'intercanvi d'idees i experiències, i que faciliti la tasca de tots els professionals redundant en el seu perfeccionament i en la consegüent millora de la qualitat de l'ensenyança.

Es a dir, el que se preten des d'ara és aconseguir que el nostre esforç per estar al dia sia una mica més col·lectiu que no individual (sense excloure, per descomptat, les aportacions i experiències de cadascú dins la seva classe); que el reciclatge i actualització es faci d'una manera més continuada i homogènea, a la llarga més sistemàtica.

Per això, podem dir que *Cap al C.E.P.* anam tots. O al manco que *Cap al C.E.P.* ens volen dur a tots. La qual cosa està bé si s'enten bé.

El que és cert és que el M.E.C. s'arrisca prou, segons l'orientació que vulgui donar al aquests Centres. Com també ens arriscam nosaltres amb l'utilització que en facem d'ells.

Quan ja tenim en les nostres mans l'esborrany del que serà l'Estatut del Professorat no Universitari, contemplem amb cert esglai que l'anomenada "Carrera docent" corre el risc de tenir-se més de la primera (carrera) que de la segona (docent). La qual cosa ens fa pensar si el M.E.C. no ha donat el "tro" de sortida cap a una autèntica carrera de "meritítis", i "perfeccionament del curriculum" que no professional. I en aquesta situació els C.E.P.s en poden ser uns subjectes passius. Es a dir el M.E.C. pot permetre que els C.E.P.s se converteixin en unes oficines burocràtiques d'expedició de títols i/o certificats que ens acreditin formalment que ens estam perfeccionant. I el professors podem caure en la trampa d'anar a obtenir uns "mèrits" més pel nostre "futur curricular" abans que acomplir l'objectiu immediatament anterior el perfeccionament "per se", el medi s'haurà convertit en finalitat.

D'altra banda, això que acabam d'apuntar pot provocar unes tensions i lluites, insospitades a hores d'ara, entre certes entitats per a col·locar en els òrgans decisoris d'els C.E.P.s a persones en funció de l'amiguisme i no de la competència. Com també pot motivar que la futura carrera docent quedi reduïda a una valoració de la quantitat més que de la qualitat.

Les primeres passes ja s'han donat. Que les coses segueixin ara un camí o l'altre depèn de l'Administració i de tots nosaltres.

L'Administració té en les seves mans la possibilitat que els C.E.P.s no se burocratitzin i acabin essent les perilloses fàbriques d'expedició de...

Els professors tenim el deure d'exigir que no sia el camí equivocacat el que s'escolleixi; i tenim el dret, i deure, de veure els Centres com una cosa nostra; com uns llocs on anam a col·laborar amb nosaltres mateixos, solidàriament.

Ens hem de felicitar per ara, maldament que és prest per això, de les programacions d'activitats que van fent els Centres de Professors: organització de cursos, creació i/o fomentament de grups de treballs, subvenció d'experiències i investigacions... Es el camí adequat a seguir.

Hem de demanar al M.E.C. un major esforç en la dotació de pressupostos pels C.E.P.s, i la creació progressiva de més Centres per no caure en la massificació inconvenient. O en l'absurda situació que s'ofereixin places de professors col·laboradors del C.E.P. en distintes matèries, i que més endavant el M.E.C. no pugui alliberar -tal i com és de compromís- al professor que obtengui la plaça, de les hores de classe mínimes a les quals el propi M.E.C. s'hi havia compromès.

També és precís que se crein els Consells Assesors del C.E.P. amb caràcter definitiu immediatament. D'aquesta manera el Ministeri podrà superar les reticències creades a amples sectors professionals, en quan a improvisació en el Decret de creació dels C.E.P.s, i en el sistema d'anomenament provisional dels Directors. I aquests darrers no es trobaran tan desassistits ni tan carregats de responsabilitats que no les són pròpies.

N° 37, Febrer 1986

LA INSPECCION DE EDUCACION, AL SERVICIO DE LA ADMINISTRACION Y DE LA SOCIEDAD

Desde mi punto de vista personal, creo que muy pocos tienen una idea cabal de lo que es y de lo que debería ser una *Inspección de Educación*. Así lo atestigua, entre otros casos, la escueta manifestación sindical aparecida en el anterior número de "Pissarra".

No es mi intención, ahora, analizar exhaustivamente y con el mínimo rigor científico lo que deberá ser esta Inspección de Educación, pero sí quisiera hacer algunas observaciones breves que, tal vez, contribuyan a perfilar mejor esta función.

En primer lugar, es preciso aclarar, con toda la contundencia científica posible, que *toda organización*, sea del tipo que fuere, *requiere un CONTROL*. Efectivamente, todo proceso se desarrolla a través de sucesivas etapas que van desde la planificación hasta la evaluación. **Rodríguez Diéguez**, siguiendo en cierto modo a **Ettinger**, ha puesto en evidencia la importancia de esta función de control en todo sistema que, en ningún caso, debe reducirse a mera fiscalización o acción represiva y sancionadora sino, al contrario, como un *intento serio*

y riguroso de evaluar lo que se está haciendo para perfeccionarlo y mejorarlo. Por su parte, **Owens** diría que *mediante el control se intenta ir ajustando cada vez con mayor precisión el proceso a los objetivos que se persiguen*.

Por tanto, ya sea en el nivel puramente técnico como el político-social, debe quedar claro que la sociedad en general y la Administración en particular, tienen el derecho y el deber de organizar un eficaz *control del sistema a los efectos de:*

- *Conocer y evaluar lo que se está haciendo.*
- *Corregir la dirección del proceso, en busca de los objetivos fijados.*
- *Dotar al sistema de los medios materiales y personales indispensables, llenando las lagunas que se van observando.*
- *Asesorar a las personas que intervienen en el proceso y paliar posibles conflictos de competencias.*
- *Arbitrar medidas para mejorar el sistema, consiguiendo mayores cotas de satisfacción*

Nº 37. Febrer 1986

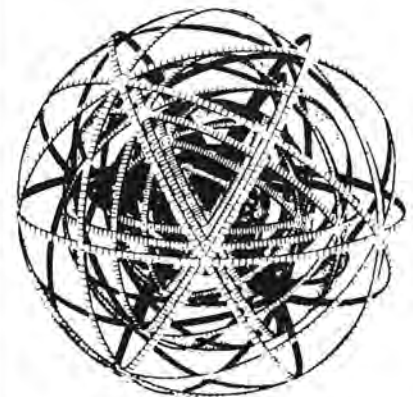
A TOTS ELS MESTRES I EDUCADORS

LOGIC CONTROL us ofereix la possibilitat de realitzar un curs de INFORMATICA EDUCATIVA amb els programes LOGO SB i PILOT SB., aprovat per el ministeri d'Educació i Ciència dins el projecta ATENEA.

Si voleu més informació
dirigiu-vos a:
LOGIC CONTROL
Dep. Formació

C. Manacor, 36 Palma de Mallorca, Telf. 46 96 11

DEU ANYS AMB ELS TREBALLADORS
DE L'ENSENYANÇA

personal tanto en los usuarios como en los propios ejecutores, aumentando el rendimiento y reduciendo los costes y los esfuerzos.

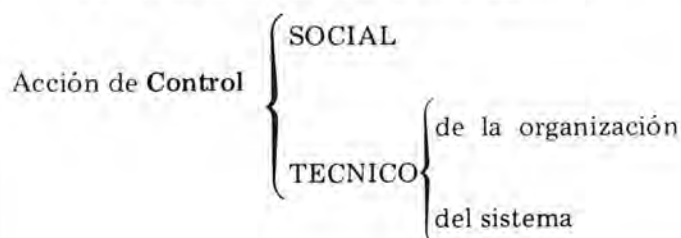
Este es, a mi juicio, el tipo de control que se necesita y que conviene a todos, incluidos los propios profesores que así pueden sentirse más respaldados en sus derechos, más seguros en su puesto de trabajo frente a posibles "agresiones" de otros medios y más orientados en sus funciones y rendimiento.

Todavía quiero abundar más en este concepto. Por ejemplo: a veces se confunde el medio con el fin y la anécdota personal con la categoría universal.

La historia de la Inspección es ancha, compleja y, a veces, conflictiva. Por ello, son muchas las sospechas y los resquemores que ha suscitado y suscita. Tanto es así que incluso se ha llegado a pensar que la acción de fiscalización (que no comparto porque la interpreto de distinta forma) es cosa de la Inspección como tal organización, cuando la realidad es muy distinta. Es la Administración la que debe ejercer las acciones de planificación y control. Y para organizar todo esto, la propia Administración arbitra unos medios personales y materiales que permitan, con la máxima garantía y profesionalidad, ejecutar estas funciones. *La Inspección, por tanto, es una función propia de la Administración y sus ejecutores están al servicio de ella.* Lo que sí es necesario es asegurar que los ejecutores de esta función inspectora sean verdaderos expertos, buenos profesionales y personas con gran capacidad de organización y acción.

En segundo lugar, sería bueno aclarar que el control, y el consiguiente asesoramiento que de él se deriva, no debe ser exclusivo de la Administración y su Inspección. *En un sistema educativo abierto y participativo, el control también lo ejerce la sociedad, los usuarios del sistema, los diferentes estamentos que intervienen en él.*

Tal vez el *esquema* podría ser el siguiente:

El *control social* se ejerce desde la misma sociedad y, en nuestro caso, por los padres de alumnos y sus correspondientes asociaciones, por los profesores y sus organizaciones sindicales, por los alumnos y sus asociaciones, por los representantes municipales, etc.

El órgano genuino de planificación y *control social* es, sin duda, el *Consejo de Centro*.

Sin embargo, existe también un *control técnico* que se ejerce particularmente por la misma organización y dentro de ella. Este tipo de control lo ejerce preferentemente en la escuela el propio profesorado a través del Claustro de profesores, los departamentos o Seminarios, los grupos de coordinación de ciclo, curso o grado, según el nivel de que se trate.

Por último, el *control técnico del sistema* que se ejerce a partir de cada organización concreta y que se generaliza a todo el conjunto, debe asumirlo la propia Administración, por medio de sus órganos de inspección, a fin de:

- Garantizar la coordinación del sistema y la homologación de los resultados.
- Salvaguardar los derechos discentes, docentes y sociales de todos los que intervienen en el proceso educativo.
- Evaluar el proceso y los resultados, asesorando y proponiendo mejoras que redunden en beneficio de la institución escolar.
- Facilitar todos los medios materiales, funcionales, jurídicos y personales que sean necesarios para un mejor desarrollo del proceso.

El control, por tanto, es múltiple y concordante y todos debemos participar en él, sin interferencias ni superposiciones. En cuanto al control de la Inspección piénsese en los beneficios que puede aportar, desde esta perspectiva, una información constante al sistema, una evaluación seria y rigurosa, un asesoramiento continuo y un arbitraje en los conflictos.

Bartolomé Rotger Amengual
Inspector Jefe de Baleares

□ □ □ □ □ □ □ □ □ □ **Editorial** □ □ □ □ □ □ □ □ □ □

La filosofia d'una llei no es mira per l'articulació en si d'aquesta llei, sino per l'esperit que té el legislador a l'hora de desenvolupar-la.

La filosofia de la L.O.D.E. que la Revista PISSARRA valorava positivament, malgrat totes les prevencions, avui se'ns mostra amb tota la intencionalitat política i pràctica d'una Administració.

Una lectura, fins i tot superficial, del Reglaments que desenvolupen la L.O.D.E. ens obliga a ser una mica crítics davant la voluntat, no ja negociadora, sinó més bé concessionària del M.E.C.

Quan tres números enrera ens demanàvem "què serà la (i de la) L.O.D.E.?", ja advertíem el risc que ara s'està confirmant. Per què una polèmica social —i política— tan forta que s'està aigolint a correuita? Per què tantes manifestacions grandiloqüents d'alts càrrecs del M.E.C.? Per què tantes campanyes "pro llibertat d'educació" pels de sempre i amb els objectius habituals? Per què tanta defensa dels sectors compromesos amb una concepció progressista i moderna de l'educació, a canvi de vanes intencions de futur?

Dels Reials Decrets que el Ministeri ha tret, un és el n° 2376/85 en el qual es regulen els Òrgans de Govern dels Centres Públics. I com l'ha tret? De pressa, tard, i no gaire bé (reivindicació de l'eufemisme!).

De pressa perquè amb premeditació i alevosia "vacanceres" ens han comunicat via B.O.E. que ja es hora de normalitzar-nos i començar a funcionar democràticament. Però, oh dissort!..., s'han oblidat de crear un clima adequat i ens han sotmés a un furor electoralista —que no a un procés electoral— per tal que es reconvertissin tots els Centres Públics. I els Centres Concertats, on són?; què fan? Quan traurà el Ministeri la normativa que reguli la constitució i funcionament dels seus Òrgans de Govern? El M.E.C. segueix "defensant" la neutralitat ideològica i imposant-la en aquells Centres que durant molts d'anys ja l'han aplicada —al manco en el sentit més aproximat de pluralitat—, però, i els Centres Privats (Concertats) per què poden seguir al·lçonant i instruint ciutadans (futurs) en una doctrina

concreta? Com lligaran l'ideari amb la llibertat de càtedra i de consciència? I sobretot, com ho vigilarà el M.E.C. sense una reglamentació prou clara i precisa?

Aquest R.D. n° 2376/85 l'ha tret tard perquè no podia esperar ja més temps. I surt no gaire bé,

és a dir malament, per la quantitat de buits, d'oblits legals electorals, que fer-ne més era impossible.

Els responsables ministerials han mostrat el llautó i els buits legals han hagut d'ésser interpretats pel propi legislador —el M.E.C.— mitjançant uns télex que, a hores d'ara, ja conté més de cinquanta (50) punts d'esclariment. Des de quan el mateix legislador pot i ha d'interpretar la llei que ell ha elaborat? No era més convenient que en 3 anys se dedicàs a reflexionar prou serenament com per a treure un reglament concret i clar, en lloc d'haver-lo d'interpretar després creant noves casuístiques confuses?

Les cabòries del M.E.C., però, no ens han sorpres. La seva actuació de grans i aparents declaracions públiques-concessions privades no despisten a ningú. Aquests nous funcionaris amb tota la sobèrbia pròpia dels venturers, amb tota l'estultícia inoportuna dels desclassats —ideològics i polítics—, són els que avui ens mostren que, a la fi, hem democratitzat l'escola.

Fins a on seguir... Mentrestant, on és el reglament d'òrgans de govern per als Centres Concertats? La Concapa, F.S.I.E., C.E.C.E. i F.E.R.E. —l'ordre és aleatori— ja ho decidiran en el moment oportú.

JORNADA SEGUIDA O PARTIDA

Tothom sap la transcendència que han tengut i tenen les variables "espai" i "temps" (ambdues relacionades) i el condicionament al model d'escola. Històricament hi ha una constant significativa: la de fitxar un espai específic separat dels altres i amb unes característiques determinades; hi ha inclús escoles que consideren com a característica pròpia el total aïllament: escoles monacals, escoles elitistes, pensionats, etc., totes elles amb objectius diferents però, al menys, amb dos comuns: 1) no relacionar-se amb l'exterior per tal que aquest no "contamini" el projecte educatiu (cas de les escoles elitistes) o, al revés, siguin els alumnes que no "pertorbin" la societat (alguns internats) i 2) la total dedicació temporal (el projecte escolar és per tot el dia).

Però avui l'escola té molts reptaments pels canvis que a la societat és van produint. Les alternatives, entre altres, que s'ofereixen són: 1) *Relacionar l'escola i la societat*. Es diu que l'escola s'ha oblidat d'allò que passa al voltant, per això ha optat per: a) acostar la societat a l'escola a través dels medis audiovisuals (televisió, videos, cinema, etc.), tecnologia (informàtica), premsa, etc.; b) acostar l'escola a la societat: sortides escolars, hort escolar, visites a museus, etc. 2) *Escolaritzar la societat*: Avui, com sabem, la Pedagogia Social va adquirint cada vegada més importància: universitats populars, centres cívics, animació sociocultural, centres de dinàmica educativa, etc. Tots coneixem que pels nins l'escola és només una obligació que a vegades fins i tot es pot passar-ho bé i que el professorat té moltes dificultats per a motivar-los.

Aquestes línies precedents volen demostrar que és necessari canviar les variables "espai" i "temps", fer-les més flexibles, menys centralitzades, més autònomes: Per la construcció dels edificis escolars, pel disseny, la dotació, la distribució del mobiliari i material escolar es segueixen uns criteris centralitzats i aquí estan els exemples negatius: no solament en sentit estètic sinó en el de funcionalitat i idoneïtat pedagògica (p.e. no s'han enterat que existeixen agrupaments flexibles, etc.). La frase "el continent condiciona el contingut" és comprovada quotidianament. Cada escola hauria de tenir més autonomia per organitzar el temps escolar. A l'actualitat destacam a nivell macro-organitzatiu dos elements temporals que estan regu-

lats per disposicions centralistes: l'estructuració del sistema escolar en grans períodes: Ed. preescolar, E.G.B., EE.MM., etc. i la fixació de 220 dies lectius (art. 10 de la Llei General d'Educació). Amdós aspectes poden ser contestats: alguns creuen que s'hauria de canviar la distribució dels cursos als Cicles actuals (p.e. incloure el tercer curs al Cicle Inicial i el sisé al Cicle Mitjà) i altres es demanen quines són les causes de la fixació dels 220 dies lectius ¿per què no 180 o 200? Tots comprovam cada curs una paradoxa que apareix al calendari escolar: els dissabtes del curs són obligatoris per als mestres i voluntaris per als nins (la causa d'aquesta desraó és el poder comptabilitzar aquests 220 dies) ocasionant qualche problema amb l'A.P.A.

Entrant de ple al tema de la jornada seguida o partida direm que està relacionat, al meu entendre, amb allò que ja he dit. Si l'escola compleix una determinada funció ha de tenir més autonomia que la que té fins ara. L'horari de 9 a 12 i de 3 a 5 és el normal, si bé els col·legis privats sense saber les raons solen fer-ne una hora més ¿per què? Les possibles causes d'utilitzar aquest horari podrien ser entre altres: 1) Tradicionalment s'ha seguit aquest i així continuam. 2) Permet que els nins tinguin més descansos millorant el rendiment i dosificar millor els esforços. 3) Els nins poden menjar amb els pares. 4) Els centres que tenen menjador són una gran ajuda pels pares que treballen. 5) La majoria de treballadors tenen l'horari partit i l'escola també el segueix.

Es pot refutar immediatament aquestes raons d'aquesta manera: a) La rutina ha estat sempre una constant al quefer escolar i és clar que avui són molts els esforços que els professors realitzen per sortir-ne'n. L'horari normalment vigent s'estableix amb l'inici de l'obligatorietat de l'escola i amb una economia eminentment agrícola, acabada la tasca escolar els nins ajudaven als pares a les feines agrícoles. A l'actualitat l'economia segueix altres traçeres, la població és cada vegada més urbana i s'urbanitza (per desgràcia) la part rural. b) Tot sabem

que el cansament i l'avorriment dels nins estan molt relacionats amb l'organització i bona utilització del model d'escola que s'ha elegit. El professorat diu que les darreres hores del capvespre els atlots estan més nerviosos encara que a la majoria d'escoles es fan tallers. c) Es veritat que hi ha nins que poden menjar amb els pares per què els horaris són compatibles, però a Ciutat hi ha nins que han de fer quatre viatges (alguns estan diàriament més de dues hores dins un autobús). d) Els pares que amdós treballen tenen un problema de custòdia dels fills, però encara són pocs els Centres estatals que tenen menjador; a més poden existir altres solucions. e) Hi ha molts funcionaris (estatals, de banca, de caixes, telefònica, Ibèria, Gesa, etc.) que tenen jornada seguida. f) Encara que es fagi jornada seguida l'escola no té perquè estar tancada.

Una alternativa a la jornada partida és la jornada única. A l'actualitat ja hi ha centres (de cada vegada més) que tenen el dit horari i ningú millor que els propis alumnes i professors ens podrien explicar les avantatges i desavantatges del mateix.

A cop d'ull les raons objectives, entre altres possibles, per elegir la realització de la tasca escolar seguint l'horari dit poden ser les següents: 1) Un adequat aprofitament de l'espai escolar ja que per les tardes s'han de fer diverses activitats. 2) Hi ha una millor oportunitat per acostar l'escola a la societat, en el sentit de realitzar un munt d'ac-

tivitats que amb el currículum oficial, molt carregat, no es poden fer perquè o no estan contemplades o no es disposa de temps per dur-les a terme amb profunditat. 3) Els alumnes aprenen a organitzar el temps lliure i a seleccionar, d'acord amb el propi criteri, les activitats que diverses institucions li ofereixen. 4) Els alumnes disposen de temps per fer treballs complementaris (no "deberes"), assistència a qualche acte cívic del lloc a on habiten, etc. 5) Els alumnes poden descansar més, jugar a les darreres hores de la tarda; això no ho poden fer a l'actualitat ja que molts d'ells duen treballs per a realitzar a caseva. 6) El professors tenen, si volen, més temps per poder assistir a seminaris, reunions, cursos de reciclatge, etc. 7) Algunes vegades les reunions del Claustre es fan a la correguda perquè l'hora d'exclusiva no basta per a tractar els punts de l'ordre del dia, d'aquesta manera es poden dedicar un parell d'hores del capvespre amb més tranquil·litat (naturalment a costa del còmput global d'hores). 8) L'assistència conjunta i voluntària dels professors i alumnes a actes culturals i cívics que es facin al capvespre es pot fer més assossegadament. 9) Es poden estalviar recursos de transport i menjador.

Naturalment que es poden afegir més raons positives i també s'han d'incloure alguns inconvenients que es poden resoldre: a) Les activitats que es facin al capvespre han de ser gratuïtes i voluntàries per a tots els alumnes. Hi ha ajuntaments que volen tenir més responsabilitats que la conservació i neteja de l'edifici escolar i volen contribuir a la planificació i a la subvenció d'activitats que ajudin a completar la formació dels nins; també hi ha Associacions de pares que volen col·laborar a la realització d'aquestes tasques extraescolars. S'han de prestar atenció als abusos i injustícies que es poden pro-

LEZAMA

c. Fco. Suau, nº 14. -tel 254476
07010 Ciutat de Mallorca

ENGLISH LANGUAGE TEACHING

There was a young student at John's
Who attempted to fondle the swans.
Whereupon said the porter,
"Oh birds are reserved for the dons".

DEU ANYS AMB ELS TREBALLADORS
DE L'ENSENYANÇA

duir si les activitats no són gratuïtes. b) Les escoles dels pobles petits tenen més dificultats per a planificar activitats extraescolars per falta de medis i de persones idònies. En aquest cas es poden cercar algunes d'aquestes solucions: 1) ajuda del Ministeri a través de l'educació compensatòria, 2) mancomunar-se amb altres escoles petites i també grans per tal que es puguin estalviar recursos i distribuir-se adequadament les persones que ajuden a que les activitats es facin. c) La planificació d'aquestes activitats ha de ser molt realista perquè es poden produir descoratjaments.

Els centres que volen acollir-se a la jornada seguida fins ara han fet les següents passes: a) Tractar el tema al Consell de Direcció. b) Preparar la senzilla pregunta que es farà als pares dels alumnes, anirà acompanyada d'una introducció que explicarà les causes de la voluntat de canviar l'horari. c) S'ha

d'adjuntar una planificació d'activitats que els nins podran fer voluntariament al capvespre. d) Explicar als alumnes les raons del canvi d'horari comentant amb ells les possibles activitats que podran realitzar. e) Enviar als pares la proposta del canvi d'horari. f) Si el resultat és positiu (majoria absoluta) s'enviarà una sol·licitud al Director Provincial indicant els vots positius, negatius i nuls. S'adjuntarà també una programació de les activitats esmentades. Fins ara els Centres que tenen jornada seguida han de fer la sol·licitud cada curs.

Gaspar Nicolau
Inspector d'E.G.B.

**normalització
lingüística
a debat**

Presentació

Amb aquest número monogràfic, PISSARRA ha volgut obrir un debat, el més ample possible, en torn a una Llei que haurà de ser polèmica, al manco en la seva aplicació. La necessitat mateixa d'elaborar una Llei de Normalització Lingüística significa, en realitat, el reconeixement d'una situació anormal.

La discussió que ara encetam no és nova, doncs està en el carrer de temps enrera. I també a les escoles. Tots sabem i coneixem enfrontaments a Claustres i a les aules, dels quals tampoc no se'n escapen les A.P.A.S. La qual cosa és resultat de les diferents posicions que ha adoptat cadascú en el seu àmbit professional, laboral i/o en el seu entorn social i cultural.

A partir d'ara la polèmica estarà més servida que mai. I ningú no en podrà defugir. Caldrà, per tant, participar d'una manera activa en la defensa d'uns dels drets més elementals i irrenunciables de l'home. El dret d'expressar-se en la llengua que li és pròpia, en la seva llengua. I el deure que tenen els demés de respectar-hi aquest dret, i d'adquirir per si mateixos la defensa de la llengua d'una gent i una terra que els ha acollit. Si volem fer de la nostra una societat moderna tenim ara l'ocasió per a demostrar-ho renunciant a plantetjaments maxi-

malistes i radicalitzats. La realitat social va sempre per davant de les Lleis que la regeixen, i aquí tenim una circumstància més per a comprovar-ho.

PISSARRA ha demanat l'opinió a tota una sèrie d'Institucions, partits polítics i entitats.

Agraïm en primer lloc la col·laboració de les dues Institucions a les que hem demanat l'opinió. La llàstima és que haurien pogut aprofitar l'ocasió per a fer-nos un avanç dels seus propòsits i intencions de un futur, que no un inventari del que han realitzat fins ara.

Dels partits polítics, uns han contestat i altres no. El tema certament era difícil i arriscat. Cadascú jutjarà les raons per les quals han defugit la seva responsabilitat. Ademés de les posicions dels diferents partits que trobareu a les planes que segueixen, PISSARRA demanà les opinions a U.M. i P.D.P. i cap dels dos han dit ni ase ni bèstia. Els de A.P. ens digueren que suscrivien el que digués la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern Balear. I els del P.S.M. feien el mateix amb l'opinió que signava el Conseller de Cultura del Consell Insular de Menorca. I PISSARRA respecta la determinació d'ambdós partits polítics, però lamenta veure's privada de la seva opinió, pel que resta de pluralitat a un debat; i més encara pel que significa de confusió de funcions i competències entre partits polítics d'una banda i

càrrecs de govern o institucions de l'altra. Però les coses són como són, i no com nosaltres voldríem.

Dels sindicats només F.E.T.E.-U.G.T. no ens ha remés la seva opinió. I de la resta d'entitats tothom ho ha fet excepte l'Obra Cultural Balear per problemes de Correus.

Hem demanat una valoració a Ignasi Ribas, des de la seva condició d'advocat, sobre la sentència recentment dictada pel Tribunal Constitucional i no la podem publicar en aquest número de PISSARRA, però ho ferem en el proper, donat el temps que s'ha torbat en esser publicada la sentència en el B.O.E.

Per acabar, PISSARRA ha decidit publicar íntegrament la Llei de Normalització lingüística perquè és conscient del servei que pot i ha de fer amb aquest número, i també per la utilitat que aquesta pot tenir per tots els nostres lectors. Dissortadament a la Llei no se li ha donat gaire publicitat i nosaltres intentam salvar aquesta mancança, sempre dins les nostres possibilitats. Desitjam que la nostra temptativa sigui fructífera i serveixi d'exemple a qui correspon.

El debat està servit i només ens cal esperar i desitjar que la Llei de Normalització lingüística sigui el que ha de ser: Una Llei de reconeixement, defensa i respecte del Català. El Castellà ja ho té assegurat.

□ □ □ □ □ □ □ □ □ □ **Editorial** □ □ □ □ □ □ □ □ □ □

Des del dia 21 de maig de 1986, l'endemà de publicar-se en el *Bulletí Oficial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears* (B.O.C.A.I.B. n° 15 de 20-V-86), tenim Llei de Normalització Lingüística. Amb cert retràs, no gaire explicable, s'ha produït l'aprovació, publicació i entrada en vigor d'una Llei que les altres Comunitats Autònomes ja tenen des de fa 2 o 3 anys. Malgrat el retard, però, sigui benvinguda aquesta Llei que tan necessària ens era.

L'aprovació de la Llei coincidí, en el temps, amb diverses activitats i actes que aquí es celebraven dins el marc del II Congrés Internacional de la Llengua Catalana, i, realment, aquesta aprovació va passar desapercibuda. Potser no es va saber donar-li el ressò adequat, tot i que l'esdeveniment era prou important.

Ara que ja tenim la Llei, comença la tasca. Intentar i aconseguir normalitzar una situació que des de segles no ho és normal, no és feina de dos dies. De la mateixa manera que intentam democratitzar-nos de cada dia més, i de mica en mica ho anam fent, igualment hem de ser conscients que superar la nostra situació lingüística és una feina que exigeix paciència per a aconseguir-ho i força per a no afluixar gens en la nostra voluntat d'expressar-nos en la llengua que ens és pròpia.

La dificultat està en harmonitzar les llibertats i drets dels individus que integram una societat plural. La Constitució consagra un perpetu conflic-

te i lluita de llibertats enfrontades: llibertat d'educació versus llibertat de càtedra, versus llibertat d'empresa (ideari); el dret a l'honor i la intimitat versus la llibertat d'expressió; el dret a utilitzar la pròpia llengua versus el deure de garantir als castellano-parlants el poder utilitzar "la llengua oficial" de l'Estat en qualsevol lloc i moment.

La dificultat està també, en la poca voluntat d'entendre les "diverses parles dels teus fills", com deia S. Espriu, i en la mentalitat colonitzadora a la qual no es poden sostreure moltes de les persones que cohabitaven amb nosaltres i a la nostra terra.

La dificultat està en les coses que esperem dels nostres polítics, que són molt ràpids a l'hora de prometre i no tant a l'hora de complir. Els interessos polítics haurien d'estar sempre per davall de les exigències del poble i això no és quasi bé mai així. Per això ens hem hagut d'alarmar quan a començament de juliol llegiem a la premsa titulars i notícies que ens preparaven per si de cas els curss proper no s'aplicava la Llei de Normalització als Centres Docents debut a un conflicte de competències entre la Conselleria d'Educació i Cultura i el MEC. Una pura anècdota formal pot impedir que la necessitat social d'una situació normalitzada pugui dur-se a terme. Només de pensar-ho un s'esgarrifa. La realitat seria còmica si no fos patètica, ja que som l'única comunitat autònoma de llengua no castellana que encara no té transferides competències —ni plenes

ni buides— en matèria d'educació. Tot i això, volem pensar, dins la nostra ancestral bona fe, que aquets problemes que ens anunciava la premsa no són més que pretextos que utilitzen els nostres polítics, amb molt de sentit de l'humor, per animar un poc l'ambient.

La Llei de Normalització Lingüística vol ésser un propòsit de bones intencions i formalment ho és. El que falta saber és amb quins mitjans compta per a fer efectives aquestes intencions. Són molts els aspectes que queden a l'aire per un desenvolupament reglamentari, però ens hem de demanar: quan es regularà? i com?. I tot això no depen més que de la voluntat política del Govern Balear i a hores d'ara no han dit com promouran tot el que volen promoure, ni quin esperit inspirarà les disposicions posteriors (Quants de reglaments hi ha ja preparats per a publicar? Quines previsions pressupostàries s'han fet? seràn suficients?..).

Ara bé, cal no oblidar que si la voluntat política és, en primera instància, del Govern Balear, també és cert que els partits polítics representats al Parlament de les Illes Balears són responsables en segon terme, i així els ho recordarem; perquè la responsabilitat política l'assolim tots els ciutadans de la qual en farem ús si no s'aconsegueix tot el que és necessari per progressar adequadament en el desenvolupament d'aquesta llei.

Ens preocupen força molts d'aspectes que a la Llei només s'apunten en general i ambigüament. Per exemple, la qüestió de les exempcions, els permissos a sol·licitar través burocràtiques —per a fer l'ensenyament en català i no sols del català...

Per ésser normal aquesta Llei, és a dir normalitzar, l'aplicació del català s'hauria de fer amb els mateixos termes que el castellà. La qual cosa, dissortadament, sembla que no serà així. Tot i això, la primera passa està donada i ens hem de felicitar, i esperar a la vegada que les següents venguin més aviat i el millor possible.

Finalment volem dir que cal difondre aquesta Llei, i hores d'ara no s'ha fet. Però no només dins l'ensenyança. Aquest és un nivell prou important, no l'únic. Els mitjans de comunicació, els poders públics han d'assolir que la llengua no és qüestió de forma, o marginal i secundària, sino fonamental, i que ells tenen molt que dir i fer en la tasca normalitzadora. Tota la població té el compromís, i així ho ha d'exigir, d'obligar i obligar-se a un pacte social i cultural, el més ample possible, per a

consegir els objectius que ens plantejam. Que la llengua sigui la que marqui la verdadera i real identitat d'un país i d'una gent.

N° 40, Desembre 1986

CONCLUSIONS DE LA PRIMERA JORNADA
SOBRE ENSENYAMENT EN
LLENGUA CATALANA A BUP, FP i COU

I

L'ensenyament en català: una necessitat.

La situació actual de l'ensenyament a les Illes és excepcional: la regulació jurídica del procés de normalització lingüística correspon al govern de la Comunitat Autònoma, mentre que el M.E.C. té les competències tècniques. Aquest sistema ha demostrat la seva inoperativitat, per això és necessari reclamar que altres sectors directament implicats en l'educació —centres, professors, etc.— prenguin el protagonisme que aquells han oblidat i exigeixin l'impuls institucional per aconseguir que l'ensenyament en llengua catalana sigui un fet normal i generalitzat a les nostres escoles.

Com que no podem deixar de banda el dret de rebre i d'impartir classes en la nostra llengua, cal que els centres adoptin el compromís de plantejar-se una política lingüística clara i estimulin els consells escolars per tal que facin seva la iniciativa d'implantar d'una manera plausible i progressiva l'ensenyament en la nostra llengua. És impensable una societat normal en què l'ensenyament es faci en una llengua diferent a la pròpia. Cal entendre que en aquests moments es discrimina, encara que en la majoria de casos amb el seu consentiment, els

alumnes que reben ensenyament sols en castellà. Els mallorquins perquè se'ls impedeix estudiar en la llengua pròpia en el seu territori; els castellano-parlants perquè se'ls priva d'un important i eficaç element integrador: l'escola.

També és necessari sensibilitzar el cos social escolar sobre la importància de l'ús habitual de la llengua catalana en qualsevol relació escolar o extraescolar (documentació relacionada amb els organismes oficials, documentació acadèmica de la pròpia escola, comunicats, etc.) i exigir a les dues administracions, tant l'estatal com l'autonòmica, que apliquin la Llei de Normalització Lingüística pel que fa a l'ús de la llengua catalana.

II

Mètodes d'implantació de l'ensenyament en català.

La introducció de la llengua catalana en l'ensenyament a les Illes Balears ha de tenir com a objectiu principal fer possible que el seu ús, cada cop més en retrocés, s'estengui a tota la població i a tots els àmbits. Per tant, si les disposicions i mètodes adoptats no ho aconsegueixen, cal revisar-los.

En aquests moments després de vuit cursos d'haver-se introduït, de forma parcial, l'ensenyament de la llengua en els programes educatius de les Illes, ja ha quedat ben palès que no és suficient per assolir ni de bon tros l'objectiu esmentat. Això obliga a cercar noves vies de solució. El que ara cal és fer extensiu l'ensenyament en català al major nombre possible d'estudiants.

La implantació de l'ensenyament en català planteja, en primer lloc, la qüestió d'organitzar grups exclusivament en català o grups amb algunes assignatures en català. A hores d'ara, com que la normativa vigent deixa la iniciativa als centres, cada un d'ells ha d'adoptar el mètode que cregui més adient al seu cas. Així i tot, cal tenir en compte que, en aquests moments, sembla preferible anar introduint part de les assignatures en català (com a mínim dues) si la mesura pot afectar tots els grups. D'aquesta manera es fa possible que un major nombre d'alumnes rebi ensenyament en la llengua de les Illes i, alhora, cada centre pot atendre millor les seves estratègies d'organització —horaris, professorat, etc.—. Així també es possibilita que afecti sectors

que d'altra manera no la voldrien assumir i, l'experiència ens ho demostra, en la gran majoria de casos les excessives prevencions o el rebuig del català com a llengua vehicular de l'ensenyament es fonamenten en la desinformació que sobre el tema hi ha. Altrament no s'explicaria com, després d'haver-ho experimentat, la pràctica totalitat d'alumnes passen a ser-ne decidits partidaris.

Finalment ens hem de referir a l'existència, des de ja fa bastant de temps, d'un ensenyament en català a mig camí i localitzat sobretot als centres de la part forana. En aquests casos el professor sol explicar la seva assignatura en català, però el llibre de text és, generalment, en castellà. És evident que aquesta solució, única possible en altres moments, ha de ser superada per tal que sigui realment efectiva.

III

L'ensenyament en català i el paper de les institucions.

No hi ha cap llengua que pugui sobreviure en condicions de normalitat sense comptar amb l'impuls institucional, encara que sigui una llengua oficial d'àmbit estatal. Molt més difícil és per a aquelles llengües no-oficials o que han de compartir l'oficialitat en el seu territori amb una altra, com ocorre en el nostre cas.

Es, per tant, imprescindible que les institucions atorguin l'impuls necessari a la llengua catalana en tots els àmbits socials i, pel que fa al tema que ara tractam, que la voluntat normalitzadora es manifesti en el camp de l'educació, cosa que fins ara no succeeix.

A pesar dels límits restrictius marcats per la Constitució Espanyola, la Llei de Normalització Lingüística podria haver estat molt més avançada en la forma de considerar l'oficialitat de la llengua catalana a les Illes Balears. Així i tot, com que les mancances són tantes, permet fer molt a favor de la llengua catalana i la seva normalització. Però les dues administracions públiques, l'autonòmica i l'estatal, no volen o són incapaces de dissenyar un projecte de normalització lingüística globalitzat, amb uns objectius clars, amb uns terminis concrets, amb uns punts d'acord. Ambdues administracions no fan gairebé res en sentit positiu i s'excusen en la responsabilitat de l'altra. En aquest sentit, sembla que cap de les dues no fa res perquè pugui superar-se la situació d'estancament en què ens trobam. Concretar els seus deures els suposaria una quantitat considerable d'obligacions que no volen assumir.

Això explica que, encara que la Llei de Normalització Lingüística parli de l'obligació de promocio-

nar l'ensenyament en català, aquest continui penat pel decret i les ordres posteriors. Per poder utilitzar la llengua del país s'han de superar una llarga sèrie d'entrebancs, inèrcies, prejudicis, mancances, que ho fan realment difícil. I, en canvi, no hi ha cap normativa que l'impulsi i l'afavoreixi: ajudes als centres que ensenyin en català, ordres que estableixin l'ús del català com a vehicle d'ensenyament en un nombre mínim d'assignatures (com succeeix a altres comunitats autònomes), etc. Sembla més lògic que les dificultats administratives, a partir d'una llei de normalització lingüística, haurien de ser per a aquells centres i persones que rebutgen l'ensenyament en la llengua pròpia de les Illes Balears i no a l'inrevés, com succeeix ara.

El Ministeri per la seva banda, considera la normalització lingüística com un objectiu, si no és a combatre, d'última categoria. Si no fos així, com s'explicaria la diferència de tracte que rep aquest tema en relació a altres (Reforma, formació del professorat, etc.) quan s'han de tractar aspectes com formació de grups, reciclatge i trasllats de professors, mètode d'implantació de les experiències, etc. etc.

Es greu que l'única via de normalització per a l'ensenyament en català passi exclusivament per les iniciatives voluntaristes dels ensenyants, sempre amb entrebancs i penalitzades per les dues administracions, perquè no són suficients per aconseguir que l'ensenyament en català arribi a ser majoritari. De continuar així, mai assolirà els àmbits més rutinaris del món de l'ensenyament.

IV

El model de llengua oral a usar a les classes.

Un dels problemes greus en què es troba la llengua catalana és la manca d'un estàndard oral assumit per tothom. Les causes són, com sempre, polítiques, principalment. Si la llengua catalana no hagués sofert cap tipus de repressió ni marginació, avui tothom coneixeria i podria emprar amb naturalitat un estàndard oral per als usos públics. Però l'ús obligat del castellà en aquests àmbits, ha fet que, en el moment de poder tornar a usar-hi el català, els parlants no tinguem clar quina és aquesta llengua.

La necessitat de l'estàndard oral en català és innegable, com ho és en qualsevol altra llengua. L'escola és un factor més en la seva consecució, però no l'únic. Així i tot, cal que els professors que ensenyen en llengua catalana tinguin present aquesta fita com a objectiu a assolir progressivament.

V

Problemes específics per assignatures.

Totes les assignatures comparteixen bàsicament els mateixos problemes específics. Per una banda la insuficiència del material didàctic disponible i, de l'altra, la necessitat de reciclatge i d'estabilitat dels professors en alguns centres.

Entre les possibles solucions generals que s'aporten cal destacar la necessitat, que hi hagi més coordinació entre els professors que ensenyen en català i un impuls institucional de suport als professors i centres que hi treballin (ajudes, subvencions, assessoraments, etc.).

a) Material didàctic:

En primer lloc és necessari que hi hagi una major informació sobre el material didàctic existent en llengua catalana. Seria convenient que hi hagués un punt de centralització on es pogués consultar tot el material didàctic existent.

Encara que durant els darrers anys s'ha produït un notable augment de llibres de text en llengua catalana, encara n'hi ha una greu deficiència. Quan per a una assignatura i un nivell determinat hi ha llibres de text en català, cosa que no ocorre sempre, la tria possible sempre és molt limitada.

També és necessari que les biblioteques dels centres disposin de més material didàctic en català (llibres de consulta, bateries d'exercicis, audiovisuals, vocabularis específics, etc.), per això seria bo que les institucions dedicassin part del seu pressupost a subvencionar centres escolars amb aquesta finalitat.

Cal donar difusió al material didàctic que elaboren els professors i que pot ser útil a altres ensenyants de la mateixa matèria.

En algunes assignatures, com Llatí i Grec, s'apunta la necessitat de formar grups de treball per elaborar un material didàctic apropiat al primer nivell per tal de poder-lo experimentar el curs vinent.

b) Reciclatge de professors:

Cal fugir del reciclatge de tipus voluntarista i parcial. És necessari que el reciclatge sigui obligat per a tots els professors (tal com preveu la Llei de Normalització Lingüística) i, per tant, inclòs en

l'horari escolar de cadascú i no com una càrrega extra.

S'ha d'implantar un sistema de reciclatge adequat als professors d'ensenyament mitjà, tant pel que fa a la metodologia com als continguts. No ha de ser un reciclatge enfocat a preparar per a l'ensenyament DE la llengua, sinò a l'ensenyament EN català.

c) Estabilitat i trasllat dels professors:

Es necessari que el Ministeri estableixi un sistema que pugui garantir la continuïtat de l'ensenyament en català en els centres que l'hagin iniciat. Això suposa donar estabilitat als professors que hi participen i, d'altra banda, exigir que els professors que s'hi incorporen puguin ensenyar en català, així com tenir-ho en compte a l'hora de les substitucions. En aquest sentit, és urgent la transferència de competències en matèria d'educació per poder donar solucions a aquests problemes.

Palma, 21 de novembre de 1986

El nivell educatiu que més mala premsa ha tingut i té encara, és la Formació Professional. Sovint apareixen expressions referents a la mala qualitat d'aquests estudis, sense profunditzar en tota la problemàtica que l'envolta. Però anem per parts.

La F.P. parteix d'un sistema educatiu que infravalora els estudis professionals, ja que per accedir a aquest nivell no cal el Graduat Escolar que sí és necessari per anar a B.U.P.. Això implica institucionalitzar la consideració que els alumnes amb més dificultats per a l'estudi són els més adequats per aquest nivell. Les derivacions cap a la imatge actual de la F.P. dins la societat, són òbvies.

A més, aquesta infravaloració del sistema educatiu també es dona al programar les sortides acadèmiques. Així la FPII (16 a 18 anys) no té accés directe a la universitat. Cada especialitat professional desemboca a unes escoles universitàries concretes, sempre que se superin els examens de selectivitat. Exàmens pensats per a alumnes de C.O.U. i que no s'adapten al que s'ha estudiat a FPII.

Aleshores, el sistema educatiu espanyol entén la F.P. com uns estudis dedicats, bàsicament, als alumnes amb més dificultats o que simplement volen incorporar-se ràpidament al món laboral.

Es a partir d'aquesta premissa quan podem començar a analitzar els resultats que s'han obtingut fins ara. Algunes consideracions podrien ésser:

I.- La renovació metodològica del professorat de F.P. ha estat important, cercant motivar a l'alumne cap a l'estudi.

LA MENYSPREADA F.P.

- II.- Els continguts de les assignatures a F.P. I, s'han intentat adaptar al nivell que duïen els alumnes de l'E.G.B.
- III.- La programació de continguts mínims a FPI, ha servit per aconseguir un nivell més estandaritzat.
- IV.- La dotació dels tallers, juntament a l'assignació pressupostària dels Instituts ha millorat considerablement.
- V.- A partir del curs 1984-85, s'han iniciat les pràctiques a empreses a través dels contractes de col.laboració. Per proper curs s'estima que hi haurà més de quatre-cents alumnes contractats.
- VI.- El percentatge de fracàs escolar a FPII és el més baix del sistema educatiu. També és important el nivell d'acceptació d'aquests estudis per part dels alumnes com s'ha pogut comprovar a distintes enquestes.
- VII.- Darrerament augmenta el nombre d'alumnes que troben feina quan finalitzen els estudis de FPII, principalment a les especialitats de Serveis.

En definitiva, la F. P. a les Illes ha obtingut uns rendiments d'acord als objectius fixats pel sistema. Només amb una reforma estructural de les ensenyances mitjanes i donant una nova orientació als estudis professionals, se podrà aconseguir millorar la imatge pública de la F.P. i el seu nivell d'estudis. Mentrestant la nostra F.P. està complint la seva missió.

Antoni Arbos
Arnau Amer

ANAYA

Características de la Colección:

- Obras actuales, escritas expresamente para esta colección.
- Autores españoles galardonados y de gran prestigio.
- Ilustradores de primera fila.
- Textos adecuados, en extensión y distribución (12 capítulos), a las diferentes edades lectoras.
- Impresión a cuatro colores, única en libros de estas características.
- Estructura didáctica que prepara lectores de edad crítica.
- Incorporación de elementos sorpresa.

Al ser obras integrales, sirven como extensión al trabajo sobre fragmentos que se desarrollan en las Antologías. Por tanto, deben considerarse productos complementarios, nunca excluyentes.

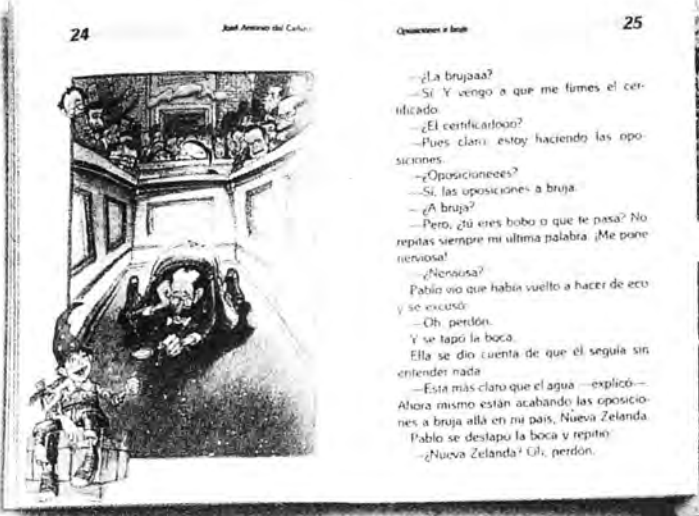
Para su utilización en el aula hemos concebido una **guía de apoyo** al profesor, en la que se suministran datos sobre el autor y la obra, así como diferentes actividades de explotación de la lectura.

Guía de apoyo

Cuadernillo de 16 páginas, separado del libro de lectura, en el que aparecen:

- Datos biográficos sobre el autor.
- Bibliografía del mismo.
- Resumen general del argumento.
- Tema.
- Motivación general de la obra.
- Resumen parcial del argumento de cada uno de los capítulos.
- Vocabulario por capítulos.
- Actividades para desarrollar en cada capítulo.

L'EDUCACIÓ ALS NOSTRES PARATGES, ELS DARRERS 4 ANYS

Potser millor parlar d'històries de frustracions acumulades?

Més ens agradaria parlar d'un altre país, d'uns altres polítics d'unes altres històries... Voldríem dir de l'eficàcia de la gestió, la quantitat de recursos, de l'agilitat administrativa, de la generació de propostes i alternatives, però vos enganaríem!

Qui vagi duent al dia la seva hemeroteca de temes educatius i repassi ara, de sobte, els retalls que ha anat arxivant, obtindrà una resposta ben esclaridora.

D'una banda, el que pensen els Administradors-responsables en matèria educativa - del que és la seva tasca: inaugurar, celebrar, "aperturar", "oberturar", tallar cintes, fer sermons i discursos de què ho fan d'allò millor de tot, i de què no ens els mereixem. I és cert !!

De l'altre costat, l'opinió de les bases, sempre queixoses, sempre insatisfetes, reclamant més del que necessiten, reivindicant i protestant.... i també és cert!!

La "des-sintonització" entre Administradors i administrats-i no pensam sols en el sector professional- és força evident. I voler descobrir-ho ara és ridícul. El que cal fer ara és un balanç. És a dir posar a la balança i pesar la gestió de cadascú.

Uns ens diuen que no tenen competències, els altres que no és de la seva competència, però cap d'ells es diu incompetent.

I tot això no significa que s'hagi aixecat la veda del polític, és que el polític professional o vocacional, circumstancial o permanent, ha de retre comptes cada gratat d'anys.

Simplement és l'hora de conèixer que per aquí s'ha fet una Llei de Normalització Lingüística, i per allà s'han adquirit solars, aquí deçà han creat concursos d'Experiències i Materials Didàctics, més enllà han adobat i netejat i oferit tot tipus de serveis a les escoles. I..... torna ser cert!!

Però també és l'hora de dir que la competència que tenen per legislar l'ús de la nostra llengua, és incompetència a l'hora d'aplicar-la. I que els Concursos i Premis, quasi bé folklòrics, per part dels convocants, no dels participants, són recursos oportunistes que fan palesa la seva manca de línia d'actuació i de criteris de programació bàsica. O que donar solars, adquirits amb diners nostres, a llocs impropis per les condicions de l'entorn, no necessita dels aplaudiments populars, que s'hauria de fer com a forma d'actuació habitual i general i no excepcionalment i amb deficiències. I que les reparacions, neteges..... han costat moltes vegades bregues, pressions i torça-braços forts. I no deixa de ser cert!!

El joc, amics, és molt simple. Se fa una Llei (la d'(a) Normalització Lingüística) per exemple, i es fa bé. I llavors se retalla o redueix, i no s'aplica, i se cerca el sistema per dificultar i reprimir l'ensenyament en català i amb acord de complicitat, dues Administracions se n'obliden d'introduir-la al COU i 2n d'F.P. II, i es donen exempcions a manta, i s'afavoreix als grups més reaccionaris en la qüestió lingüística. Però aquesta és la gràcia del legislador: legislar per a la majoria, tot respectant els drets de la minoria —que són ells— de sempre. Ara endevinau si es cert o no!!

L'entreteniment, companys, és organitzar la participació de les Administracions locals amb representants als Consells Escolars de cada Centre. I fer-ho, i votar Candidats a Directores per simpaties, per afinitats ideològiques (de carnet), i assolir les crítiques que es fan a les deficiències dels serveis municipals, i resoldre amb urgència i eficàcia les demandes de les Escoles, i que cada representant de l'Ajuntament de Ciutat doni compte de 8, 10, 12 escoles, i que li dimiteixin, i que la Regidora en qüestió no faci res, i que organismes i entitats protestem, i no ens contesti, i que... això sigui cert i nosaltres ho veim !!

Tenim una bona Llei de Normalització Lingüística, tenim cursos de reciclatge de català, quasi tenguérem un xec escolar.

Tenim un bon Departament de Dinàmica Educativa, tenim un Servei de Salut Escolar, podríem haver tengut un Consell Escolar Municipal, unes guies didàctiques municipals....

I és que ens queixam de vici, perquè tenim els que nes mereixem !?

Oficinas y Talleres:
Calle Pedro II, núm. 13 bajos
Teléfono: 24 19 44
07007 - Palma de Mallorca
Balears (España)

Llibres i
publicacions
periòdiques

terrassa
artes gráficas

DEU ANYS AMB ELS TREBALLADORS
DE L'ENSENYANÇA

PRESENTACIÓ

ELS PARTITS POLÍTICS I L'EDUCACIÓ DAVANT LES PROPERES ELECCIONS

A més de vint dies de les properes eleccions, la Revista PISSARRA tanca aquesta nova entrega, en la qual hi trobareu les postures dels diferents Partits Polítics pel que fa al tema genèric d'Educació.

Una vegada més els que intentam coordinar la tasca de treure una Revista hem hagut de treballar de pressa per intentar que aquest número arribàs a les vostres mans d'hora i no a misses dites.

No és gens fàcil d'aconseguir que els responsables dels Partits Polítics entreguin dins els terminis fixats allò que se'ls demana. Però bé, el material és aquí i tal qual l'hem rebut, així el vos donam.

PISSARRA no ha afegit, ni ha llevat, ni traduït, ni anotat, ni esmenat o corregit res, exactament res, del que ens han remès.

D'altra banda la nostra Revista vol deixar clar que, una vegada més, tan sols intenta servir de plataforma des d'on s'expressin les diferents posicions davant d'un tema que ens és comú a tots els qui rebem i llegim aquestes planes.

Fa temps que l'S.T.E.I. ha deixat clar el model d'escola que vol, i també el tipus d'ensenyament, com per haver-ho de repetir una vegada més. Per això, no és ara el moment adequat per dir el que pensam de cada programa educatiu presentat en aquest nú-

mero; simplement volem posar a l'abast dels nostres lectors el contingut de cada grup amb totes les seves febleses, ingenuïtats, ignoràncies, o bé magneficiències, encerts, plantejaments viables i possibles, anàlisis serioses i documentades....., i que cadascú llegeixi, segons els seus interessos.

Dues observacions sí que, malgrat tot, volem fer. La primera és palesar i constatar que a cap dels programes ningú no s'ha atrevit a incloure, ni tan sols formalment, un adjectiu: el d'escola *laica*. La segona és que, independentment de la quantitat i qualitat dels continguts programàtics, la majoria de Partits no ens donen referències específiques, ben al contrari, ens fan exposicions generals, ambigües i evanescents- del què, com, quan i amb quins medis pensen fer el que es proposen.

Que els interessos dels Partits Polítics poden connectar a determinats moments amb la voluntat, desig o necessitat de l'electorat és cosa ja sabuda..., malgrat que aquesta connexió pugui ser sotmesa a moltes interferències.

Bé tot plegat, el que segueix és el que hi ha, o al manco, el que ens ofereixen. Qui vulgui, que s'ho llegeixi, i que tothom actuï en consciència?

PISSARRA

DEU ANYS AMB ELS TREBALLADORS DE L'ENSENYANÇA

**una veu forta,
una veu nostra**

STEI

ucste

EL SINDICATO DE LA ENSEÑANZA

